

UTAJÄRVEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2019

SISÄLLYSLUETTELO

1 TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	4
1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	5
1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	6
1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	7
1.1.5 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	10
1.1.6 HENKILÖSTÖ	11
1.1.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ	14
1.1.8 YMPÄRISTÖTEKIJÄT	16
1.2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	17
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	18
1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	18
1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS	19
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	21
1.5 KUNNAN KOKONAISTULOT JA MENOT	22
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	23
1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ	23
1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	23
1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	24
1.6.4 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	29
1.6.5 KONSERNIN TILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	30
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	33
2.1 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	33
2.1.1 HALLINTOPALVELUT	33
2.1.2 ELINVOIMAPALVELUT	39
2.1.3 HYVINVOINTIPALVELUT	47
Kuntayhtymän johtajan katsaus	55
2.1.5 ELINYMPÄRISTÖPALVELUT	69
2.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	77
2.3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	79
2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	81
2.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA	82
3.1 TULOSLASKELMA	83
3.2 KUNNAN RAHOITUSLASKELMA	84

3.3 KUNNAN TASE	85
3.4 KONSERNILASKELMAT	86
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	89
5 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	105
6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	109

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Suomessa julkiseen talouteen on syntynyt pitkällä aikavälillä sitkeä alijäämä. Myös julkisen talouden lainamäärä ovat kasvanut. Menot ovat kasvaneet nopeammin kuin julkiset tulot. Lisävelkaantumisen uhka on olemassa väestön ikääntymisen takia myös tulevaisuudessa. Hyvinvointiyhteiskuntaa on pakko uudistaa ja on välttämätöntä jatkuvasti arvioida julkisen sektorin kokoa sekä tehtäviä aktiivisesti.

Suomen talouden kasvun ennustetaan hidastuvan yhden prosentin tuntumaan lähivuosina. Talouspolitiikassa katseen pitää tällä hallituskaudella pysyä tiukasti talouden kasvun rakenteellisissa edellytyksissä, jotka luovat perustan hyvinvoinnin kasvulle ja kestäväälle julkiselle taloudenpidolle. Vahvuutenamme on, että pitkän aikavälin kilpailukyvyyn perusteet ovat kunnossa toimivan infrastruktuurin ja hyvän koulutusjärjestelmän ansiosta.

Kuntien ja kuntayhtymien kuluvaa vuotta on leimannut epävarmuus ja kuntatalouden tila on heikentynyt voimakkaasti vuoden 2019 aikana. Erityisen voimakkaasti ovat tippuneet kuntien verotulot, mutta myös kuntatalouden menot ja investoinnit ovat kasvaneet odotettua nopeammin. Kuntien tilikauden tulos onkin painumassa kirjanpitohistorian toiseksi heikoimmalle tasolle ja siihen on vaikuttanut mm. tuloverotuksen järjestelmämuutokset, monet edelliseltä hallituskaudelta periytyneet valtionosuuksia leikkaavat päätökset ja verotuottojen kertymistä hidastaneet palkansaajien sosiaalivaikutusmaksujen nousut.

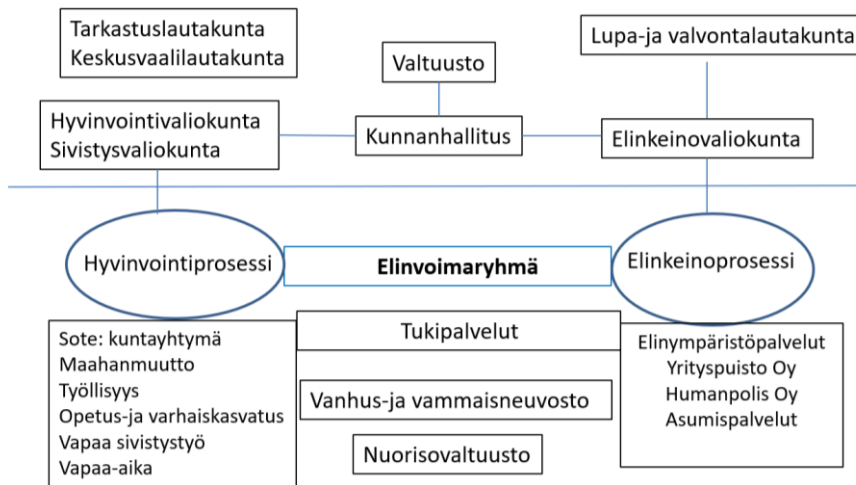
Seuraamme Utajärvellä kiinnostuneesti, miten tulevaisuutta rakennetaan kansallisella tasolla ja erityisesti meitä kiinnostavat kuntien toimintaa koskevat linjaukset, jotka tulee huomioida kunnan tulevaisuuden rakentamisessa. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja niiden vaikutukset ovat edelleen ratkaisematta. Valtion talousarvioehdotuksessa esitetään myös ns. tulevaisuusinvestointeja, joilla on sekä kertaluonteisia että pysyviä talousvaikutuksia myös kuntatalouteen. Mm. näihin meidän on osaltamme reagoitava ennakkoon vahvistamalla omaa toimintaamme ja talouttamme, tiivistämällä yhteistyötä lähikuntien kanssa palveluiden järjestämiskysymyksissä ja suuntaamalla arvioinnin kautta strategiaamme ”lisää asukkaita, lisää työpaikkoja ja kunnan pito- ja vetovoiman kehittäminen” edelleen vahvasti eteenpäin kaikilla toiminnan tasoilla.

Omat ja kansallisen tason tuomat toiminnan kasvupaineet haastoivat meitä tällä tilikaudella. Kunnan talous saatiin yhteistyön tuloksena pidettyä vakaalla pohjalla ja onnistuimme tekemään ylijäämäisen tilinpäätöksen huolimatta alijäämäisestä talousarviosta. Positiivista tilinpäätöstä tuki tällä kaudella myös toimintatuottojen arvoitua suurempi toteutuma. Saamme olla iloisia siitä, että tämän ja aiempien tilikausien vahva kuntatalous luo meille mahdollisuuksia monipuoliselle kehittymiselle ja myös strategian toimeenpanolle. Näillä toimilla voimme vahvistaa kunnan toiminnan ja kehittämisen peruskivijalkoja lähivuosina.

Tämä tilinpäätös on miellyttävä allekirjoittaa. Olen luottavaisella mielellä suuntaamassa eteenpäin, sillä näen, että meillä on hyvät mahdollisuudet selvitä tulevista muutoksista vahvan kuntatalouspohjan, kehittämismyönteisyytemme, yhteisen tekemisen sekä luottamuksellisen ilmapiirimme tukemana.

Anne Sormunen, kunnanjohtaja

1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Kuva: Utajärven kunnan organisaatio

Valtuuston ja kunnanhallituksen kokoonpano tilikaudella

Valtuuston jäsenmäärä 17 valtuutettua: Puheenjohtaja Savolainen Kai, I varapuheenjohtaja Pirttikoski Eero, II varapuheenjohtaja Juntunen Riikka, jäsenet Huuhtanen Minna, Juntunen Risto, Kamula Pertti, Läntinen Carina, Moilanen Ahti, Nikula Mirja, Paavola Maija, Perttunen Toivo, Pino-niemi Anja, Räisänen Pentti, Soronen Heikki, Tuovinen Pentti, Tuovinen Reetta, Vääräniemi Antti.

Valtuuston voimasuhteet

Suomen Keskusta	10 valtuutettua
Perussuomalaiset	3 "
Sosialidemokraatit	2 "
Vasemmistoliitto	2 "

Kunnanhallituksen jäsenmäärä on seitsemän.

Puheenjohtaja Tuovinen Pentti, varapuheenjohtaja Räisänen Pentti, 13.6. alkaen Tuovinen Reetta, Pinoniemi Anja, Kamula Pertti, Nikula Mirja, Perttunen Toivo.

Kunnanhallituksen voimasuhteet

Suomen Keskusta	4 jäsentä
Perussuomalaiset	1 "
Sosialidemokraatit	1 "
Vasemmistoliitto	1 "

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat kunnanhallituksen jäsenet ja toimialueiden johtavat viranhaltijat elinympäristöjohtaja, hyvinvointijohtaja, kunnanjohtaja ja sivistystoimenjohtaja.

Kunnassa toimii nuorisovaltuusto, joka on perustettu 1.9.2006. Utajärven kunnanhallituksen asettama vanhus- ja vammaisneuvosto on aloittanut toimintansa vuoden 2018 alusta.

Korkein hallinto-oikeus antoi 10.12.2019 ratkaisun nro 3132/3/18. Ratkaisussa korkein hallinto-oikeus kumosi hallinto-oikeuden ratkaisun Utajärven kunnanvaltuuston päätöksen kumoamisesta liit-tyen kunnanjohtajan virantäyttöprosessiin. Korkein hallinto-oikeus totesi ratkaisussaan, että hal-

linto-oikeuden ei olisi tullut Antero Kassisen valituksen johdosta tullut kumota Utajärven kunnanvaltuuston päätöstä, vaan hylätä Kassisen valitus kokonaisuudessaan. Tämän vuoksi hallinto-oikeuden päätös kumottiin ja Kassisen hallinto-oikeudelle tekemä valitus hylättiin. Kunnanvaltuuston päätös kunnanjohtajan virantäyttöprosessista jäi siten voimaan.

Hannele Karhu-Airio irtisanoutui hyvinvointijohtajan virasta 5.8.2019 lukien ja uusi hyvinvointijohtaja Terttu Piippo aloitti 1.12.2019.

1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleinen taloudellinen kehitys

Vuonna 2019 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,6 %. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat ja tuotannollisten investointien kasvu hidastuu. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu työllisyyden sekä ansiotason noustessa. Viennin kasvu kiihtyy palveluviennin ja laivatoimitusten seurauksena.

Vuonna 2020 BKT kasvaa 1 %. Palveluviennin kasvu jatkuu nopeana ja pitää viennin kasvun vienkisyntää nopeampana. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu tasaisena. Kotitalouksien tulojen kasvua pitää yllä ansiotason nousu. Julkisen kulutuksen kasvun kiihtyminen nostaa kotimaisen kysynnän osuutta. Yksityisten investointien ennustetaan vähenevän ensi vuonna asuinrakennusinvestointien supistuessa.

Kotimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua tulevina vuosina, sillä ulkomaankaupan näkymät ovat heikohkot. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvulle korostuu varsinkin v. 2020.

Julkisen talouden alijäämä kasvaa v. 2020, kun hallitusohjelman mukaiset menolisäykset astuvat voimaan. Ilman työllisyyttä sekä talouden ja julkisen hallinnon tuottavuutta kohentavia toimia julkinen talous pysyy myös tulevina vuosina alijäämäisenä. Julkinen velka suhteessa BKT:hen kääntyy vähitellen uudelleen kasvuun.

Työllisten määrä nousee 0,5 % v. 2020. Talouskasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu heikentävät työllisyyden kasvua. Nimellisansiötason arvioidaan nousevan 3 %.

Bruttokansantuote kasvaa 1,1 % v. 2021 ja 1,2 % v. 2022. Hitaahko talouskasvu ja kiihtyvä nimellispalkkojen nousu pysäyttävät työvoiman kysynnän kasvun vuosina 2020–2021.

Työllisyysaste nousee 73,6 prosenttiin vuoteen 2022 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä. (Valtiovarainministeriön julkaisusta Talvi 2019, s. 69)

Kuntatalous

Vuotta 2019 koskevien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksistä 2,4 prosenttia. Toimintatuotot puolestaan vähenivät 4,1 prosenttia. Toimintakate heikkeni 1,2 miljardilla eurolla ja oli -30,3 miljardia euroa.

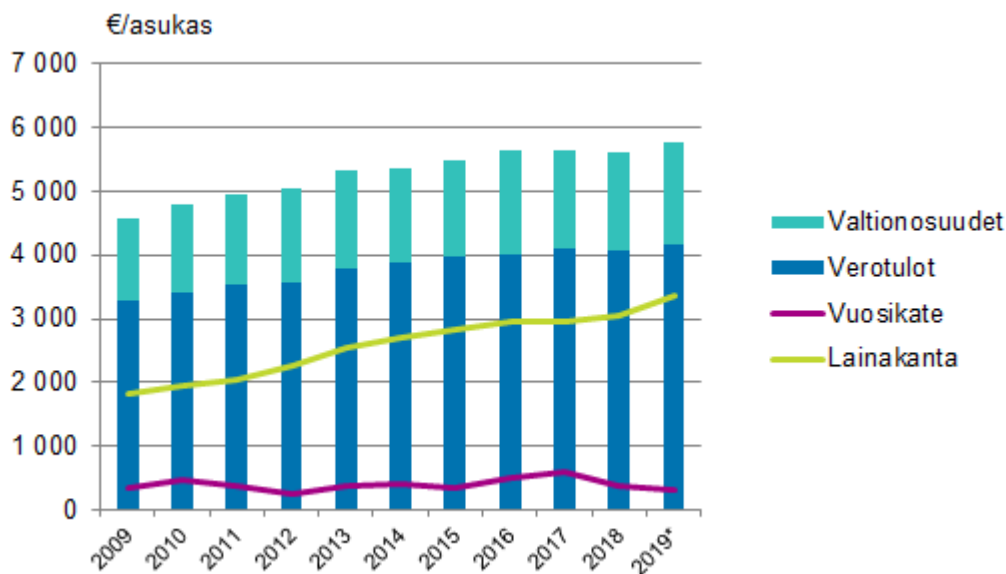
Verotuloja Manner-Suomen kunnat saivat vuonna 2019 yhteensä 22,9 miljardia euroa, mikä tarkoitti 2,6 prosentin kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Valtionosuudet kasvoivat 2,1 prosenttia 8,6 miljardiin euroon. Asukasta kohti laskettuna verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli keskimäärin 5 748 euroa. Tilinpäätösarvioissa 56 kunnalla oli negatiivinen vuosikate, kun edellisenä vuonna tällaisia kuntia oli 44 kappaletta.

Kuntien omien arvioiden perusteella lainakanta oli vuoden 2019 lopussa 18,4 miljardia euroa. Tämä tarkoitti 10,2 prosentin kasvua edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna. Asukasta kohti lainakanta oli 3 360 euroa. Investointimenoja tilinpäätösarvioissa oli 7,7 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden toteutuneet investointimenot.

Kuntayhtymien lainakanta oli tilinpäätösarvioiden mukaan 17,7 prosenttia suurempi kuin edellisen vuoden tilinpäätöksissä, yhteensä 4,6 miljardia euroa. Investointimenot kasvoivat 12,1 prosenttia 1,3 miljardiin euroon.

Väestötietona käytetty Manner-Suomen väkilukua 31.12.2018.

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2009–2019*

Vuosien 2009–2018 väestötietona on käytetty kunkin vuoden väkilukua 31.12. Vuoden 2019 arviotiedoissa on käytetty väkilukua 31.12.2018. (Lähde: Tilastokeskus: Kuntatalous neljännesvuosittain)

1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Toiminta

Utajärven kunta otti Oulunkaaren kuntayhtymän tukemana käyttöön palvelusetelin osana vanhus-ten tuetun ja tehostetun palveluasumisen kokonaisuutta. Kuntaan rakennettiin vuoden 2018 aikana Attendo Oy:n kiinteistö, johon ikäihmiset myös saattoivat palvelusetelin tukemana hakeutua. Palvelutuotannon siirto tapahtui Attendo Oy:lle joulukuussa 2018, mutta toiminta keskeytettiin helmikuussa 2019 AVI:n toimesta. Toiminnan johto siirtyi Oulunkaaren kuntayhtymälle marraskuun 2019 loppuun asti. Joulukuussa toiminta siirtyi Attendo Oy:n vastuulle. Toiminta saatiin turvattua laadukkaasti ja tällä ei aiheutunut kunnalle taloudellisia vaikeuksia.

Helmikuussa 2019 kunta myi Rokuan Terveys- ja kuntouttamissätiölle Kiinteistö Oy Rokuanrivin osakkeet sekä n. 8000 m² tontin, jolla Kiinteistö Oy Rokuanrivin rakennukset sijaitsevat.

Maaliskuussa 2019 kuntaan muodostettiin vuoden 2018 tilinpäätöksen tuloksesta Utajärven kunnan kehittämisrahasto, jolle määriteltiin säännöt. Rahaston suuruus on 500 000 €.

Huhtikuussa 2019 kunta myi Opastuskeskuksen Supan kiinteistön rakennuksen käytöstä esitetyn toimintasuunnitelman mukaisesti, jolloin Suppa siirtyi ohjelmapalveluyrityksen käyttöön.

Kesäkuussa 2019 Oulunkaaren kuntayhtymän kuntien kunnanhallitukset päättivät ottaa käyttöön säännölliset yhteiset omistajaohjauskeskustelut Oulunkaaren kuntayhtymän ja kuntayhtymän omistajakuntien välillä osana kuntayhtymän talouden ja toiminnan suunnittelua sekä Oulunkaaren kuntien välisen yhteistyön kehittämistä. Loppuvuodesta Oulunkaaren kuntayhtymän perussopimusta arvioitiin ja täydennettiin. Perussopimukseen tuli uusi kirjaus neuvottelukunnasta, jonka toimesta konserniohjausta hoidetaan jatkossa vahvemmin. Vuonna 2019 käynnistettiin myös kuntayhtymän talouden tasapainottamistyö, joka jatkuu vuonna 2020.

Elokuussa 2019 saatiin aikaan pysyvämpi malli uimahallipalveluista osana kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä. Osana mallia kunta subventoi kuntalaisten uimalippuja. Uintimatkat sekä ohjattu allasjumppa toteutetaan myös jatkossa osana kuntalaisten uimahallipalveluita.

Vuoden 2019 lopussa käynnistettiin uuden terveystalorakennuksen suunnitteluhanke terveystalorakennuksen pahentuneiden sisäilmaongelmien vuoksi. Sisäilmaongelmia on ollut yksittäisissä paikoissa pidemmällä aikavälillä, mutta ne on pääsääntöisesti saatu hallintaan. Kuitenkin alkuvuonna 2019 sisäilmaongelmat alkoivat pahenemaan ja kesän aikana ne laajenivat. Terveystalorakennuksen henkilöstö oireili. Tämän johdosta tehtiin sisäilmakysely rakennuksen käyttäjille syksyllä 2019. Kyselyn pohjalta oli selkeästi havaittavissa, ettei rakennuksen sisäilman laatu ole kunnossa.

Kunnassa tehtiin vuoden 2019 aikana toiminnan arviointia kunnassa toteutetun tasapainottamistyön kautta. Tämä työ ohjasi vuoden 2020 talousarviovalmistelua.

Talous

Vuoden 2019 tilikauden ylijäämä oli 188 533 €. Budjetissa oli kuitenkin arvioitu tehtävän alijäämäinen tulos vuodelle 2019. Myös konsernin tulos oli ylijäämäinen (241 050,77 €). Toimintakatteen toteutuma oli 97,1 % ja se alitti budjetoidun yli 600 000 eurolla. Hyvän toimintakatteen mahdollisti tulojen 119,4 % toteutuma.

Toimintatulot ylittyivät kaikissa tiliryhmissä. Suurimmat euromääräiset ylitykset olivat myyntituotoissa ja muissa toimintatuotoissa. Myyntituottoja kertyi 328 000 € budjettiin merkittävä enemmän. Tämän tiliryhmän sisällä tuotot ylittyivät mm. kotikuntakorvauksissa. Muiden toimintatuottojen tiliryhmässä tuloja kertyi 158 000 € budjetoitua enemmän. Tähän vaikutti käyttöomaisuuden myyntitulot ja soten vuokratulojen kasvu loppuvuonna akuuttivuodeosaston valmistuttua

Toimintamenojen toteutuma oli 99,8 %. Eniten budjetti alittui euromääräisesti mitattuna henkilöstömenojen ryhmässä (257 000 €) ja avustuksissa (117 000 €). Euromääräisesti suurin ylitys oli puolestaan asiakaspalvelujen ostoissa (177 000 €). Oulunkaaren sotepalvelujen palkkaharmonisointi aiheutti Utajärven osalta 139 000 €:n lisäkulun. Myös muissa toimintakuluissa oli ylitystä (35 %). Muut toimintakulut erä sisältää lähinnä vuokria ja leasing -kuluja.

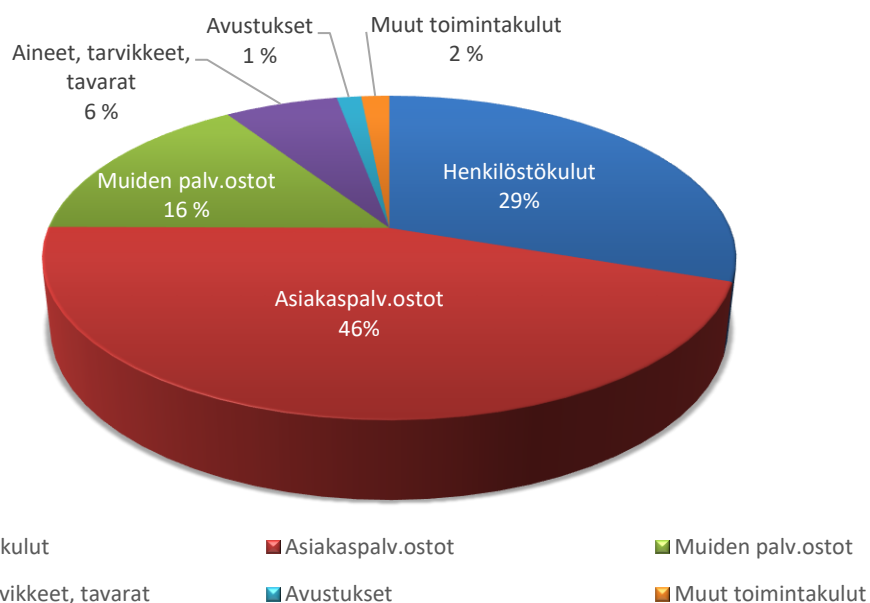
Tuloveroissa oli 273 000 €:n odotettu notkahdus. Kiinteistöverojen hyvä tuotto kuitenkin nosti verotulojen kokonaiskertymää. Lopulta verotulobudjetista jäätiin 127 000 €. Verotulokertymä oli kuitenkin lähes 400 000 € isompi kuin vuonna 2018. Valtionosuuksien tuloarvio ylitettiin 232 000 €. Kertymä oli kuitenkin lähes samalla tasolla kuin vuonna 2018.

Budjettiin oli arvioitu pitkäaikaisten lainojen lisäykseksi 3,2 milj. €. Lopullinen lisäys oli 2,0 milj. €. Vuodelta 2018 kertynyt vahva kassa mahdollisti tämän. Lainakanta kasvoi vain 850 000 € budjetoidun 2,0 milj. € sijasta. Silti investointien toteutuma oli 695 000 € enemmän kuin alkuperäisessä budjetissa arvioitiin.

Seuraavassa taulukossa vertaillaan vuoden 2019 tuloslaskelman toteutumaa talousarvioon vuodelta 2019 ja tilinpäätökseen vuodelta 2018.

	TP 2018	TA 2019	TP 2019	TP18/TP19 ero, €	TP18/TP19 kasvu %	TA19/TP19 ero, €	TA19/TP19 tot.%
Myyntituotot	2 119 993	1 566 153	1 894 338	-225 655	-10,6	328 185	121,0
Maksutuotot	169 812	105 098	160 409	-9 403	-5,5	55 311	152,6
Tuet ja avustukset	559 318	464 619	484 321	-74 997	-13,4	19 702	104,2
Muut toimintatuotot	1 417 381	761 320	919 532	-497 849	-35,1	158 212	120,8
Toimintatuotot	4 266 504	2 897 190	3 458 600	-807 904	-18,9	561 410	119,4
Henkilöstökulut	-7 279 045	-7 110 924	-6 853 757	-425 288	-5,8	-257 167	96,4
Asiakaspalvelujen os.	-10 793 977	-10 934 804	-11 112 326	318 349	2,9	177 522	101,6
Muiden palvelujen os.	-3 770 197	-3 858 501	-3 819 154	48 957	1,3	-39 347	99,0
Aineet, tarvikkeet, tav.	-1 517 650	-1 387 754	-1 476 397	-41 253	-2,7	88 643	106,4
Avustukset	-326 836	-394 000	-276 272	-50 563	-15,5	-117 728	70,1
Muut toimintakulut	-375 670	-276 002	-372 572	-3 097	-0,8	96 570	135,0
Tomintakulut	-24 063 375	-23 961 985	-23 910 480	-152 895	-0,6	-51 505	99,8
TOIMINTAKATE	-19 796 871	-21 064 795	-20 451 880	655 010	3,3	-612 915	97,1
Kunnan tulovero	6 335 193	6 850 000	6 576 990	241 797	3,8	-273 010	96,0
Kiinteistövero	2 682 436	2 647 000	2 809 153	126 717	4,7	162 153	106,1
Yhteisöveron tuotto	856 046	900 000	882 992	26 947	3,1	-17 008	98,1
Verotulot	9 873 675	10 397 000	10 269 135	395 461	4,0	-127 865	98,8
Valtionosuudet	11 539 974	11 323 020	11 555 348	15 374	0,1	232 328	102,1
Rahoitustuotot ja -kulut	-50 035	-73 330	-51 288	-1 253	2,5	22 042	69,9
VUOSIKATE	1 566 743	581 895	1 321 315	-245 428	-15,7	739 420	227,1
Suunn.muk. poistot	-1 052 680	-1 049 220	-1 034 010	-18 670	-1,8	-15 210	98,6
Kertaluonteiset poistot	0	0	-119 605	119 605		-119 605	
TILIKAUDEN TULOS	514 063	-467 325	167 700	-346 364	-67,4	635 025	-35,9
Varaust. ja rahast. muut.	-488 929	28857	20 833			-8 024	72,2
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	25 135	-438 468	188 533				

Tiliryhmien suhteellinen osuus kuluista

1.1.5 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Kuntamme haasteena on vähäinen syntyvyys sekä väestörakenne, sillä yli 70 vuotiaiden osuus väestöstä on 20,6%. Olemme maakunnan kuudenneksi vanhusvoittoisin kunta. Kunnan väestörakenteen muutosennusteiden mukaisesti kunnan väestöennuste on edelleen negatiivinen. Kuntaan syntyi vuoden 2018 aikana 19 lasta. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan vuonna 2019 Utajärven väestö olisi 2 652 henkilöä. Vuoden 2019 väestön määrän toteuma oli kuitenkin positiivisempi kuin Tilastokeskuksen antama ennuste. 31.12.2019 Utajärven väestön ennakkollinen väkiluku on ollut 2 676 henkilöä, eli 24 henkilöä edellistä vuotta vähemmän. Nykyisen väestöennusteen mukaan Utajärven väestö vähenisi noin 50 henkilön vuosivauhtia ja tätä negatiivista suuntaa on vuoden 2019 aikana saatu hidastettua.

Jotta väestön väheneminen saataisiin kokonaisuudessaan pysähtymään, on valtuuston asettamien strategisten toimenpiteiden täytäntöönpano erilaisten kehittämishankkeiden tukemana erittäin tärkeää. Kunta on vuoden 2019 aikana saanut liikkeelle kehittämistoimenpiteitä mm. Lämpötien, taajaman ja Mustikkakankaan teollisuusalueen aluesuunnittelun kaavoituksen sekä tuulivoimahankkeiden kautta. GeoHouse asuinalueen, oman asumistuotannon ja vuokra-asuntotuotannon kehittämisen sekä Rokuan ydinalueen kehittämissuunnitelman toimeenpano yhteistyössä yritysten ja Humanpolis Oy:n kanssa mahdollistavat positiivisia muutoksia vuodelle 2020. Näiden hankkeiden kautta on tavoitteena saada lisää verotuloa kuntaan uusien asukkaiden ja yritysinnovaatioiden tukemana.

Vuonna 2019 tehtyjen tuulivoimapotentiaalisuustarkasteluiden valossa Utajärvellä on useita mahdollisia kehitettäviä tuulivoima-alueita. Tuulivoimapuistojen toimintaan liittyvät tulot muodostuvat rakennuslupamaksuista, kiinteistöverotuloista, yhteisöveron määrästä, maanomistajien maanvuokratuloista ja lisäksi hankkeilla on työllistävä vaikutus alueelle. Todennäköisesti tulevaisuudessa jokin suunnitelluista ja kaavoitetuista tuulivoimapuistoista toteutuu.

On myös todennäköistä, että tehdyllä systemaattisella kunnan brändäys- ja markkinointityöllä sekä jatkuvasti esillä olevien tonttien kautta Utajärven tunnettuus lisääntyy tuoden tullessaan matkailijoita, yrittäjiä, loma-asukkaita sekä uusia utajärveläisiä.

Uuden hallituksen aloittaman sosiaali- ja terveydenhuollon valmistelun käynnistyminen voi aiheuttaa taloudellisia lisäpaineita soten osalta, jotka tulee ennakoida parhaalla mahdollisella tavalla. Oulunkaaren kuntayhtymän kanssa on tärkeää kehittää yhteistyötä laajemmin kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen tueksi osana soteuudistusta. Kunta on aktiivisesti mukana rakentamassa ”valmentavaa hyvinvoinnin edistämisen toimintamallia”, jossa tavoitteena on tukea kuntalaisen omahoitoa monitoimijayhteistyön kautta ja vähentää sen myötä sotekustannuksia.

Kunnan ja soten rajapintojen tarkastelua pitää nyt tehdä tiiviimmin. Palvelurakenteissa ei soten osalta ole tulossa merkittäviä muutoksia. Yhteisenä tavoitteena on lisätä sähköisten palveluiden käyttöä sekä jatkaa kotiin annettavien palveluiden kehittämistä suunnitelmallisesti.

Pohjois-Pohjanmaan (Oys) Tulevaisuuden sairaalan rakennusinvestointien kustannuksista tulee painetta kuntien konsernilainamääriin. Tämä on hyvä tiedostaa, jos soteuudistus ei käynnisty uuden hallituksen toimesta napakasti. Lisäksi on huomioitavaa, että Oulunkaaren kuntayhtymän soten talousarvio on rakennettu toteutuneiden kustannusten pohjalta tiukaksi eli liikkumavaraa sen sisällä ei juuri ole. Tämä on riski, joka on myös hyvä ennakkoon tiedostaa.

Tilinpäätöstä kirjoitettaessa koronavirusepidemia on laajenemassa Suomessa ja sillä tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia kuntatalouteen, mutta näiden vaikutusten laajuutta on vielä tässä vaiheessa mahdotonta arvioida. Koronaviruksella tulee olemaan vaikutuksia kunnan toimintatuloihin ja -menoihin, mutta niiden suuruutta ei vielä tässä vaiheessa ole mahdollista arvioida.

Pandemialla saattaa olla vaikutusta kuntien rahoituksen saatavuuteen lähitulevaisuudessa ja toisaalta myös rahoituksen korkotasoon. Utajärven kunnan tämän hetkisestä lainakannasta noin 15% on sidottuna lyhyisiin korkoihin, joten arvioimme, että korkotason mahdollisella nousulla ei ole kovinkaan suurta vaikutusta korkokuluihin. Sen sijaan kunnan tulo- ja yhteisöveroihin epidemiolla on todennäköisesti vaikutusta. Tuloverojen osalta on todettava, että eläkeläisten osuus kunnan väestöstä on noin 32%. Näihin tuloihin tilanteella ei liene vaikutusta. Työikäisten osuus on n. 45%. Yhteisöverotulojen osuus kunnan tuloista on alle 5%. Eli näidenkään notkahdus ei vaikuttane vakavasti Utajärven kuntatalouteen, ellei kriisi pitkity olennaisesti.

Utajärvellä on tehty pitkäjänteistä ja aktiivista työtä liittyen työllisyyden hoitoon. Kunnan työllisyystilanne oli vuoden 2019 aikana parempi kuin kertaakaan edellisen viiden vuoden tarkastelujaksolla. Myös pitkäaikaistyöttömyys on puolittunut viiden vuoden takaisesta. Utajärvellä on edelleen kohtaamisongelmaa yritysten ja työllisten välillä. Tällä tarkoitetaan, että työttömillä ei ole sellaista osaamista, mitä avoimissa työpaikoissa edellytetään. Kunnan työllisyyspalvelut jatkavat työtä, jolla pyritään mm. työttömien sekä työttömyysuhan alla olevien ammatillisen koulutuksen täydentämiseen tai sen hankkimiseen, mikäli se puuttuu kokonaan.

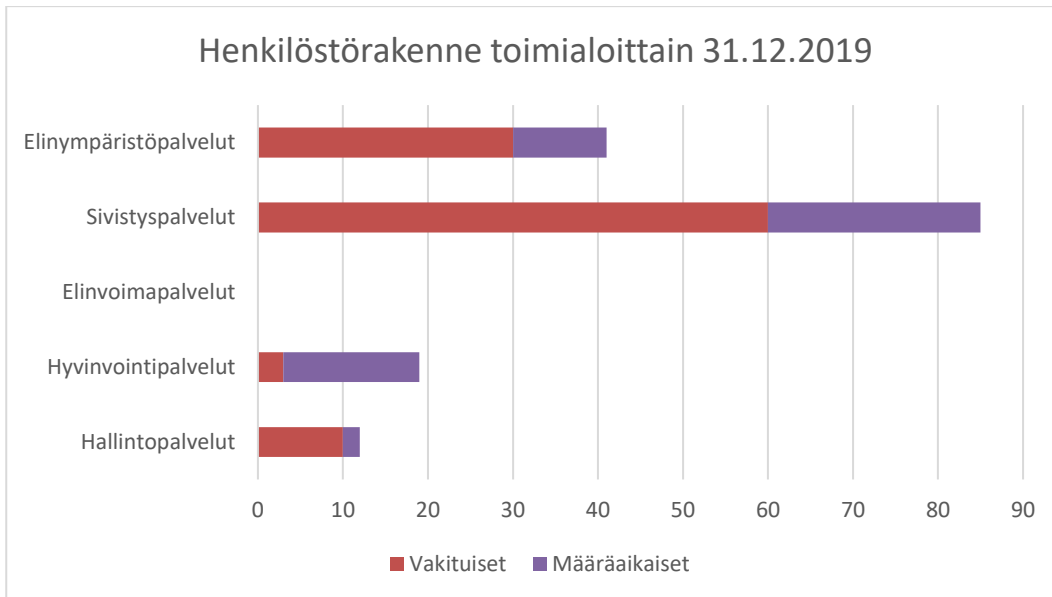
Vuoden 2019 aikana koulurakennuksen vanhemmalla puolella oli sisäilmaongelmia edelleen. Tähän reagoitiin suunnitelmallisesti ja vanhan koulun osalta korjaussuunnittelu käynnistetään viimeistään vuonna 2021.

		2014	2015	2016	2017	2018	2019*
<i>Utajärvi</i>	Väkiluku 31.12.	2907	2861	2824	2768	2702	2676
	Väkiluvun muutos	-38	-46	-37	-56	-66	-26
	Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta, %	-1,3	-1,6	-1,3	-2,0	-2,4	-1,0
	Alle 15-vuotiaiden osuus, %	17,0	16,8	16,9	16,1	15,3	15,1
	15-64 -vuotiaiden osuus, %	57,7	56,7	55,6	55,5	55,0	54,2
	Yli 64 -vuotiaiden osuus, %	25,3	26,5	27,5	28,4	29,8	30,6
	Perheiden lukumäärä	763	754	742	730	708	
	Asuntokuntien lukumäärä	1285	1273	1273	1266	1253	
	Lapsiperheitä	255	249	247	235	227	
	Eläkeläisten osuus, %	34,2	34,7	35,7	36,5	37,6	

*Taulukko: Väestörakenteen kehitys Utajärvellä vuosina 2014-2019. Lähde: Väestörakenteen kehitys (Tilastokeskus). *Vuoden 2019 luvut ovat Tilastokeskuksen ennakkolukuja, lopulliset vuoden 2019 luvut valmistuvat 24.3.2020.*

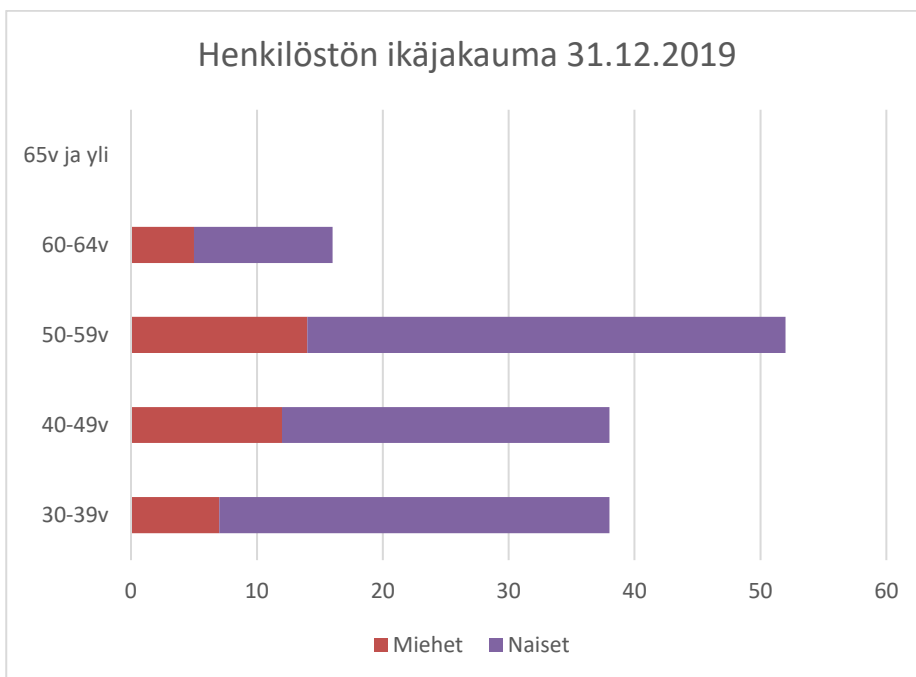
1.1.6 HENKILÖSTÖ

Henkilöstömäärä oli 31.12.2019 158 henkilöä, joista vakituisessa palvelussuhteessa työskenteleviä oli 104 ja määräaikaisessa palvelussuhteessa 54. Oppisopimustyöntekijät ja työllistetyt ovat määräaikaisina eri toimialojen luvuissa. Koko henkilöstöstä osa-aikaisia palvelussuhteita oli 11 ja työllistettyjä 11. Henkilöstöä oli vuoteen 2018 verrattuna viisi henkilöä vähemmän.

Taulukko: Henkilöstörakenne toimialoittain 31.12.2019

Henkilöstömäärästä 158 oli naisia 115 ja miehiä 43. Henkilöstöstä 43,08 % oli yli 49-vuotiaita. Koko henkilöstön naisten keski-ikä oli 45,19 ja miesten 46,30 vuotta.

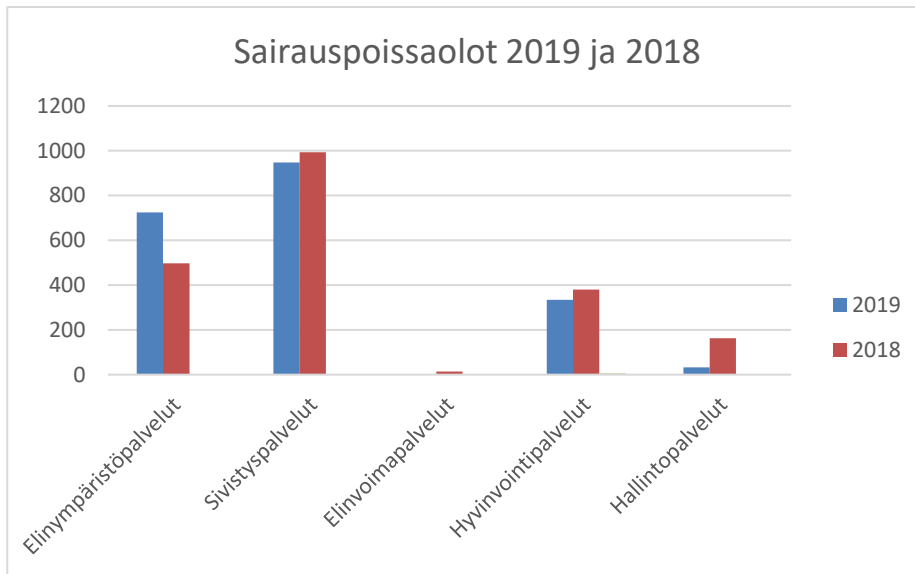
Taulukko: Henkilöstön ikäjakauma 31.12.2019.

Koko henkilöstön palkkoja maksettiin vuonna 2019 yhteensä 5 597 229 euroa (vuonna 2018 5 954 970 euroa).

Koulutusajalta palkkakustannukset v. 2019 olivat 34486 € ilman työnantajan sivukuluja. Vuorotteluvapaalla vuonna 2018 oli kaksi henkilöä. Sairauspoissaolot olivat 11,3 päivää/työntekijä/vuosi.

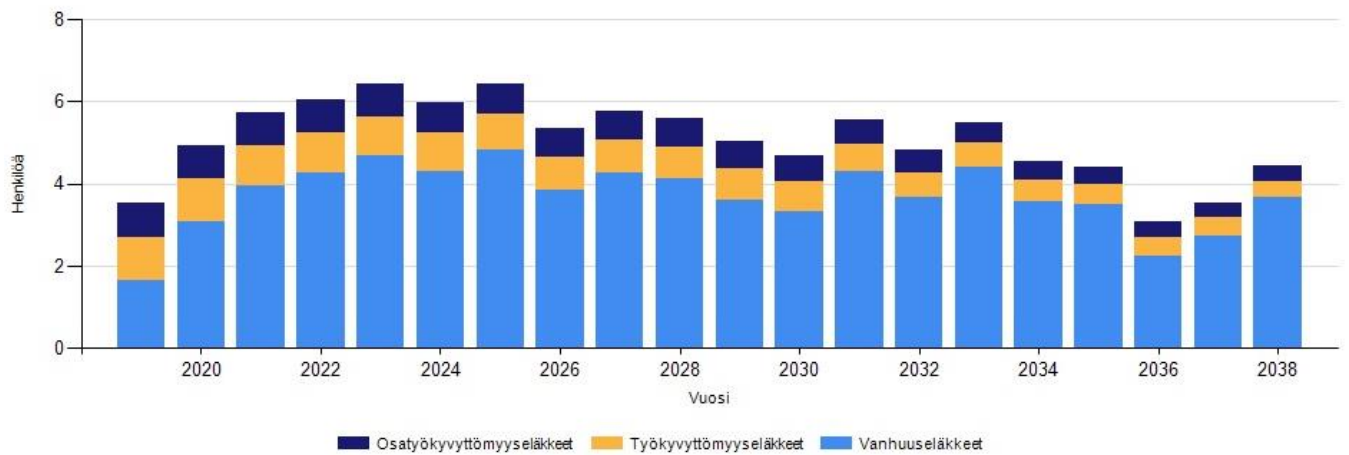
Sairausajan palkkoja maksettiin vuonna 2019 184961 euroa (ed. 170 467 €) ja tapaturmista aiheutuvien poissaolojen palkkoja yhteensä v. 2019 15281,72 euroa (ed. vuonna 1 364 €). Luvut ovat

ilman työnantajan sivukuluja. Kela maksoi sairaus- ja äitiyspäivärahoja kunnalle 77375,27. euroa (ed. 71 117 €) ja vakuutusyhtiö tapaturmista aiheutuneita korvauksia 13075,43 euroa (ed. 834 €).

Taulukko: Sairauspoissaolot 2019 ja 2018.

Eläkepäätökset/eläkelaji	2019	2018
Työkyvyttömyyseläkkeet	0	0
Osa-aikaeläke	0	0
Vanhuuseläke	2	2
Yhteensä henkilöä	2	2

Taulukko: Henkilöstön eläköitymisennuste vuosille 2019-2028. Lähde: KEVA.

1.1.7 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTYMISEEN VAIKUTTAVISTA TEKIJÖISTÄ

Valtuusto hyväksyi kunnan riskienhallintapolitiikan 15.12.2016. Kunnan toimintaan vaikuttavat **toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit**. Kokonaisvaltainen riskienkartoitus on tehty 2016.

TOIMINNALLISET RISKIT

Kiinteistö ja kiinteän omaisuuden riskit

Vanha kiinteistökantra on muodostanut kunnalle merkittävän taloudellisen ja toiminnallisen riskin. Kunnan julkiset rakennukset ovat elinkaarensa osalta voimakkaassa murrosvaiheessa. Päiväkoti-toiminnot ovat pääosin uudessa vuonna 2015 rakennetussa kiinteistössä. Nykyisellä lapsimäärällä kaikki lapset eivät kuitenkaan mahdu uuteen rakennukseen, vaan yksi lapsiryhmä on sijoitettu Hyvinvointitalon yhteydessä olevaan siipirakennukseen.

Utajärven yhtenäiskoululla on tehty peruskorjausluontoisia toimia vaiheittain ja tarpeen mukaan vuosina 2015- 2019. Koulurakennus on sisäilman etäseurannassa. Koululta tuleviin sisäilmaan liittyviin huomioihin suhtaudutaan vakavasti ja asiat tutkitaan sekä pyritään korjaamaan mahdollisimman nopeasti. Vuonna 2019 on tehty koululla käyttötaloudesta korjauksia mm. kuvaamataito- ja käsityöluokkaan.

Terveyskeskusrakennuksessa on ollut laajamittaista sisäilmaongelmaa. Rakennukseen on tehty laajamittainen kuntotutkimus ja käyttäjäkysely, joiden tuloksena on päädytty siihen, ettei rakennuksessa ole korjauskannattavuutta nykyiseen käyttöön. Uuden terveystalouden suunnittelu on käynnistetty.

Infrarakenteiden riskit ovat pienentyneet mm. taajaman vesijohtoverkoston saneerauksen myötä ja toimitusvarmuus on parantunut oleellisesti vedenottamoiden varavoimakoneiden myötä.

Ostavastuuosuus kiinteänomaisuuden suhteen tulee jatkossa vakuutuskilpailutuksessa pilkkoa pienempiin osiin.

Toimielimet ja konserniyhteisöt ovat talousarvion laadinnan yhteydessä analysoineet toimintaympäristön muutoksia, tunnistaneet tavoitteista uhkaavia riskejä, arvioineet niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatineet tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

Merkittävimmissä toiminnallisissa riskeissä ei ole tapahtunut muutoksia. Ne liittyvät henkilöstön saatavuuteen ja osaamiseen, tietojärjestelmien toimivuuteen, palvelutuotannon turvaamiseen ja suhdannevaihteluihin. Henkilöstön osalta suurin toiminnallinen riski on osaavien työntekijöiden pysyminen organisaatiossa ja saatavuuden varmistaminen. Pitkien sairauspoissaolojen vaikutukset palvelutuotantoon on kyettävä hallitsemaan organisaatorakenteella. Osaavien työntekijöiden saatavuuden osalta keskeisessä asemassa on Utajärven kunnan maine työnantajana sekä onnistuneiden rekrytointiprosessien varmistaminen. Sairaslomien osalta haasteena on töiden suunnittelu, organisointi sekä aikataulutuksen niin, että prosessit kestävät tilapäisen vajeen henkilöstöresursseissa. Henkilöstön vaihtuvuus on toisaalta riski toiminnalle, mutta myös mahdollisuus tarkastella palvelurakennetta uusin silmin.

Henkilöstön saatavuuden, osaamisen sekä myös talouden kehittymisen vuoksi kuntayhteistyö on edennyt yhteistoiminta-alueen sekä kuntapalvelutoimiston rakentumisen yhteydessä. Tämä vastaa riskeihin laajemmin sekä lisäksi tietojärjestelmiin sisältyviin riskeihin, talous- ja henkilöstöhallinnon riskeihin.

Tietosuoja ja tietoturvariskit

Utajärven kunnassa on voimassa kunnanhallituksen hyväksymä tietoturvapoliittikka. Tietoturvapoliittikassa määritellään keskeiset tavoitteet, vastuut ja esitetään keinot, joilla tietoturvallisuutta toteutetaan. Jokaisen työntekijän, viranhaltijan ja luottamushenkilön tulee lukea ja hyväksyä tietoturvapoliittikka työ-, virka- tai luottamussuhteen alkaessa. Tietoturvapoliittikkaan perehtyminen ja sen hyväksyminen tehdään sähköisesti Navisec -koulutuspalvelussa.

Henkilöstön tietoturva- ja tietosuojaosaaminen

- Tietoturvakoulutuksen sisältö päivitettiin vuoden 2019 lopulla ja henkilöitä, jotka eivät ole testiä suorittaneet, kehoitettiin suorittamaan koulutus. Vuoden 2020 aikana jokaisen työntekijän/viranhaltijan/luottamushenkilön on suoritettava koulutus uudestaan.
- Uudet työntekijät ja viranhaltijat veloitetaan käymään tietoturvakoulutus työ- tai virkasuhteen alkaessa ja hyväksymään Utajärven kunnan tietoturvapoliittikka sähköisesti koulutusympäristössä.

Tietoturvan ja tietosuojan seuranta

- Oulunkaaren kuntayhtymällä on käytössä tietoturvan valvontapalvelu, jonka tuloksena on voitu seurata, reagoida, varautua ja raportoida kunnille tietoturvaan liittyvästä tilanteesta.
- Tietosuojan jatkuvaa seuranta tekee kunnan tietosuojavastaava. Hän puuttuu ilmenneisiin tietosuojapoikkeamiin ja tarvittaessa kirjaa poikkeamailmoitukset, jotka laitetaan määritetyn prosessin mukaisesti käsittelyyn. Tietosuojapoikkeamia havaittiin jatkuvassa tarkastelussa vähän, tapaukset käytiin asianomaisten kanssa läpi ja jatkuvuus katkasiin yleensä toimintatapamuutoksella. Kuntaorganisaatiossa ilmenneet tietosuojapoikkeamat eivät aiheuttaneet riskiä henkilöiden oikeuksille tai vapauksille.

Työllisyys- ja maahanmuuttopalvelut

Kunnan työllisyyspalveluiden osalta toiminnan pitkäjänteiselle kehittämiselle asettaa riskejä neljän vuoden välein tulevat uudet hallitusohjelmat. Hallitusohjelmat sisältävät erilaisia painotuksia riippuen poliittisista valtasuhteista ja niiden muuttumisesta. Toimintaa joudutaan usein suuntaamaan uuteen suuntaan nopealla aikataululla ja usein TEM:n hallinnonalan lait tulevat voimaan nopealla aikataululla ja on mahdollista, että edes aluehallintotasoisella TE-palveluilla ei ole soveltamisohjeita lain soveltamisesta, vaikka se on jo tullut voimaan. Myös kuntatasolla uuden valtuuston linjaukset neljän vuoden välein asettavat haasteita erityisesti maahanmuuttotyön kehittämiselle. Kotouttamisohjelman mukainen toiminta ei ole vielä kiinteä osa kunnan vakiintunutta toimintaa ja tämä asettaa riskejä kotouttamistoiminnan käytännön toteuttamiselle sekä sen tasalaatuisuudelle.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskit voidaan jakaa tarkemmin korko-, valuutta-, maksuvalmius- ja takausriskeiksi. Korkoriski on uhka, joka liittyy kaikkiin sijoitus- ja lainanotto päätöksiin, joissa on hyödynnetty korkoinstrumentteja. Utajärven kunnassa ei ole käytetty koronvaihtosopimuksia korkosuojana. Kunnalla ei ole myöskään valuuttalainoja. Rahoituslaitokset ovat kiristäneet lainanantoehtojaan varsinkin yksityisille talouksille ja taloyhtiöille. Utajärven kunta on saanut tarvitsemansa lainarahoituksen rahoituslaitoksilta vaikeuksista. Korona -pandemia saattaa kuitenkin vaikuttaa rahoituksen saatavuuteen lähitulevaisuudessa.

Maksuvalmiusriski muodostuu kunnan kyvystä kattaa kuntien jokapäiväisessä toiminnassa syntyvät menot. Utajärven kunta hallitsee maksuvalmiusriskiä päivittäisellä kassavarojen seurannalla. Näin kunta pystyy varautumaan ennalta menoihin eikä kunnan maksuvalmius vaarannu.

Kunta on taannut lainoja tyttärilleen Utajärven Yrityspuisto Oy:lle sekä Kiinteistöyhtiö Oy Järvenneito ja Kiinteistö Oy Mäyrä. Takauksia on annettu myös Rokuan Terveys- ja Kuntouttamissäätiölle ja Rokuan Kuntoutus Oy:lle. Takausvastuut käyvät ilmi liitetiedoista. Kaikki takaukset on annettu ennen valtioneuvoston muuttamista. Näiden lisäksi kunta on osittain rahoittanut Osuuskunta Utakuidun alkuinvestoinnit lainaamalla pääomaa.

Vahinko- ja kriisiriskit

Kriisitilanteiden johtamiseen varaudutaan valmiussuunnitelmilla. Kriisejä aiheuttaa mm. myrskytuhot, pilaantunut vesi tai ruoka, sähkökatkokset, ihmisiin kohdistuvat uhat. Kunta on varautunut vahinkoriskeihin moottoriajoneuvo-, omaisuus-, vastuu-, keskeytys- ja tapaturma ja matkavakuutuksilla. Riskienhallinnan haasteena on fokuoitu investointeihin, rahoitukseen, vahinkoihin ja tietoturvaan liittyvien riskien kartoitukseen. Kunnan vakuutusturvaa seurataan vuosittain vahinkotaantumien, vakuutusmaksujen ja omavastuuosuuksien osalta. Riskienhallinnan laatuarvion pohjalta on laadittu riskienhallinnan jatkotoimenpiteet. Kunnan valmiussuunnitelmat pidetään ajantasaisena ja organisaation toimintakyvyn tarkastelua tehdään säännöllisesti

1.1.8 YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Utajärven kunnassa ei ole laadittu erillistä ympäristöraporttia. Kunnan oman toiminnan ympäristöön liittyvät riskit ovat vähäiset.

Utajärven kunnassa on paljon pohjavesialueita ja varantoja. Vesihuolto pohjautuu täysin pohjaveden käyttöön. Pohjaveden pilaantuminen on suuri riski, jonka voi aiheuttaa mm. öljyvahinkojen aiheuttama pohjaveden pilaantumisen riski; esimerkiksi kaivurin kaatuminen sora- ja hiekalla, latukoneen öljyvuodot ladulle, hylättyjen ajoneuvojen jättäminen pohjavesialueelle. Naaman vedenottamon läheisyydessä oleva viljan kuivaamo, jossa käytetään lämmitysöljyä sekä siellä olevat mahdolliset mätänevät jätteet, voisivat aiheuttaa ympäristöhaittoja.

Kunnan molemmat kaatopaikat (Rokua, Utajärvi) on suljettu ja maisemoitu asianmukaisesti. Jälkitarkkailuohjelman mukaista tarkkailua suoritetaan AFRY (Pöyry) Oy:n toimesta.

Muita isompia ympäristövahinkoja ei ole kunnan alueella ilmennyt. 1950-luvulla tehty Oulujoen valjastaminen voimatalouskäyttöön on muuttanut ympäristöä ja maisemaa voimakkaasti ja aiheuttanut tietynlaisia haittoja mm. kauneusaltaiden vesien tilassa. Näitä haittoja on pyritty korjaamaan ja ympäristön tilaa parantamaan erilaisilla yhteisillä hankkeilla mm. Oulujoen moninaiskäyttö-ohjelman mukaisesti. OUMO-hankkeena on valmisteltu Utajärven taajaman seudulle veden virtaaman parantavaa lisävesiputki hanketta. Hanke toteutetaan vuonna Fortumin vetämänä.

Kempeleen jätekuljetus Oy on käsitellyt Utajärven, Muhoksen, Tyrnävän ja Limingan kuntien yksityistalouksien jätteet vuoden 2019 alusta. Tavoitteet ovat kierrätysasteen nostaminen sekä saada kiinteistön omistajat 100 % mukaan lakisäätteiseen jätteenkeräysjärjestelmään.

1.2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu kuntalakiin ja sisäisen valvonnan ohjeisiin sekä muihin sääntöihin, määräyksiin ja ohjeisiin. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on siten osa kunnan ja kuntakonsernin johtamista.

Valtuusto on päättänyt kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Riskienhallintapolitiikka on hyväksytty valtuustossa 15.12.2016. Lisäksi hallintosääntöön on otettu tarpeelliset määräykset asiaa koskevasta toimivallasta ja tehtävien jaosta. Kuntalain säännöksiä tavoitteena on ollut terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja siitä raportointia.

Utajärven kunnan sisäinen valvonta toteutuu käytännössä kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauskäytännöissä. Sisäisen valvonnan järjestämisvastuu on kunnanhallituksella. Sisäinen valvonta on osa johtamista ja samalla johtamisen apuväline, se tuottaa tietoa johdon tarpeisiin. Kunnan sisäistä valvontaa toteutetaan operatiivisella tasolla tilivelvollisten johtavien viranhaltijoiden toimesta. He vastaavat oman alueensa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja toimivuudesta.

Säännösten ja määräysten noudattaminen

Utajärven kunnan tytäryhtiöissä noudatetaan valtuuston 28.2.2017 hyväksymää Utajärven kunnan konserniohjetta. Konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohje koskee Utajärven kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä sekä muissa merkittävässä yhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että Utajärven kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan. Myös Utajärven kunnan omat toimielimet ovat velvollisia noudattamaan konserniohjetta. Hyvä hallinto- ja johtamistapa Utajärven kunnan tytäryhtiöissä -suositus on hyväksytty 2.9.2014 kunnanhallituksessa täydentämään lakisääteisiä menettelytapoja ja konserniohjetta.

Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Esittelijät, kunnanhallituksen ja lupa- ja valvontalautakunnan jäsenet ja varajäsenet sekä toimielinten puheenjohtajisto ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset.

Sisäisen valvonnan onnistumisesta raportoidaan toimielimille, esimerkiksi talousraporttien yhteydessä. Sisäistä valvontaa arvioidaan myös tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

Lisäksi vuosittaisissa valtuustoseminaarissa käydään läpi hallintokuntakohtaiset tilanneanalyysit, joissa arvioidaan toiminnan onnistumista ja nostetaan esille keskeiset kehittämistarpeet.

Tavoitteiden toteutuminen

Valtuuston talousarviossa asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettamisen valvonta kuuluu toimielinten tilivelvollisten viranhaltijoiden tehtäviin. Kunnanhallitus seuraa talousarvion toteutumista aktiivisesti ja valtuustolle raportoidaan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Vuoden 2019 osalta toiminnallisia tavoitteita on käsitelty tilinpäätöksen yhteydessä.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Toimielin ja sen alainen johtava viranhaltija vastaavat toiminnan sisäisestä valvonnasta. Sisäisen valvonnan rakenteet ja menettelytavat perustuvat hallintosäätöön, toiminnan ja talouden suunnitteluun, valiokuntien toimintasäätöihin sekä seurannan menettelyihin, toimintojen prosessikuvaukseen ja työ- ja tehtäväkuvauksiin. Keskeisimpänä kehittämishaasteena on riskikartoituksen toteutus määrääjain koko konsernin tasolla ja sen pohjalta riskienhallinnan kehittäminen ja organisointi.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
ulkoiset (katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3458	4266
Toimintakulut	-23910	-24063
Toimintakate	-20451	-19796
Verotulot	10269	9873
Valtionosuudet	11555	11539
Korkotuotot	40	54
Muut rahoitustuotot	10	6
Korkokulut	-101	-102
Muut rahoituskulut	0	-8
Vuosikate	1321	1566
Poistot ja arvonalentumiset	-1153	-1052
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	167	514
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	20	11
Varausten lisäys (-), vähennys (+)		
Rahastojen lisäys (-), vähennys (+)		-500
Tilikauden ylijäämä	188	25

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut, %	%	14,46	17,73
Vuosikate / poistot %	%	114,54	148,83
Vuosikate, euroa/asukas	e	493,77	581,78
Asukasmäärä	hlö	2676	2693

Toimintatuotot/toimintakuluista, %

= 100 * Toimintatuotot/(Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku kuvaa maksurahoituksen osuutta toimintamenoista

Vuosikate %, poistoista

= 100 * vuosikate / poistot

Tunnusluvun ollessa yli 100 oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä

.Oletus on pätevä vain jos poistot vastaavan kunnan vuotuista investointitasoa.

Talousarvion laadintavaiheessa arvioitiin, että maksurahoituksen osuus toimintamenoista tunnusluku olisi 16,7 %. Lopullinen luku on 14,46 %. Pidemmän ajan tavoitteena on ollut, että tunnusluku on yli 15 %.

Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Tulo-rahoitus on riittävä, kun vuosikate/poistot% -tunnusluvun arvo on 100 tai yli. Lopullinen luku on 114,54 %. Talousarvion laadintavaiheessa tavoitteena on ollut, että tämän tunnusluvun arvo on n. 100.

1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
(katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 321	1 566
Satunnaiset erät		
Tulo-rahoituksen korjaukset	-74	-528
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 707	-1 412
Rahoitusosuudet investointimenoihin	48	44
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	171	983
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 241	653
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-19	-18
Antolainasaamisten vähennykset	127	125
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000	1 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 150	-1 216
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	603	178
Rahoituksen rahavirta	1 561	69
Rahavarojen muutos	-680	722
Rahavarat 31.12.	1 463	2 143
Rahavarat 1.1.	2 143	1 420
RAHAVARAT	-680	722

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2 019	2 018
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5v:lta	t€ -4 149	-1 167
Investointien tulo-rahoitus, %	% 36	115
Lainanhoitokate	1,1	1,3
Kassan riittävyys, pv	pv 18	27
Asukasmäärä	hlö 2 676	2 693

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5v. =tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätös vuonna on positiivinen

Investointien tulo-rahoitus, % = 100*vuosikate / investointien omahankintameno

Tunnusluku kertoo paljonko investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella(vuosikate)

Pääomamenojen tulo-rahoitus, % = 100*vuosikate / (invest.omahankintameno+antolainojen nettolisäys+lainanlyh.)

Tunnusluku kertoo vuosikatteen riittävyydestä investointeihin ja lainojen lyhennyksiin

Lainanhoitokate = (vuosikate+korkokulut) / (korkokulut +lainalyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi

Kassan riittävyys, pv = 365*kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee monenko pv:n kassasta maksut voidaan kattaa rahavaroilla.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta –tunnusluku on voimakkaasti negatiivinen: -4 149 t €. Tähän ovat syynä vuosien 2015, 2017 ja 2019 isot investoinnit. Tämä tunnusluku ei saisi kuitenkaan muodostua pysyvästi negatiiviseksi luvuksi. Talousarviossa tämä luku oli -4 724 t €.

Lainanhoitokate –tunnusluvun tavoitetasoksi on määritetty, että se ei painuisi alle yhden. Tällöin kunnan lainanhoitokyky olisi heikko. Tunnusluku oli 1,1. Talousarviossa tunnusluvuksi oli arvioitu 0,77.

Kassan riittävyys -tunnusluvun tavoitetasona on ollut, että arvo on yli 15. Vuonna 2019 tunnusluku oli 18.

1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
(katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €	(katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	25 972	23 670	OMAPÄÄOMA	14 832	14 644
Aineettomat hyödykkeet	503	398	Peruspääoma	9054	9054
Muut pitkävaikuttiset menot	503	398	Muut omat rahastot	500	500
Aineelliset hyödykkeet	15 008	12 886	Edellisten tilikausien ylijäämä (alij.)	5089	5064
Maa- ja vesialueet	1152	1149	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	188	25
Rakennukset	10233	8532	POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	966	987
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2794	2697	Poistoero	666	537
Koneet ja kalusto	150	65	Vapaaehtoiset varaukset	300	450
Muut aineelliset hyödykkeet	121	121	PAKOLLISET VARAUKSET	194	194
Ennakkomaksut ja kesk.hankinnat	557	320	Muut pakolliset varaukset	194	194
Sijoitukset	10 459	10 386	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	89	94
Osakkeet ja osuudet	8002	7820	Lahjoitusrahastojen pääomat	89	94
Muut lainasaamiset	2457	2565	VIERAS PÄÄOMA	12 306	11 577
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	3	Pitkäaikainen	9 377	8 524
Valtion toimeksiannot	0	0	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	8923	8087
Lahjoitusrahastojen varat	0	3	Muut velat/Liittymism. ja muut velat	454	436
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 416	3 823	Lyhytaikainen	2 928	3 053
Saamiset	953	1 679	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1097	1084
Pitkäaikaiset saamiset	54	54	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	787	892	Saadut ennakot	0	2
Myyntisaamiset	542	630	Ostovelat	608	483
Muut saamiset	245	262	Muut velat	161	165
Siirtosaamiset	111	733	Siirtovelat	1060	1317
Rahoitusarvopaperit	27	23	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 388	27 497
Osakkeet ja osuudet	27	23	Omavaraisuusaste, %	55,65	56,85
Rahat ja pankkisaamiset	1436	2120	Suhteellinen velkaantuneisuus,%	48,67	45,07
VASTAAVAA YHTEENSÄ	28 388	27 497	Velat ja vastuut % käyttötuloista	48,81	45,34
			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000e	5278	5090
			Kertynyt yli-/alijäämä, e/asukas	1972	1890
			Lainakanta 31.12, 1000e	10021	9172
			Lainat euroa/asukas	3745	3406
			Lainasaamiset, 1000e	2457	2565
			Asukasmäärä	2676	2693

Omavaraisuusaste = $100 * (\text{Omapääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$ mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 % omavaraisuutta. 50 % tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus= 100*(Vieras pääoma – Saadut ennakot)/ Käyttötulot. Tämä tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. **Velat ja vastuut % käyttötuloista** tunnusluvussa on lähes sama kaava kuin suhteellisessa velkaantuneisuudessa, jossa mukaan on lisäksi laskettu vastuut leasingsopimuksista ja vuokravastuista.

1.5 KUNNAN KOKONAISTULOT JA MENOT

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	3459	12,53	Toimintakulut	23910	82,77
Verotulot	10269	37,20	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	11555	41,86	Korkokulut	101	0,35
Korkotuotot	40	0,14	Muut rahoituskulut	0	0,00
Muut rahoitustuotot	10	0,04	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät		0,00	Pakollisten varausten muutos	0	
- Pys.vast.hyödykk.luovutusvoitot	-75	-0,27	- Pakollisten varausten lis+./väh-.	0	0,00
			- Pys.vast.hyödykk.luovutustappiot	0	0,00
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	48	0,17	Investointimenot	3708	12,84
Pys vast.hyödykk.luovutustulot	171	0,62			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	128	0,46	Antolainasaamisten lisäykset	19	0,07
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2000	7,25	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1151	3,98
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,00
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	27605	100,0	Kokonaismenot yhteensä	28889	100,0
Kokonaistulot				27 605 738,87	
Kokonaismenot				28 889 880,80	
				-1 284 141,93	
Muut maksuvalmiuden muutokset				603 825,78	
Rahavarojen muutos				-680 316,15	
				1 284 141,93	

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTyvISTÄ YHTEISÖISTÄ

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	<i>Yhdistelty (kpl)</i>	<i>Ei yhdistelty (kpl)</i>
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	0
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt		
Muut yhtiöt	1	0
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	0
Osakkuusyhteisöt	1	
Muut omistusyhteisyhteisöt		4
Yhteensä	8	4

Tytäryhtiöt:

- Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt: Kiinteistö Oy Järvenneito, Kiinteistö Oy Mäyrä. Kiinteistö Oy Rokuanrivin osakkeet on myyty, eikä se ole enää kunnan tytäryhtiö
- Muut yhtiöt: Utajärven Yrityspuisto Oy

Kuntayhtymät:

- Oulunkaaren kuntayhtymä, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Pohjois-Pohjanmaan liitto

Osakkuusyhteisöt

- Humanpolis Oy

Muut omistusyhteisyhteisöt (ei yhdistellä tilinpäätöksessä, koska omistusosuus alle 20%)

- As. Oy Utajärven Jokihovi, As. Oy Utarivi, ja Asunto Oy Utajärven Anttilanhovi (yli 20%, mutta merkitys vähäinen; ei yhdistellä). As. Oy Sillankartion osakkeet on myyty. Uudeksi omistusyhteisyhteisöksi on tullut As. Oy Utajärven Sillankulma.

1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Toimintakertomuksessa tehdään lyhyesti selkoa, miten konserniohjaus on kunnassa järjestetty. Selvityksestä tulee käydä ilmi, mitä tavoitteita kunta omistajana on asettanut tytäryhteisöilleen ja miten konserniohjauksen piiriin kuuluvien yhteisöjen toiminnan seuranta ja raportointi on vastuutettu kunnan toimielimille ja viranhaltijoille. Toimintakertomuksessa on lisäksi tehtävä selkoa, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet kuntakonsernin toiminnassa. Näiden tavoitteiden toteutumaa esitellään edempänä.

1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Talousarvion yhteydessä tytäryhtiöille on asetettu tavoitteita, joiden toteutumista esitetään seuraavassa taulukossa.

Tavoite	Toimenpide/ Mittari	Toteutuminen Koy:t	Toteutuminen Yrityspuisto Oy
Raportointi kunnanhallitukselle, krt/vuosi	4 kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Säännöllinen ajankohtaistarkastus merkittävistä muutoksista kunnanhallitukselle, krt/ vuosi	2 kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Säännöllinen ajankohtaistarkastus tarkastuslautakunnalle, krt/ vuosi	Vähintään 1 kertaa vuodessa	toteutui	toteutui
Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tarkastelu, krt/ vuosi	Tilinpäätöksen yhteydessä	Toteutui osittain (kirjallisesti ei ole raportoitu)	Toteutui osittain (kirjallisesti ei ole raportoitu)

Utajärven kunnan tytäryhtiöiden keskeisimpiä tapahtumia vuodelta 2019:

Kiinteistö Oy Järvenneito

Kiinteistö Oy Järvenneito on Utajärvi-konserniin kuuluva tytäryhtiö ja sen koko osakekannan omistaa Utajärven kunta. Yhtiö omistaa 117 rivitalo- ja rivitalo- ja ne ovat valtion aravalainalla rakennettuja rivitaloja.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 14.3.2019. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa Jari Aitta. Hallituksen varsinaisia jäseniä ovat Pertti Kamula, Inkeri Perttunen, Kirsi Kumpulainen sekä Sinikka Hämälä. Hallituksen varajäsen on Eero Pirttikoski. Hallitus kokoontui vuoden aikana kolme kertaa. Tilintarkastajana toimii Utajärvi-konsernin valitsema tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy, vastuullisena tilintarkastajanaan Mikko Palomäki HT, KHT.

Asukaskokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 12.2.2019. Asukaskokoukseen osallistui kuusi asukasta. Asukkaiden edustajana yhtiön hallituksessa on Sinikka Hämälä.

Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta. Isännöintipalveluita ja toimistokulukorvauksia maksettiin Utajärven kunnalle 33.484,64 euroa. Tilitoimistopalveluista on toimeksiantosopimus Aallon Jyväskylä Oy:n kanssa. Yhtiön toimitusjohtajana on 1.1.2014 alkaen ollut Sanna Valtanen. Tekniset palvelut ostetaan Utajärven kunnalta ja elinympäristöjohtaja Petri Leskinen toimii yhtiön teknisenä asiantuntijana. Teknisen asiantuntijan palveluista maksettiin kunnalle 3.943,32 euroa.

Kiinteistönhuolto kilpailutettiin keväällä 2018 ja kiinteistönhoidosta on sopimus Kiinteistöhuolto Raimo Karhulan kanssa ajalle 1.6.2018-31.5.2021. Kiinteistönhuoltosopimus kattaa kaikki yhtiön omistamat vuokratilat kirkonkylän alueella. Ojarivissä on yhtiön palkkaamana sivutoiminen kiinteistöhoitaja.

Asuntojen käyttöaste oli 90,19 %. Asuntojen tyhjänä olon vuoksi vuokratuottoja jäi saamatta yhteensä 65.288,91 euroa (budjettivaiheen arvio tyhjänä olost 59.000 euroa) Neliövuokra yhtiön asunnoissa on keskimäärin 9,55 euroa/jm². Yhtiön asuntoihin on vuonna 2016 asennettu vesimittarit osana tervehdyttämishjelmaa. Mittarit ovat kylmässä vedessä ja kertomusvuonna asukkaiden

vesimaksuja tuloutu 29.753,78 euroa, hintaan 8,32 euroa/m³. Kunnalle maksetut vesi- ja jätevesimaksut olivat 34.352,44 euroa kun niihin budjetissa varauduttiin 40.380,00 eurolla.

Lämmityskustannuksiin kertomusvuonna varattiin 130.050,00 euroa ja toteutuneet lämmityskustannukset olivat 129.512,77 euroa, josta kaukolämmön osuus 33.462,82 euroa.

Vuosikorjauksia tehtiin 116.984,31 eurolla, kun budjetissa niihin oli varattuna 66.397,00 euroa. Vuosikorjauksiin saatiin kertomusvuonna kunnan avustusta 50.000,00 euroa, joka kirjattiin muihin tuottoihin. Korjaustoimenpiteet kohdistuivat muuttotarkastusten yhteydessä havaittujen vikojen korjaamiseen, lähinnä pesuhuoneremontteihin. Näillä toimenpiteillä on vastattu asetettuun tavoitteeseen, että asunnot pidetään kunnossa ja asukasviihtyvyyttä ylläpidetään ja parannetaan.

Tilikaudella pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin lainaohjelman mukaisesti 204.837,56 euroa. Lainojen korkoja maksettiin yhteensä 4.435,83 euroa. Valtio laski lainojensa korkoa, joten korkokuluissa säästettiin 12.349,02 euroa budjetoituun. Yhtiön poistosuunnitelma päivitettiin tilikaudelle 2018. Poistosuunnitelman mukaan rakennukset poistetaan taseesta 5-12 vuoden aikana. Poisto aika on määriteltä rakennuksen iän ja tekninen kunnan perusteella, poistoajaksi tulee noin 40 vuotta. Honkatie 1 B-talo poistettiin taseesta kokonaan tilinpäätöksessä, koska talosta on tehty purkupäätökset. Tilinpäätöksessä poistot yhteensä 249.085,94 euroa.

Tilikauden liikevaihto on 638.858,07 euroa ja tilikauden tulos on 29.163,70 euroa alijäämäinen.

Kiinteistö Oy Mäyrä

Yhtiö omistaa Utajärven keskustassa sijaitsevan kolmikerroksisen 23 huoneiston kerrostalon. Yhtiön osakkeista Utajärven kunta omistaa 82 % ja Stora Enso Oyj 18 %.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin Utajärven kunnanvirastolla 14.3.2019. Jari Aitta on hallituksen puheenjohtaja ja varsinaisia jäseniä ovat Pertti Kamula, Inkeri Perttunen sekä Kirsi Kumpulainen. Hallituksen varajäsen on Eero Pirttikoski. Hallitus kokoontui kaksi kertaa.

Isännöintipalvelut on ostettu Utajärven kunnalta. Isännöintipalveluita ja toimistokulukorvauksia maksettiin kunnalle 4.838,24 euroa. Tilitoimistopalveluista on toimeksiantosopimus Aallon Jyväskylä Oy:n kanssa. Yhtiön toimitusjohtajana on 1.1.2014 alkaen ollut Sanna Valtanen. Tekniset palvelut ostetaan Utajärven kunnalta, elinympäristöjohtaja Petri Leskinen toimii yhtiön teknisenä asiantuntijana. Asiantuntijakustannukset kunnalle ovat 822,00 euroa.

Kiinteistönhuolto kilpailutettiin keväällä 2018 ja kiinteistönhoidosta on sopimus Kiinteistöhuolto Raimo Karhulan kanssa ajalle 1.6.2018-31.5.2021.

Asukaskokouksia pidettiin kaksi, kokoukset olivat 25.6. ja 18.11. Kokouksiin osallistui 2-4 asukasta. Asukaskokoukset ei asettaneet ehdokasta yhtiön hallitukseen.

Asuntojen käyttöaste vuonna 2019 on 91,64 %. Syksystä alkaen talon kaikki asunnot ovat olleet asuttuina. Asuntojen vajaakäytön vuoksi vuokratuottoja jäi saamatta 10.668,11 euroa, kun sen arvioitiin talousarviovaiheessa yltyvän 19.000,00 euroon. Asukkailta perittävä neliövuokra kerrostalon puolella rapuissa A – C on 8,08 euroa/jm² ja nk. liikesiivessä 10,92 euroa/jm². Vuokria korotettiin 1.3.2019 lukien 0,30 euroa/jm²/kk.

Vuosikorjauksiin käytettiin kertomusvuonna 18.451,87 euroa. Budjetissa korjauksiin oli varattuna 6.414,00 euroa. Korjauksiin saatiin kunnan avustusta 20.000,00 euroa, jolla saatettiin loppuun talvella aloitettu pesuhuoneremontti. Kaukolämmön kustannuksiin varattiin 34.000,00 euroa ja siitä maksettiin 27.873,52 euroa. Vesi- ja jätevesimaksut olivat 8.290,26 euroa ja ne alittivat budjetin 2.709,74 eurolla. Mäyrässä ei toistaiseksi peritä asukkailta erikseen kulutuksen mukaisia vesimaksuja.

Pitkäaikaisten lainojen korkokulut ovat 205,84 euroa ja lainaa lyhennettiin 15.700,00 euroa. Liikevaihto on 118.892,89 euroa. Tilikaudella purettiin 3.270,00 euron asuintalovaraus vuodelta 2012 sekä muodostettiin uusi asuintalovaraus 36.950,00 euroa vuodelle 2019. Tilikauden tulos on 18,27 euroa ylijäämäinen.

Kiinteistö Oy Rokuanrivi

Utajärven kunta omisti Rokualla sijaitsevan Kiinteistö Oy Rokuanrivin osakekannasta enemmistön 54 %. Kunta on elokuussa 2019 tehdyillä osakekaupoilla myynyt kaikki osakkeensa vähemmistö-osakkaana olleelle Rokuan Terveys- ja kuntouttamissäätiölle. Rokuanrivin osakkeiden tasearvo tilinpäätöksessä 2018 oli 4541,07 €. Osakkeet myytiin hintaan 1200 €. Yhtiön sopimus isännöinnistä Utajärven kunnan kanssa päättyi osakekauppoihin. Aiempi, Utajärven kunnan palkkalistoilla ollut henkilö ei toimi enää yhtiön toimitusjohtajana eikä hallituksessa ole enää Utajärven kunnan asettamia jäseniä. Yhtiö ei kuulu osakekauppojen myötä Utajärven kuntakonserniin.

Kiinteistöosakeyhtiöiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019

Tavoite	Toimenpide/Mittari	Toteutuma 2019
Kysyntää vastaavat toimivat vuokra-asunnot	-korkea käyttöaste ja hyvä asukastytyväisyys	- käyttöasteiden toteutumat 2019 (2018) Järvenneidolla ja Mäyrällä lähes ennustetusti, Mäyrällä jopa odotettua korkeampi: <ul style="list-style-type: none"> • Järvenneito 90,19 % (91,74 %) • Mäyrä 91,64 % (85,24 %)
Vuokra-asuntojen kunnossapitäminen, asukasviihtyvyyden ylläpito ja parantaminen	- kosteusmittauksen entiseen tapaan aina muuttojen yhteydessä ja remontointi tarpeen mukaan, jos budjetti sallii. Epäkelpoja asuntoja ei vuokrata ennen remonttia. - asukaskokouksia vuosittain, vähintään 1/vuosi - käyttöasteiden alhaisuuden vuoksi, on mietittävä tulevaisuudessa jostain kohteesta luopumisesta (salkutus)	- Aina asukkaiden poismuuttojen yhteydessä pesuhuoneiden kosteusmittaus, huoneistoremontit/ph remontit tarpeen mukaan. Epäkelpoja asuntoja ei vuokrattu ennen remonttia. Vuosikorjauksiin varatut rahat kohdennettiin niihin kohteisiin, joissa pidempi ennustettu elinkaari. Salkutuksen merkitys rajallisten korjaus-määrärahojen kohdentamisessa. D-salkun kohteessa ei tehty remonteja. - asukaskokoukset pidettiin suunnitellusti, asukkaiden vaikutusmahdollisuus yhtiön asioihin (asukas-edustaja hallituksessa/Järvenneito) - kehittämistoimenpiteiden eteenpäin vieminen, suunnitelmat purkaa ARA-avustuksen turvin Utahonka I/II:n kohteen B-talo, kun-

		nanhallituksen lausunto purkuluvulle saatu, ARAn purkulupa koko kohteelle. Lisäksi ARAn myöntämä purkuavustus B-talolle, kunnalta haettu 80.000 euron avustus kehittämistoimenpiteisiin ja vuosikorjauksiin.
Putaalansaaren kohteiden öljylämmityksen muutos	- lämmitystapamuutokseen valmistautuminen, toteutuuko 2018-2019	Kaukolämmön liiketoiminta siirtyi v. 2019 Utajärven kunnalta Vapo Oy:lle, nyk. Nevel Oy. Kaukolämpöverkon laajentuminen ei toteudu odotusten mukaisesti Putaalansaaren alueelle. Syksyn aikana lähdettiin valmistelemaan vaihtoehtotarkastelua Saarenneidon lämmityksiasiaan, vaihtoehtoina öljy, maalämpö sekä suora sähkölämmitys.

Tilinpäätöslukuja 2019

	KIINTEISTÖ OY JÄRVENNEITO	KIINTEISTÖ OY MÄYRÄ
kunnan omistusosuus	100 %	82 %
käyttöaste % (saamatta jäänyt vuokratulo)	90,19 % (65.88,91)	91,64 % (10.668,11)
LIIKEVAIHTO	638.858,07	118.892,89
Hoitokulut	457.760,02	90.499,07
Rahoituskulut	4.435,83	205,84
Lainojen lyhennykset	204.837,56	15.700,00
asuintalovaraus		33.680,00 (muodostaminen)
TILIKAUDEN TULOS	-29.163,70	+18,27
Lainasaldo 31.12.2019	1.466.655,69	94.188,93
Valtiokonttori	926.674,68	0
rahoituslaitos	79.984,00	23.550,00
kunnan tertiärlainat	459.997,01	70.638,93
oma pääoma	193.855,63	48.621,47
Tase	1.734.219,77	287.221,46

Utajärven Yrityspuisto Oy

Utajärven kunnan strategian tavoitteena on lisää asukkaita ja työpaikkoja sekä veto- ja pitovoimaa. Utajärven Yrityspuisto Oy toteuttaa kunnan strategiaa edistämällä työpaikkojen syntymistä, vahvistamalla ja monipuolistamalla alueen elinkeinorakennetta, auttamalla kunnan yrityksiä liiketoimintaosaamisessa, kehittämällä kilpailukykyä, parantamalla elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kansainvälistyvissä ympäristössä ja luomalla talouskasvua kestäväällä tavalla Utajärven kunnan alueelle.

Liikevaihto ja tuloksen muodostuminen

Utajärven Yrityspuisto Oy, talousarvio					
	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liikevaihto	420 703	348 009	350 000	350 000	350 000
Liikevoitto (-tappio)	-726 535	-73 870	-100 000	2000	2000
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-692 460	-63 763	-80000	10 000	10 000
Tase	3 056 018	2 816 337	2 600 000	2 400 000	2 200 000
Oma pääoma	2 454 601	2 344 269	2 044 269	1 900 000	1 800 000
Lainat	486 789	433 409	350 000	300 000	250 000

Vuoden 2018 ja 2019 tappiot johtuvat vanhoista tiedossa olevista asioista, jotka ovat osa edellisellä vaalikaudella aloitettua yhtiön talouden tervehdyttämishjelmää.

Utajärven Yrityspuisto Oy:n rakennuksien arvoa suhteessa tasearvoon on tarkasteltu kriittisesti. Yhtiössä on aloitettu jo edellisellä vaalikaudella tervehdyttämishjelma. Osasta rakennuksista on tehty alaskirjauksia vuonna 2018. Vuosina 2019 ja 2020 on katsottu tarpeelliseksi tehdä vielä muutama alaskirjaus vanhoihin rakennuksiin. Odotettu tappio tullaan kirjaamaan Utajärven Yrityspuisto Oy:n vapaasta omasta pääomasta. Yhtiön oma pääoma ja kassa ovat vahvat eikä tappiosta aiheudu vaaraa yrityksen taloudelle. On muistettava, että Utajärven Yrityspuisto Oy on kehitysyhtiö, jonka tavoitteena kunnan elinvoiman vahvistaminen, ei voiton tuottaminen.

Yhtiön toiminnan painopistettä kiinteistöjen omistamisesta ja vuokraamisesta on päätetty siirtää elinkeinotoiminnan kehittämiseen, yritysten perustamisen tukemiseen ja olemassa olevien yritysten liiketoiminnan laajentamiseen. Yhtiö on toiminut mahdollisuuksien rakentajina ja verkottajana sekä alueen yritysten että kunnan suuntaan, elinkeinotoimintaa ja toimintaympäristöä kehittäen. Suurin osa yhtiön tiloista on vuokrattuna ja vapaiden tilojen osalta käydään neuvotteluja tilojen saamiseksi yrityskäyttöön. Erityisesti Mustikkakankaan teollisuusalueen toiminta on vilkastunut ja kehittynyt myönteiseen suuntaan.

Aamu- ja iltakahvitoimintaa yrittäjille ja yrittäjyydestä kiinnostuneille on jatkettu vuonna 2019. Myös erilaisia tilaisuuksia ja koulutuksia on järjestetty runsaasti. Vaalan ja Muhoksen kanssa on tehty yhteistyötä ja tätä jatketaan. Yrityspuistoa on markkinoitu aktiivisesti mm. lehdissä, Utajärven Yrityspuisto Oy:n Facebook-sivuilla, kunnan sivuilla ja Oulujokilaakson yrittäjien sivuilla.

Utajärven Yrityspuisto Oy:ssä on toimitusjohtaja ja toimintavuoden aikana yhtiöön on palkattu määräaikainen suunnittelija. Teknistä osaamista ja toimistopalveluja ostetaan Utajärven kunnalta, kirjainpitopalvelut ostetaan tilitoimistolta.

Hallitus ja toimitusjohtaja

Yhtiön hallituksen nimeää yhtiökokous vuodeksi kerrallaan. Utajärven Yrityspuisto Oy:n toimitusjohtajana on toiminut 1.4.2016 alkaen Vuokko Paso. Vuonna 2019 yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet: Mikko Kemilä (pj.), Antti Vääräniemi (vpj.), Heino Tapio (jäsen), Riikka Juntunen (jäsen) ja Eero Merilä (jäsen). Lisäksi kunnan edustajina ovat olleet kunnanjohtaja Anne Sormunen ja kunnanhallituksen pj. Pentti Tuovinen.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Utajärven Yrityspuisto Oy:n sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty konsernin ohjeistuksen mukaisesti. Hallitus valvoo toimitusjohtajaa, jonka tehtävänä on sekä konserniohjeiden että

hallituksen antamien toimintaohjeiden ja valtuutusten mukaisesti hoitaa yhtiön operatiivista toimintaa. Utajärven kunnanhallitukselle on annettu raportit taloudesta ja toiminnasta neljännesvuosittain.

Strategiasta johdettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2019, Utajärven Yrityspuisto Oy

Asia	Tavoite	Toteutuma
Työpaikkojen ja asukkaiden saaminen kuntaan	Elinkeinorakenteen monipuolistaminen, työpaikkojen ja asukkaiden saaminen kuntaan	Työllisten määrä v.2019 lopussa 1096kpl (v.2018; 1106kpl). Laskua 10kpl (v.2018; 42kpl). Asukasmäärän lasku vuonna 2019 hidastunut. Työttömyysaste on laskenut huomattavasti ja on ollut alhaisimmillaan 7,9%.
Yrityspuiston toiminnan kehittäminen ja vahvistaminen	Yrityksien verotulon kasvu Yritysten määrän lisääntyminen	Alueen suurimmat yritykset ovat voimakkaasti investoineet vuosina 2018-2019. Kunnan yhteisöverotulot ovat tästä huolimatta kasvaneet. Yritysten määrä on jatkanut tasaista kasvua ja vuonna 2019 liisäys on ollut 18 yritystä.

1.6.4 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konsernijohto vastaa omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Konserniohje on päivitetty (Valt. 28.2.2017, § 13), koska uusi kuntalaki tuli voimaan 2017 konserniohjauksen osalta. Hyvä hallinto- ja johtamistapa Utajärven kunnan tytäryhtiöissä suosituksen on kunnanhallitus hyväksynyt 2.9.2014 § 201. Näissä ohjeissa ja suosituksissa määritellään Utajärven kunnan konsernivalvonnan periaatteet.

Tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpano käy ilmi kunkin yhtiön tähän tilinpäätökseen toimittamasta esittelytekstistä.

Vuoden 2019 aikana tytäryhtiöt ovat esitelleet kunnanhallitukselle toimintaansa ja taloudellista tilannettaan säännöllisesti. Lisäksi kunnanhallituksessa on käsitelty tytäryhtiöiden asioita erillisinä asioina tai asia on esitelty kunnanhallitukselle kunnanjohtajan katsauksessa. Tällöin on ollut kyse lähinnä omistajanohjaukseen liittyvistä asioista.

1.6.5 KONSERNIN TILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelma ja tunnusluvut

	2019	2018
(katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	29 290	28 935
Toimintakulut	-48 584	-48 035
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	2	5
Toimintakate	-19 291	-19 093
Verotulot	10 247	9 845
Valtionosuudet	11 555	11 539
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	56	94
Muut rahoitustuotot	21	28
Korkokulut	-117	-133
Muut rahoituskulut	-14	-14
Vuosikate	2 457	2 266
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 108	-1 968
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-119	-585
Satunnaiset erät		288
Tilikauden tulos	229	1
Tilinpäätössiirrot	26	-509
Tilikauden verot	-1	-1
Laskennalliset verot	-7	-1
Vähemmistöosuudet	-5	-3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	241	-515

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut %	60,29	60,24
Vuosikate / poistot %	110,28	88,76
Vuosikate, e/as.	918	842
Asukasmäärä	2676	2693

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

(katkaistut luvut)	2019 1 000 €	2018 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2457	2266
Satunnaiset erät	0	288
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-1	-1
Tulorahoituksen korjauserät	-138	-808
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5369	-2469
Rahoitusosuudet investointimenoihin	48	44
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	197	1610
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 807	930
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset	-19	-18
Antolainauksen vähennykset	128	182
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3304	1383
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1804	-2117
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4	-3
Oman pääoman muutokset	-77	31
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2	13
Vaihto-omaisuuden muutos	1	-4
Saamisten muutokset	541	325
Korottomien velkojen muutokset	55	-370
Rahoituksen rahavirta	2 121	-577
Rahavarojen muutos	-685	352
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	4518	5204
Rahavarat 01.01.	5204	4852
Rahavarojen muutos	-685	352

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja inv.rahavirran kertymä 5v., 1000€	-313	3361
Investointien tulorahoitus %	46,18	93,45
Lainanhoitokate	1,34	1,07
Kassan riittävyys pv	29,50	35,98

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
(katkaistut luvut)	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	26 865	24 045	OMAPÄÄOMA	13 914	13 726
Aineettomat hyödykkeet	838	731	Peruspääoma	9054	9054
Aineettomat oikeudet	94	62	Muut omat rahastot	587	584
Muut pitkävaikutteiset menot	695	612	Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	4030	4602
Ennakkomaksut	48	57	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	241	-515
Aineelliset hyödykkeet	23 198	20 592	VÄHEMMISTÖOSUUDET	66	76
Maa- ja vesialueet	1738	1572	POISTOERO JA VAPAAEHT.		
Rakennukset	15 657	14 340	VARAUKSET	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3038	2953	Poistoero	0	0
Koneet ja kalusto	915	815	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	125	127	PAKOLLISET VARAUKSET	485	558
Ennakkomaks. ja kesk.hankinn.	1724	782	Muut pakolliset varaukset	485	558
Sijoitukset	2 827	2 722	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	269	213
Osakkuusyhteisöosuudet	63	61	VIERAS PÄÄOMA	20 593	18 818
Muut osakkeet ja osuudet	819	632	Pitkäaikainen	13 174	11 390
Joukkovelkakirjalainasaamiset	14	14	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	11953	9996
Muut lainasaamiset	1929	2014	Lainat julkisyhteisöiltä	766	957
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	178	119	Muut velat/Liittymism.	454	436
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 286	9 225	Lyhytaikainen	7 419	7 427
Vaihto-omaisuus	98	99	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1236	1522
Saamiset	3 669	3 922	Lainat julkisyhteisöiltä	183	174
Pitkäaikaiset saamiset	332	362	Saadut ennakot	11	14
Lyhytaikaiset saamiset	3336	3559	Ostovelat	1998	1754
Rahoitusarvopaperit	142	133	Muut velat	467	482
Rahat ja pankkisaamiset	4375	5070	Siirtovelat	3487	3442
			Laskenall.verovelat	32	37
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	35 329	33 392
VASTAAVAA YHTEENSÄ	35 329	33 392	omavaraisuusaste%	39,69	41,35
			suhteellinen velkaantuneisuus %	40,28	37,37
			velat ja vastuut % käyttötuloista	42,81	37,97
			kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000e	4272	4087
			kertynyt ylijäämä (alijäämä)/as.	1596	1518
			Konsernilainat e/asukas	5454	4860
			Konsernin lainak. 31.12., 1000e	14595	13088
			Konsernin lainasaamiset, 1000e	1943	2028
			asukasmäärä	2676	2693

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kunnan vuoden 2019 tilinpäätöksen tulos on 167 699,53 €. Poistoeron muutos on 20 833,34 €.

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 188 532,87 € siirretään taseeseen tilikauden ylijäämätilille.

Kertyneet ylijäämät	5 089 582,36 €
Vuoden 2019 ylijäämä	188 532,87 €
Ylijäämä yhteensä	5 278 115,23 €

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

2.1.1 HALLINTOPALVELUT

Hallintopalveluiden tehtäväalue

Hallintopalveluiden tehtäväalueeseen kuului valtuuston, kunnanhallituksen, tilintarkastuksen, lupa- ja valvontalautakunnan, keskusvaalilautakunnan, kunnan johtamisen, edustamisen ja tiedottamisen, hallintotiimin ja työntekijöiden työterveyshuollon menot. Nykyisen hallintomallin mukaan myös elinkeinovaliokunnan, hyvinvointivaliokunnan ja sivistysvaliokunnan menot kuuluvat hallintopalveluiden tehtäväalueelle.

Ulkopuolisilta ostettavia palveluja ovat Oulunkaaren kuntayhtymältä ostettavat kuntapalvelutoimiston talous- henkilöstö- ja ICT-palvelut, hankinta-asiamiehen palvelut sekä eläkeasiamiehen –palvelut.

Hallintotiimi hoitaa kunnan ja Utajärven Yrityspuisto Oy:n toimistotehtävät. Yhteispalvelupisteen nimike on muutettu Asiointipisteeksi, jossa hoidetaan kunnan, Kelan ja TE-toimiston avustavat asiakaspalvelutehtävät.

Hallintopalveluiden talousarvion toteutuminen

	TA 2019	muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	65 040		65 040	90 470,41	25 430,41	139,1
Toimintamenot	1 754 272	30 000	1 784 272	1 717 822,94	66 449,06	96,3
Netto (toimintakate)	1 689 232	30 000	1 719 232	1 627 352,53	41 019	94,7
Sisäiset						
Toimintatulot	216 920		216 920	233 994,08	17 074,08	107,9
Toimintamenot	6 400		6 400	11 418,75	5 018,75	178,4
Netto (toimintakate)	210 520		210 520	222 575,33	12 055,33	105,7
Yhteensä						
Toimintatulot	281 960		281 960	324 464,49	42 504,49	115,1
Toimintamenot	1 760 672	30 000	1 790 672	1 729 241,69	71 467,81	96,6
Netto (toimintakate)	1 478 712	30 000	1 508 712	1 404 777,20	103 934,80	93,1

Hallintopalveluiden talousarvion toimintakate alittui 103 934,80 euroa.

Hallintopalvelujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Tulostavoite 2021 ja valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Ohjelmakauden toimenpiteet 2019 – 2021	Toimenpiteet 2019	Ohjelmakauden tulostavoite 2019 - 2021	Toteuma 2019
Elinkeinorakenteen monipuolistaminen, työllisten määrän lisääminen		Selvitetään pendelöinnin uudet mahdollisuudet.	Työllisten määrän lisääntyminen	ELY:n kanssa yhteistyössä päivitetty bussiliikenne koulu- ja työmatkaliikenteen tarpeeseen. Raideliikenteestä on käyty neuvotteluja.
Sähköisten palveluiden kehittäminen				
Uudenlaisten innovaatioiden kehittäminen sujuvan arjen mahdollistamiseksi.	Otetaan käyttöön uusia arkea helpottavia sähköisiä palveluita.	Älykkään ja helpon arjen asuinympäristön sähköiset palveluratkaisut Palveluiden käyttöönoton aloitus.	Uudet asiointia helpottavat, aika- ja paikkariippumattomat sähköiset palvelut ovat sujuvia ja niitä käytetään. Useita uusia sähköisiä palveluita käytössä.	Vuoden 2019 aikana on otettu käyttöön useita sähköisiä asiointikanavia tai kehitetty niitä toimivimmaksi sekä aloitettu suunnitteluprojekteja, jotka jatkuvat vuodelle 2020.
	Palveluiden löydettävyyttä ja tiedon ajantasaisuutta parannetaan.			Löydettävyyttä on parannettu selkeyttämällä utajarvi.fi -sivustokokonaisuutta.
		Sivistyspalvelut: Pro Consona päivähoito -toiminnan ohjausjärjestelmän käyttöönotto.		ProConsona -järjestelmän käytöstä luovuttiin kustannussyistä ja laajennettiin varhaiskasvatukseen käyttöön Visma InSchool, joka jo entuudestaan perusopetuksen käytössä. Varhaiskasvatukseen Wilma ja sähköinen varhaiskasvatushakemus käyttöönotettu. Järjestelmän eri osien käyttöönottoa jatketaan vuoden 2020 aikana.
		Elinympäristöpalvelut: Kuntanet, rakennusvalvonnan sähköisen asiointipalvelun käyttöönotto.		Palveluntarjoajan huomattavan viivästyksen vuoksi asiaa arvioitiin uudelleen ja päädyttiin tilaamaan Lupapiste-palvelu, jonka käyttöönotto keväällä 2020 aikana.

		Utajärvi-kännyk- käsovelluksen käyttöönnotto.		Sovelluksen hankinnasta on luovuttu. Keskitytään kehittämään utajärvi.fi -sivustoa ja kokoamaan kaikki tarvittava ns. "yhden osoitteen alle".
Suomi.fi-palveluiden käyttöönoton laajentaminen (palvelutietovaranto; kunnan palveluiden kuvaukset).		Yhdistetään suomi.fi -palvelutietovaranto ja utajärvi.fi -sivusto		Suomi.fi Palvelutietovaranto on yhdistetty rajapintayhteydellä utajärvi.fi -sivustoon. Kuvaukset tuodaan automaattisesti nettisivuston Palvelut-valikkoon.
		Palvelutietovarannon tietojen päivitys. Vastuutetaan palveluista vastaaville viranhaltijoille/toimihenkilöille.	Tarvittavat toimenpiteet on tehty, ja tiedot ajantasaisia.	Tarkistuskierrokset on tehty vuoden 2019 aikana ja tiedot ajantasaistettu. Toimintamalliksi vakiinnutettu säännöllinen (2.krt/vuosi) tarkistuttaminen. Tarkistuspyyntö lähetetään sähköpostijakelulla.
		Kunnan julkisen karttapalvelun päivitys ja kehitys, sekä palveluiden ja liikuntapaikkojen tuonti karttapalveluun rajapintayhteyksillä.		InfoGIS -karttapalveluun on toteutettu kehitysprojekti, jossa mm. tehtiin rajapintayhteys Suomi.fi Palvelutietovarantoon ja LIPAS liikuntapaikat -palveluun sekä SYKE aiheistoon. Karttanäkymiin lisättiin mm. kiinteistörajat ja numerot valittavaksi, kaavanäkymiä muokattiin, ym.
		Utajärven Yritysrekisterin päivitys ja ajantasaistaminen		Koko yritysrekisteri uudistettiin. Uudistetussa palveluissa käyttäjillä on mahdollisuus omatomaisesti päivittää tietojään sekä julkaista mainoksia kunnan infonäyttöille. Palveluun luotiin rajapintayhteys PRH:n ja Verohallinnon yhteiseen yritys- ja yhteisötietojärjestelmään, josta rekisteriin haetaan yritysten ja yhteisöiden tiedot, jotka ovat merkinneet kotipaikakseen Utajärven
		MPASSid:n ja Edison -oppimisen työpöydän käyttöönotto		Palvelut käyttöönotettu opeustoitimen käyttöön. Käyttöä tarkastellaan ja tarvittaessa laajennetaan eri palveluihin vuoden 2020 aikana.

		Uusi Intra Office 365 -viestintäsovellus toteutettuna		Palvelu on käyttöön otettu keuhalla 2019. Kehitystyötä käytettävyyden osalta jatketaan vuoden 2020 aikana.
Utajärven Digikylät-hankkeen toteutus.	Hankkeen suunnittelu ja toteutus		Hankkeessa määritellyt toiminnot on vakiinnutettu.	Hanketoiminta on lakkautettu. Vastaavaa työtä tehdään Pohjois-Pohjanmaan liiton digituki pilotissa, jossa Utajärven kunta on myös mukana.
Järjestetään yksi kesän päätapahtuma ja eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia. Onnellisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävien tapahtumien järjestäminen yhdessä yritysten, kyläyhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.	Unto Rock	Laaditaan tapahtumajärjestäjän abc -toimintaohjepaketti (sis. kuntaesitteet, roll-upit, katokset, teltat, siirrettävä äänentoistoseetti) ja tapahtumien toteuttaminen.	Tapahtumat on vakiinnutettu osaksi kunnan vuosittaista toimintaa.	Untorock järjestettiin.
Tulostavoite 2021 Hyvinvoinnin edistämisen painopiste	Valtuustotasoon toimenpiteet 2018-2021	Toimenpiteet 2019	Ohjelmankauden tulostavoite 2019-2021	Toteuma 2019
a) kaikille ikäryhmille 1. osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen	Osallistetaan kuntalaisia asioiden valmisteluun EVA-menettelyn käyttöönotto, arviointi ja sen edelleen kehittäminen		EVA on säännöllisenä osana strategiatason valmisteluprosessia.	EVA:n käyttöä on laajennettu ja kuntalaisia on osallistettu menetelmän käyttöön mm. tuulivoimaasian valmistelun yhteydessä.

Hallintopalveluiden tunnuslukuja/mittareita

TUNNUSLUKU / MITTARI	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
(ulkoiset luvut) asukasm.	2857	2824	2768	2693	2676
Hallintopalveluiden nettomenot € /as.	536	578	647	649	608
Hallintotiimi, nto € /as.	117	116	114	132	136
Kunnan tietohall.(tilit 4342,4362) kulut, €	197952	206927	214937	247100	236115
Kunnan tietohallinnon kulut € /as.	69	73	78	92	88
Oulunk.tietohallinnonkulut (Utaj.) €/as.	49	48	43	37	33
Oulunk. henkilöstöpalvelut -kulut (Utaj.) €/as.	15	13	19	21	23
Ouluk. talouspalvelut -kulut (Utaj.) €/as.	33	34	36	39	44
Luottamuselinhallinto €/as.	57	92	136	137	99

Utajärven kunnan käytössä olevan asiahallintajärjestelmän päivityksen suunnittelu ja aikataulutus aloitettiin syksyllä 2019. Dynasty 10 tullaan käyttöönottamaan vuoden 2020 aikana.

Valmistautuminen tiedonhallintalain ja digipalvelulain vaatimuksiin aloitettiin vuonna 2019. Tulevaan tiedonhallintamalliin sisältyvien kokonaisarkkitehtuurikuvausten luonti ja päivittäminen aloitettiin yhteisprojektissa Oulunkaaren ja jäsenkuntien kanssa.

Utajärven kunta on ollut mukana USO5, Uuden sukupolven organisaatiot – verkostoprojektissa. Kuntien rooli ja palvelurakenteet ovat muotoutumassa uudelleen – nyt jos koskaan on tarvittu kuntajohdon yhteistä uudistamistyötä ja siinä Uuden sukupolven organisaatiot – verkosto on tarjonnut tälle työlle oivan alustan. USO on osallistujakuntien vertaisoppimis- ja vertaistukiverkosto, kokemus ja tutkimustiedon kokoaja sekä paikallinen kehittämistyön konsulttija. Vuoden 2019 alussa käynnistyi viides kaksivuotinen USO-verkostokausi, jonka työskentelyssä painottuvat tulevaisuuden kunnan toiminnan ennakoiva ja tiedolla johdettu kunta, resurssiälykäs kunta ja kukoistava kunta.

Kuntapalvelutoimiston tuotanto

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut tuotettiin Iille, Pudasjärvelle, Simolle, Utajärvelle, Vaalalle ja Oulunkaaren kuntayhtymälle. Lisäksi kunnille myytiin erillisten sopimusten mukaisesti palkka- ja eläkeasiamiespalveluja. Henkilöstöpalveluissa laskutusperusteena oli toimintolaskenta.

Vuoden 2019 merkittävimpiä haasteita olivat tulorekisterin käyttöönotto ja palkkaharmonisoinnin aiheuttamien saatavien laskentatyöt. Nämä aiheuttivat myös talousarvion ylittymisen lisäresursoinnin ja ylitöiden vuoksi.

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2018	ALKUPERÄINEN TA 2019	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2019	TP 2019	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
003201 Henkilöstöpalvelut							
TOIMINTATUOTOT	599 178,75	657 937,00		657 937,00	696 325,90	38 388,90	105,8
TOIMINTAKULUT	-599 178,75	-657 937,00		-657 937,00	-692 286,93	34 349,93	105,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00		0,00	4 038,97	4 038,97	
023201 Työllistäminen/henkilöstöpalvelut							
TOIMINTATUOTOT					1 280,72	1 280,72	
TOIMINTAKULUT					-5 319,69	5 319,69	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ					-4 038,97	4 038,97	
00003210 Henkilöstöpalvelut yhteensä							
TOIMINTATUOTOT	599 178,75	657 937,00		657 937,00	697 606,62	39 669,62	106,0
TOIMINTAKULUT	-599 178,75	-657 937,00		-657 937,00	-697 606,62	39 669,62	106,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	

Talouspalvelut

Oulunkaaren Talouspalvelut vastaa Oulunkaaren ja jäsenkuntiensa lin, Pudasjärven, Simon, Utajärven ja Vaalan taloustehtävien hoidosta. Työtehtäviin kuuluvat kirjanpito, laskutus, reskontrien hoito, maksuliikenne sekä perintä yhteistyössä perintätoimiston kanssa. Kustannukset jaetaan Oulunkaaren ja jäsenkuntien kesken tuotteistamisen perusteella. Talousarvioon myynti arvioitiin 66 % kunnille ja 34 % Oulunkaaren omalle tuotannolle, ja laskutuksen toteuma oli tilinpäätöksessä 65 % kunnille ja 35 % omalle tuotannolle. Kuntien laskutusennakot olivat 680.694,60 euroa ja lopullinen osuus 650.114,83 euroa, eli palautusta kunnille syntyi 30.579,77 euroa.

Vuonna 2019 Talouspalveluissa on pyritty varmistamaan riittävä resurssi ja henkilöstön osaamisen kehittäminen. Säännöllisiä Kuntapalvelutoimiston infoja on pidetty vuoden aikana useita ja Talouspalveluiden osiot ovat painottuneet työtä helpottaviin sähköisiin työvälineisiin, mm. Rondon ja Taloussuunnitteluun. Opiferus Taloussuunnittelu on otettu käyttöön kaikissa Oulunkaaren jäsenkunnissa ja loppuvuodesta Rondon otettiin käyttöön sähköinen tosietkierto. Talouspalveluissa on myös valmistauduttu vuoden 2021 alusta alkavaan automaattiseen talousraportointiin kartuttamalla tietämystä ja testaamalla tietojen lähettämistä. Raportointiin liittyvä kehitystyö jatkuu vuoden 2020 aikana.

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2018	ALKUPERÄINEN TA 2019	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2019	TP 2019	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
003202 Talouspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	965 362,51	1 065 759,00		1 065 759,00	1 012 202,36	-53 556,64	95,0
TOIMINTAKULUT	-965 362,51	-1 065 759,00		-1 065 759,00	-1 012 202,36	-53 556,64	95,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	

Tietopalvelut

Kuntapalvelutoimiston Tietopalvelut-yksikön perustehtävä on turvata Oulunkaaren kuntayhtymän ja sen jäsenkuntien tietoteknisen toimintaympäristön tarkoituksenmukainen toiminta. Palvelutuotanto käsittää loppukäyttäjien tuen lisäksi n. 7.000 käyttäjän, 4.300 päätelaitteen ja 50 palvelinkoneen sekä alueverkon muodostaman kokonaisuuden ylläpidon. Ylläpidettävien päätelaitteiden määrä kasvoi hieman vuoteen 2018 verrattuna tuoden mukanaan lisenssikustannuksia.

Tietopalveluita tuotettiin vuonna 2019 Oulunkaaren kuntayhtymän, lin, Simon, Utajärven ja Vaalan kuntien sekä Pudasjärven kaupungin organisaatioille.

Vuoden 2019 merkittävimpiä tietopalveluiden toteuttamia kehittämistoimenpiteitä olivat käyttäjien monikanavatunnistautumisen sekä päätelaitteiden keskitetyn hallinnan käyttöönotot sekä O365 tuoteperheestä Teams- työryhmäohjelmiston käyttöönotto. Vuoden 2020 aikana käyttökänsä päähän tulevat palvelimet ovat aiheuttaneet kasvavia huoltotoimenpiteitä.

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2018	ALKUPERÄINEN TA 2019	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2019	TP 2019	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
003203 Tietopalvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 686 329,59	1 746 769,00		1 746 769,00	1 782 545,16	35 776,16	102,0
TOIMINTAKULUT	-1 686 329,59	-1 746 769,00		-1 746 769,00	-1 782 545,16	35 776,16	102,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2018	ALKUPERÄINEN TA 2019	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2019	TP 2019	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ- %
003804 KUNIT							
TOIMINTATUOTOT	14 441,68						
TOIMINTAKULUT	-14 441,68						
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00						
00003000 Seudullinen kuntapalvelutoimisto							
TOIMINTATUOTOT	3 265 312,53	3 470 465,00		3 470 465,00	3 492 354,14	21 889,14	100,6
TOIMINTAKULUT	-3 265 312,53	-3 470 465,00		-3 470 465,00	-3 492 354,14	21 889,14	100,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	

2.1.2 ELINVOIMAPALVELUT

Elinvoimapalveluiden tehtäväalue

Elinvoimapalveluiden tehtäväalueeseen kuuluvat Oulun maaseutupalvelut, messut ja tapahtumat, varauskeskus Supan toiminta 12.6.2019 asti, erilaisten kehittämishankkeiden hankkeiden hallinta ja elinkeinoelämän kehittäminen. Elinvoimapalveluiden budjetista ostetaan myös Utajärven Yrityspuisto Oy:n sekä Humanpolis Oy:n palvelut.

Elinvoimapalveluiden kärkihanke oli Geohouse Älykylän esiselvityshanke, johon saatiin Pohjois-Pohjanmaan liiton hankerahoitusta. Myös maahanmuuttotyötä tukemaan saatiin myönteinen hankkepääätös sisäministeriöstä ”löydä kotisi uudelleen” hankkeelle, jonka toteutusvastuu on hyvinvointipalveluissa. Yrityspuiston kautta osallistuttiin Pohjois-Pohjanmaan restartupalveluiden järjestämään omistajanvaihdos hankkeeseen. Hankkeen tavoitteena on auttaa ja edistää erityisesti pienten pk-yritysten omistajavaihdosten onnistumista.

Elinvoimapalveluiden kautta toteutettiin kunnan pääbrändiviestintää. Vuoden 2019 aikana rakennettiin kunnan ilmettä, hankittiin markkinointimateriaalia, toteutettiin monipuolista asukaskampanjointia mm. bussipysäkeillä ja ulkonäytöissä Oulussa sekä somessa että Kalevan artikkeliosastolla. Myös rakentajamessuille Oulussa osallistuttiin. Älykylän osuuskunnan esimarkkinoinnista tehtiin kevyt kampanja, jonka johdosta saatiin herätettyä kiinnostusta ja Utajärveä tiedoksi. Yrityskampanjointia tehtiin peruskuntaviestinnän lisäksi vahvasti somen ja Kalevan artikkelimainostuksen kautta.

Elinvoimapalveluiden talousarvion toteutuminen

	TA 2019	muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	79 000		79 000	65 114,18	13 885,82	82,4
Toimintamenot	631 043		631 043	563 947,35	67 095,65	89,4
Netto (toimintakate)	552 043		552 043	498 833,17	53 210	90,4
Sisäiset						
Toimintatulot	0		0	30,70	30,70	100
Toimintamenot	73 910		73 910	79 209,65	5 299,65	107,2
Netto (toimintakate)	-73 910		-73 910	-79 178,95	5 268,95	107,1
Yhteensä						
Toimintatulot	79 000		79 000	65 144,88	13 855,12	82,5
Toimintamenot	704 953		704 953	643 157,00	72 395,30	91,2
Netto (toimintakate)	625 953		625 953	578 012,12	47 940,88	92,3

Elinvoimapalveluiden talousarvion toimintakate alittui 47 940,88 euroa.

Talousarviossa määriteltiin strategiaa varten oma määrärahabudjetti. Alla esitetty sen toteutuminen. Huomioitavaa on, että kotihoidon tuen kuntalisä ja varhaiskasvatuksen maksuttomuus on otettu käyttöön 1.8.2019 alkaen. Strategian mukaiset hankkeet kohta sisältää Geohouse- ja Löydäkotisi uudellen -hankkeet. Löydä kotisi uudelleen hankkeessa ei kohdistunut tuloja vuodelle 2019, sillä hankehakemus jätettiin vasta vuoden 2020 puolella.

STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN (ulk.+sis.)	Budj. 2019	Tot. 2019
Varhaiskasvatustyön tukeminen		
TOIMINTAKULUT	-28 000	-42 951
TOIMINTAKATE	-28 000	-42 951
Kotihoidon tuen kuntalisä		
TOIMINTAKULUT	-20 000	-10 260
TOIMINTAKATE	-20 000	-10 260
Kunnan brändityö		
TOIMINTAKULUT	-20 000	-21 261
TOIMINTAKATE	-20 000	-21 261
Sähköiset palvelut		
TOIMINTAKULUT	-16 000	-9 383
TOIMINTAKATE	-16 000	-9 383
Strategian mukaiset hankkeet		
TOIMINTATUOTOT		36 412
TOIMINTAKULUT	-35 000	-98 129
TOIMINTAKATE	-35 000	-61 718
YHTEENSÄ		
TOIMINTATUOTOT		36 412
TOIMINTAKULUT	-119 000	-171 724
TOIMINTAKATE	-119 000	-135 313

Elinvoimapaalveluiden strategisten tavoitteiden toteutuminen:

Tulostavoite 2021 ja valtuustotason toimenpiteet 2019-2021	Ohjelmaston toimenpiteet 2019 – 2021	Toimenpiteet 2019	Ohjelmakauden tulostavoite 2019 – 2021	Toteuma 2019
<p>Elinkeinorakenteen monipuolistaminen, työllisten määrän lisääminen Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä ja toimimalla kansainvälisissä verkostoissa erityisesti alueellisten yritysten ja Rokua Geopark –yhteistyön innoittamana</p>	<p>Edunvalvonta junaliikenteen edistämiseksi. Kunnan elinkeinoprosessin vahvistaminen.</p>	<p>Ysi-tiimin yhteistyön tiivistäminen Organisaatiouudistuksen vaiheen 2 toteutus: kunnan, Yrityspuisto Oy:n ja Humanpolis Oy:n roolien ja vastuiden selkeyttäminen. Aktiivinen verkostoyhteistyö.</p>	<p>Elinkeinorakenteen monipuolistuminen (TOL2008)</p>	<p>Ysitiimi kokoontui säännöllisesti n. 1,5 kk välein. Tervantien hallituksen kautta kontaktiinkin kansanedustaja henkilöliikenteen edunvalvontaan liittyen</p> <p>Elinkeinojohtotiimi työn kokoontui Yrityspuiston tukeamana. Humanpoliksessa vaihtui toimitusjohtaja-uuden johtajan sisäänajon tuki. Yrityspuiston lisäresurssointi 1 htv. Humanpoliksen hallitustyöskentelyyn osallistuminen. Verkostoyhteistyötä tehtiin aktiivisesti mm.Ely:n, Uus yrityskeskuksen, Yrittäjäyhdistyksen ka kuntien kanssa. Lisäksi osallistuttiin keskeisiin sidosryhmäseminareihin..</p>
<p>Yrityksien määrän lisääminen. Humanpolis-yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen.</p>	<p>Tehdyn Geopark-alueen kehittämissuunnitelman vaiheittainen toimeenpano</p>	<p>Kehittämissuunnitelman mukainen toiminta: verkostoyhteistyö ja koordinaatio. Yrittäjäpaketin kehittäminen. Oulujokilaakson yhteiset koulutukset/tilaisuudet,</p>	<p>Supan kävijöiden määrä lisääntyy. Rokuan ydinalueiden työpaikkojen määrä lisääntyy. Yritysten määrän lisääntyminen. Yrityksien verotulojen kasvu.</p>	<p>Suppa myynti uudelle yritykselle Rokua Outdoors. Geopark alueen matkailun edistämmissuunnitelman toimeenpanot kunnittain valmistuivat.</p>

<p>Yrityspuiston toiminnan kehittäminen ja vahvistaminen.</p>	<p>Yrittäjäpaketin sisällön tuotteistaminen. YP:n ja Humanpolioksen yhteistyömuodot.</p>	<p>kuukausitulet ja yrittäjien aamukahvit toiminnassa. Alueellisen elinkeinorakenteen kehittämissuunnitelman laatiminen.</p>	<p>Työllisten määrän lisääntyminen.</p>	<p>Oulujokilaakson kuntien kanssa tiivistettiin yhteistyötä alueellisen elinkeinostrategian osalta: sovittiin, että se valmistuu osana Humanpolioksen strategiaa v. 2020 Ok kasvuverkko-hanke YrittäjäKekri tapatuma 10.10.2020 Yrittäjävalmennusta aloittaville yrittäjille ja somekoulutukset Utajärvi, Vaala ja Muhos yhteistyössä Yhteisöllinen työtila Syke on otettu käyttöön.</p>
<p>Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia, lisää uusia asukkaita, vuokra-asunnot laadukkaita ja niiden tarjonta vastaa kysyntään, rakennusluopien lukumäärä kasvaa.</p> <p>Rakennetaan Utajärven brändiä ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille</p> <p>Markkinointi- ja viestintäsuunnitelman laatiminen, brändin rakentaminen sekä toteuttaminen.</p>	<p>Markkinointi- ja viestintäsuunnitelman laatiminen, brändin rakentaminen sekä toteuttaminen.</p> <p>Nostetaan yhteisöllisyyttä esiin yhdessä kertomalla positiivisista onnistumisista ja jakamalla niitä.</p>	<p>Brändityön käynnistäminen ja toteuttaminen suunnitelman mukaisesti</p>	<p>Utajärvellä asuvien muualla työskentelevien lukumäärä lisääntyy</p> <p>Yhteistyö on toimivaa ja yhteistyökäytännöt ovat vakiintuneet osaksi normaalia toimintaa- yhteistyö tulee alueellista elinvoimaa.</p>	

<p>Kuntalaiset löytävät ja saavat tiedon helposti yhteisistä asioista.</p> <p>Kuntalaiset aktiivisesti mukaan kunnan kehittämiseen ja toimenpiteiden suunnitteluun. Tiedottamista kehitetään nykyaikaiseksi ja kuntalaisia osallistavaksi.</p>	<p>Tiedottamisen vastuurakenne on selvä. Viestinnän monikanavaisuus osana normaalia toimintaa. Ideoiden ja aloitteiden yhteen kokoaminen aktiivista.</p>	<p>Tiedottamisen vastuurakenne on selvä. Viestinnän monikanavaisuus osana normaalia toimintaa. Ideoiden ja aloitteiden yhteen kokoaminen aktiivista.</p>	<p>Kunnan internet-sivujen kävijämäärä on lisääntynyt.</p>	
---	--	--	--	--

Humanpolis Oy:n toimintaresurssi on osana elinvoimapalveluita.

Humanpolis Oy, vuosi 2019, toimitusjohtajan katsaus

Humanpolis Oy:n viides toimintavuosi 2019 kuntien omistuksessa sujui suunnitellusti ja budjetin mukaisesti. Kulunut vuosi oli ensimmäinen vuosi Rokua Geoparkin toimintakautta 2019- 2022. Rokua Geopark sopimuksessa on ensimmäistä kertaa sisällytettynä myös Humanpolis Oy:n perusrahoitus vuosille 2019-2022.

Toimitusjohtaja Ritva Ilonen jäi eläkkeelle helmikuun lopussa 2019, Rokua Geopark toiminnanjohtaja Vesa Krökki on maaliskuusta 2019 alkaen toiminut Humanpolis Oy:n toimitusjohtajana. Krökin tehtäväkuvaan kuuluvat Humanpoliksen toimitusjohtajana toimiminen, Rokua Geopark toiminnanjohtajuus sekä projektien koordinaattorina toimiminen, lisäksi hän hoitaa Suomen Geopark toimikunnan koordinaattorin tehtävää. Krökin ja Ilosen (tammi ja helmikuu) lisäksi Humanpoliksessa työskentelivät vuoden aikana Mikko Kiuttu (ympäristökasvattaja/projektipäällikkö), Venla Karkola (projektipäällikkö) ja Susanna Ukkola (markkinointipäällikkö).

Yhtiön tilinpäätös 2019 osoittaa 2300€ tulosta. Yhtiön toiminnan ollessa pääsääntöisesti hanketoimintaa, ei sen avulla pysty tekemään merkittävää voittoa. Vuoden aikana kilpailutettiin yhtiön tilitoimisto ja uudeksi tilitoimistoksi valittiin UHY Tietoakseli. Tilitoimiston vaihdolla tavoitellaan sujuvampaa yhteistyötä, nykyaikaisia digitaalisia taloushallinnon työkaluja sekä kustannussäästöjä.

Vuodelle 2019 suunniteltu hanketoiminta toteutui suunnitellusti ja sen muodostivat pääasiassa Rokua Geopark aikamatka -hanke sekä Matkailuviennin Kasvuhanke – Attractive Oulu Region 2020. Molempia EAKR -hankkeita toteutetaan yhdessä kumppanien kanssa siten että Humanpolis koordinoi toteutusta. Rokua Geopark aikamatkassa uudistetaan alueen näyttelytoiminnan rakenteita ja esittämistapaa, hanke toteutetaan yhdessä Kajaanin ammattikorkeakoulun pelialan kanssa. Hankkeella tuodaan alueen luonto- ja kulttuuritieto näyttelyiden muodossa kuntakeskuksiin.

AOR 2020 hankkeessa tavoitellaan Oulun Seudulle ja RGP alueelle uusia kansainvälisiä asiakkuuksia etenkin Keski-Euroopasta ja Aasiasta. Näkyvimpiä tuloksia ovat RGP alueen aasialaisille suunnatut leirikoulut. Lisäksi kysyntä Keski-Euroopan suunnasta on lisääntynyt. Humanpolis toimii hankkeen johtajana ja osatoteuttajana Rokua Geopark toiminnalla. Muita osatoteuttajia ovat: Syöte, Kalajoki, Liminka, Business Oulu ja Oulun Matkailu oy. Osatoteuttajat maksavat yhdessä hankkeen omarahoituksen Humanpolis hallinnon osalta.

Kuluneen vuoden aikana Muhoksen, Vaalan ja Utajärven kunnat ostivat yhtiöltä markkinointipäällikön työpanosta mm. kunta-, tontti- ja tapahtumamarkkinointiin sekä markkinoinnin ohjaukseen.

Paikallisten koulujen kanssa järjestettiin useita luontoretkiä ja teemapäiviä, jotka suuntautuivat Rokua Geoparkin luonto- ja kulttuurikohteisiin tai keskittyivät alueen ympäristöteemoihin luokkahuoneissa tai vierailupaikoissa. Teemapäivissä Rokua Geoparkin ympäristökasvattajalla on erityisesti alueellisen ympäristöasiantuntijan ja verkostoittajan rooli, sillä toimintansa luonteen vuoksi Rokua Geoparkilla on laajat kumppanuusverkot eri alojen toimijoiden kesken, ja käytettävissään runsaasti aineistoja alueen ympäristöoloista.

Humanpolis on osallistunut kunnan strategian toteuttamiseen toteuttamalla alla olevia toimeenpano-ohjelmassa esitettyjä tulostavoitteita ja toimenpiteitä seuraavasti:

Tulostavoite 2021 ja valtuustotason toimenpiteet 2019-2021	Ohjelmaston toimenpiteet 2019 – 2021	Toimenpiteet 2019	Ohjelmakauden tulostavoite 2019 – 2021	Toteuma 2019
<p>Elinkeinorakenteen monipuolistaminen, työllisten määrän lisääminen Edistämme yritystoimintaa luomalla edellytyksiä ja toimimalla kansainvälisissä verkostoissa erityisesti alueellisten yritysten ja Rokua Geopark-yhteistyön innoittamana</p>	Yrittäjäverkosto-yhteistyö on säännöllistä ja yhteistyö toimii	Vahvistetaan Rokua Geopark-yrittäjäverkostoa. Rokua Geopark-yrittäjien kuukausitulien kehittäminen	Elinkeinorakenteen monipuolistuminen (TOL2008)	Vuoden 2019 lopussa Geopark logon käyttöoikeudellisia yrityksiä oli 47. Vuoden aikana joukkoon liittyi 2 uutta yritystä. Kuukausitulet tapaamisia ja AOR hankkeen yrittäjätaapaamisia järjestettiin useita vuoden aikana. Yrittäjiä osallistettiin myös aikamatka hankkeen työskentelyyn.
<p>Yrityksien määrän lisääminen. Humanpolis-yhteistyön tiivistäminen ja kehittäminen. Yrityspuiston toiminnan kehittäminen ja vahvistaminen.</p>	Tehdyn Geopark-alueen kehittämissuunnitelman vaiheittainen toimeenpano.	Kotiseututuntemuksen ja yrittäjäkasvatuksen edistäminen. Edistetään matkailualan kansainvälistymistä. Kehitetään tuotteita alueelle. Kokeileva yritysneuvonta-yhteistyössä Utajärven Yrityspuiston kanssa. Ohjaa ja koordinoi alueellista/kunnallista matkailuhanketoimintaa. Humanpolis Oy / Rokua Geopark (ympäristöjaosto) tekee tiivistä yhteistyötä mm matkailuinfraan koskevan kaavoituksen kanssa	Supan kävijöiden määrä lisääntyy. Rokuan ydinalueiden työpaikkojen määrä lisääntyy. Yritysten määrän lisääntyminen. Yrityksien verotulojen kasvu. Työllisten määrän lisääntyminen.	RGP näyttelyn suunnittelu kuntakeskuksiin. Oulujokiopiston kanssa sovittu uudesta Geopark kurssista keväälle 2020. Järjestetty useita matkanjärjestäjien tutustumismatkoja-> yritysten tuotteita myyntiin uusille matkanjärjestäjille Ympäristöjaosto valmistellut Terwareitistön ja Ro-

				kuan reittien kunnostamishanketta yhteistyössä Metsähallitus ja Oulun kaupunki.
<p>Sähköisten palveluiden kehittäminen</p> <p>Uudenlaisten innovaatioiden kehittäminen sujuvan arjen mahdollistamiseksi. Sähköisten palveluiden ajantasaistaminen.</p>	<p>Sovellus on käyttäjäystävällinen ja se on käytössä tukien Rokuan alueen matkailun edistymistä.</p>	<p>Kehitetään Rokua Geoparkin 3D mobiilisovellusta.</p>	<p>Uudet aika- ja paikkariippumattomat sähköiset palvelut ovat sujuvia ja niitä käytetään.</p>	<p>RGP 3D appiin tullut uusia paikannusta helpottavia toimintoja.</p>
<p>Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia, lisää uusia asukkaita, vuokra-asunnot laadukkaita ja niiden tarjonta vastaa kysyntään, rakennuslupien lukumäärä kasvaa.</p> <p>Kehitetään asuntotuotantoa ja markkinoidaan asuntojamme, viihtyisää ja maaseutumaisista ympäristöämme sekä luontoharrastus-mahdollisuuksia.</p> <p>Rakennetaan Utajärven brändiä ja markkinointia onnellisen yhteisön ympärille. Rokua Geopark-brändin vahvistaminen.</p> <p>Tehdään suunnitelmallista yhteistyötä Oulujoki-laakson kuntien kesken.</p>	<p>Markkinoidaan viihtyisää ja maaseutumaisista ympäristöämme sekä luontoharrastus-mahdollisuuksia.</p> <p>Markkinointi- ja viestintäsuunnitelman laatiminen, brändin rakentaminen sekä toteuttaminen</p> <p>Tehdään suunnitelmallista yhteistyötä Oulujoki-laakson kuntien kesken.</p>	<p>Alueen luontoarvot ja luontoharrastusmahdollisuudet huomioidaan ja korostetaan alueen yhteisissä markkinointimateriaaleissa.</p> <p>Humanpolis vastaa alueen ympäristökasvatuksesta ja yhteistyöstä kuntien koulujen kanssa</p> <p>Aikamatka-hankkeessa luodaan 3D-mallinnuksien avulla materiaalia alueesta. Rokua Geopark-brändin alla matkailun kehittäminen ja markkinointi. Alueen yhteisen viestinnän suunnitelmallinen koordinaatio.</p> <p>Kouluille tarjotaan mahdollisuuksia kv-yhteistyöhön muiden Geopark alueiden koulujen kanssa. Yhteistyötä Oulujokiopiston geopark- / kotiseutukurssien kanssa.</p>	<p>Kuntaan muuttaneiden määrä lisääntynyt</p> <p>Yhteistyö on toimivaa ja yhteistyökäytännöt ovat vakiintuneet osaksi normaalia toimintaa- yhteistyö tukee alueellista elinvoimaa.</p>	<p>Koulu yhteistyö ja ympäristökasvatustyö paikallisten luonto- ja nuorisoyhdistysten kanssa jatkuu Geopark Ympäristökasvattajan tekemänä</p> <p>KAMK yhteistyössä valmistettu RGP aikamatka VR toteutusta -> kytkeytyy RGP 3D Sovellukseen</p> <p>Hp Markkinointipäällikkö valmistellut Utajärven tonttiesitteen.</p> <p>Humanpolis hallituksen ylikunnallinen yhteistyö ja Rokua Eopark toiminta ovat vakiintuneita ja hyviä käytäntöjä alueelliseen yhteistyöhön.</p> <p>2019 suunniteltiin vuodelle 2020 Geopark kurssi oulujokiopistoon.</p>

<p>Järjestetään yksi kesän pää-tapahtuma ja eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia. Onnellisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävien tapahtumien järjestäminen yhdessä yritysten, kyläyhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.</p>	<p>Koko Rokua Geopark-alueetta koskevan tapahtumien vuosikellon aikaansaaminen.</p>	<p>Vuosikellon kehittäminen</p>	<p>Tapahtumat ovat vakiinnutettu osaksi kunnan vuosittaista toimintaa.</p>	<p>Järjestetty Geopark-viikon tapahtumia kuten tutustuminen Rokuan kansallispuistoon. Tapahtumat vaikiintuneita.</p>
---	---	---------------------------------	--	---

Oulujoen moninaiskäyttö

Oulujoen moninaiskäyttö (OUMO)-hanketyöryhmä laajeni vuonna 2015 koskemaan koko Oulujoki varren kuntia aivan joen latvoilta Ouluun saakka. Tällä samalla mallilla toimintaa jatkettiin vuonna 2016, 2017, 2018 ja 2019. Kyse on Fortum Oyj:n ja kuntien yhteistyömallista, jossa jokivarren kunnat yhdessä energiayhtiön kanssa pyrkivät hankkeiden avulla edesauttamaan mm. rakennetun jokivarren virkistyskäytölle sopivien puitteiden ylläpitämistä. Myös joen vedenlaadun parantamiseen tähtääviä yhteistyöhankkeita on aikojen saatossa tehty. Utajärven alueella suoritettiin 2018 vuonna OUMO yhteistyönä laskuojien liittymien ruoppaushanke.

Lisävesiputki Utasen yläaltaasta on suunniteltu 2018. Toteutus vuonna 2019 ei toteutunut kustannusten kohottua suunniteltua huomattavasti korkeammiksi. Hanke on toteutumassa 2020 touko-kesäkuun aikana.

Maaseutuelinkeinoviranomainen

Uuden Oulun, Iin, Pudasjärven ja Utajärven maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa 1.1.2013. Järjestelyvastuu on kuntien välisellä sopimuksella Oulun kaupungilla. Henkilöstömuutosten vuoksi maaseutuasiamiehen toiminta muuttui puhelinpalveluksi. Utajärven käydään sopimuksen mukaan ja tapaamiset sovitaan ajanvarauksella.

Tukihakemuksia ja korvauksia on vuosittain käsitelty seuraavat määrät:

2016	li	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	87	315	126	93	621
-niistä kotieläintiloja	34	86	71	34	225
Peltoala ha	2460	10120	3994	4483	21057
Tukihakemukset kpl	540	1839	888	624	3891
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	2	7	31	1	41
Tuet ja korvaukset milj. €	1,93	7,43	4,44	3,67	17,47
2017	li	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	87	311	126	94	618
-niistä kotieläintiloja	29	76	62	31	198
Peltoala ha	2464	9846	3995	4474	20779
Tukihakemukset kpl	511	1742	842	676	3771
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	1	15	32	2	50
Tuet ja korvaukset milj. €	2,01	7,39	4,54	3,66	17,60

2018	li	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	90	300	123	93	606
-niistä kotieläintiloja	32	72	54	31	189
Peltoala ha	2726	9611	3940	4448	20725
Tukihakemukset kpl (*enn.tieto)	537	1653	839	569	3598
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	3	7	31	2	43
Tuet ja korvaukset milj. €	2,32	7,15	4,43	3,62	17,52
2019	li	Oulu	Pudasjärvi	Utajärvi	Yhteensä
Maatilat (kpl)	87	298	116	92	593
-niistä kotieläintiloja	29	70	51	28	178
Peltoala ha	2778	9642	4160	4475	21055
Tukihakemukset kpl (*enn.tieto)	502*	1497*	807*	549*	3355*
Petoeläinvahinkohakemukset kpl	2	9	37	1	51
Tuet ja korvaukset milj. €	2,15*	6,95*	4,25*	3,52*	16,87*

Oulunkaaren elinkeinopalvelut

Kuntayhtymän valtuusto päätti kokouksessaan 12.12.2018, että Oulunkaaren elinkeinostrategia yhdistetään kuntayhtymän muuhun strategiatyöhön eikä erillistä elinkeinostrategiaa laadita. Uusia Oulunkaaren vetämiä elinkeinohankkeita ei valmistella. Osallisuushankkeisiin osallistumisesta päätetään tapauskohtaisesti. Yhteistä elinkeinoneuvontaa jatkettiin vuoden 2019 loppuun saakka. Kuntiin perustettiin omia elinkeinojen kehittämissyhtiöitä tai järjestettiin muulla tavoin elinkeinojen kehittämisspalveluita.

Vuoden 2019 aikana oli käynnissä kaksi elinkeinojen kehittämishanketta: Oulunkaaren ja Koillismaan kasvu- ja vientikokeiluverkosto – OK#Kasvuverkosto-hanke, joka päättyi 30.11.2019 ja Työ-Takomo-hanke, joka päättyi 31.3.2020. Lisäksi yhteistyötä on tehty KasvuOpen yhtiön kanssa, Pohjois-Pohjanmaan yrittäjien hankintaneuvojan sekä Restartup-toiminnan kanssa.

Elinkeinoneuvonta ja käytännössä koko Oulunkaaren elinkeinotoiminta loppui vuoden 2019 loppussa.

2.1.3 HYVINVOINTIPALVELUT

Hyvinvointipalvelujen toimialue kattaa hyvinvoinnin edistämisen (sisältää myös turvallisuuden, yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistämisen sekä verkostoitumisen alueellisiin, maakunnallisiin ja kansallisiin hyte-verkostoihin), maahanmuuttopalvelut, työllisyyspalvelut (työpajatoiminta ja palkkatukityöllistäminen) nuorten työpajatoiminnan, etsivä nuorisotyön, kuntouttava työtoiminnan, nuorten kesätyöllistämisen ja Oulunkaaren kuntayhtymältä ostettavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Hyvinvointipalveluiden talousarvion toteutuminen

Hyvinvointipalveluiden talousarvion toimintakate alittui 14 382,08 euroa.

	TA 2019	muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	355 490		355 490	394 978,46	39 488,46	111,1
Toimintamenot	11 993 781		11 993 781	12 013 143,72	19 362,72	100,2
Netto (toimintakate)	11 638 291		11 638 291	11 618 165,26	20 126	99,8
Sisäiset						
Toimintatulot	0		0	251,68	251,68	100,0
Toimintamenot	22 900		22 900	28 895,34	5 995,34	126,2
Netto (toimintakate)	-22 900		-22 900	-28 643,66	5 743,66	125,1
Yhteensä						
Toimintatulot	355 490		355 490	395 230,14	39 740,14	111,2
Toimintamenot	12 016 681		12 016 681	12 042 039,06	25 358,06	100,2
Netto (toimintakate)	11 661 191		11 661 191	11 646 808,92	14 382,08	99,9

Hyvinvoinnin edistäminen

Kuntalain 1 §:n mukaisesti kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa. Myös terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaan kunnan tulee edistää ja ylläpitää väestön terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta ja kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja.

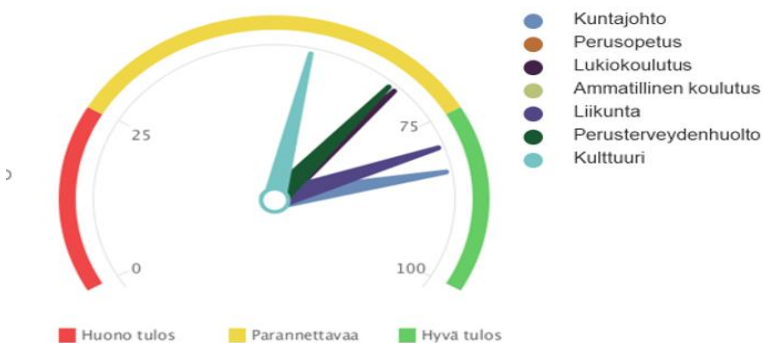
Hyvinvointia edistääkseen kunta:

- kehittää kunnan elinvoimaa ja toimintakykyä pitkäjänteisesti ja kokonaisvaltaisesti
- tunnistaa eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeet sekä -odotukset ja luo kuntalaisille hyvinvoinnin edellytyksiä
- ennaltaehkäisee ja vähentää aktiivisesti sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta
- tiedostaa, että hyvinvoinnin edistäminen on kunnan ja sen asukkaiden sekä kunnassa toimivien eri tahojen yhteinen asia.

Utajärvellä on panostettu hyvinvoinnin edistämistyöhön ja sen kehittämiseen jo useiden vuosien ajan. Kunnan johtoryhmä vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen systemaattisesta johtamisesta. Hyvinvointityön vaikutuksia seurataan ja arvioidaan monipuolisesti ja arvioinnin pohjalta nousevat hyvinvoinnin edistämisen kehittämisalueet on kirjattu seuraavan vuoden taloussuunnitelmaan.

Kunnan terveydenedistämisen aktiivisuus on THL:n TEA-viisarilla mitattuna hyvällä tasolla kuntajohtoon ja liikuntapalveluiden osalta. Lukiokoulutuksen, perusterveydenhuollon ja kulttuurin osalta hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi on parannettavaa TEA-viisarin tulosten mukaan. Perusopetuksen osalta TEA-viisarin kyselyn tulos puuttuu (kyselyyn ei ole vastattu).

Kaikki sektorit : Utajärvi 2019

Kaikki sektorit : Utajärvi 2019

	Utajärvi	Koko maa
Kaikki sektorit	72	69
Kuntajohto	83	78
Perusopetus	--	67
Lukiokoulutus	68	69
Ammatillinen koulutus	--	66
Liikunta	79	74
Perusterveydenhuolto	67	67
Kulttuuri	55	59

Merkittävin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen haaste on edelleen kunnan korkea sairastavuus. Vuonna 2018 Kelan vakioimaton sairausindeksi oli Utajärvellä 173,1 (vuonna 2017 172,9), mikä tarkoittaa sitä, että Utajärvellä esiintyy kansantauteja n. 73 % enemmän kuin maassa keskimäärin. Indeksillä on noussut edellisistä vuosista (vuonna 2017 indeksi oli 172,9 ja vuonna 2015 166,4). Vuoden 2018 vakioimaton sairastavuusindeksi oli Pohjois-Pohjanmaan kahdeksanneksi korkein (edellisenä vuonna neljänneksi korkein). Utajärven vakioitu sairastavuusindeksi oli 135,1 % vuonna 2018. Luku on Pohjois-Pohjanmaan kuntien kuudenneksi korkein (vuonna 2017 kolmanneksi korkein). Kelan Terveyspuntarin mukaan Utajärvellä sairastetaan kansantaudeista sydämenvajaatoimintaa kaksi kertaa enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Seuraavaksi yleisempiä kansantauteja ovat sepelvaltimotauti ja verenpainetauti.

Terveyspuntarin sairastavuusindeksi, vakioitu (Kela)

		2018
Alue	Indeksi	
Utajärvi	-kuolleisuusindeksi	105,8
	-lääkekorvausoikeusindeksi	121,4
	-työkyvyttömyysindeksi	178,2
	Sairastavuusindeksi	135,1

Terveyspuntarin kansantaudit, vakioitu (Kela)

		2018
Alue	Kansantauti	
Utajärvi	103 Diabetes	133,8
	112 Psykoosit	131,2
	201 Sydämen vajaatoiminta	217,3
	202 Nivelreuma	112,9
	203 Astma	139,6
	205 Verenpainetauti	156,8
	206 Sepelvaltimotauti	170,6
	Kansantauti-indeksi	151,7

Utajärvellä 24-65 -vuotiaista työkyvyttömyyseläkkeellä on 15,4 %. Pohjois-Pohjanmaalla vastaava ikäryhmästä on työkyvyttömyyseläkkeellä 8,7 % ja koko maassa 6,7 %. Utajärvellä suurin yksittäinen syy työkyvyttömyyseläkkeeseen on mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt (6,2 % vuonna 2018).

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämisen palvelusuunnitelma on heidän fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen, emotionaalisen ja hengellisen hyvinvoinnin edistäminen huomioiden hyvinvoinnin eri ulottuvuudet: osallisuus ja vaikuttaminen, elämänlaatu ja – hallinta, henkinen hyvinvointi, terveys- ja toimintakyky, turvallisuus, opiskelu ja työ, tasa-arvo ja oikeudenmukaisuus, asuminen ja ympäristö sekä toimeentulo.

Hyvinvointipalveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Tulostavoite 2021 ja valtuustotason toimenpiteet 2019 - 2021	Ohjelmaston toimenpiteet 2019 – 2021	Toimenpiteet 2019	Ohjelmakauden tulostavoite 2019 – 2021	Toteuma 2019
<p>Elinkeinorakenteen monipuolistaminen, työllisten määrän lisääminen</p> <p>Kehitetään omia työllisyyspalveluita huomioiden maakuntaudistuksen vaikutukset.</p>	<p>Mukautetaan ja uudistetaan työllisyyspalveluiden toimintaa maakuntaudistuksen myötä.</p>	<p>Työllisyysuunnitelma 2019 päivitetään ja toteutetaan sen mukaiset toimenpiteet.</p> <p>Selvitetään yksityisen työllisyyspalvelun yhteistyön käynnistäminen</p>	<p>Työttömyysprosentti alle P-Pohjanmaan keskiarvon</p> <p>Työmarkkinatuen kuntaosuus alle 50 000 euroa/vuosi</p>	<p>Työllisyysuunnitelma päivitetty.</p> <p>Jäi toteutumatta soteudistuksen kaaduttua maaliskuussa 2019.</p>
<p>Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia, lisää uusia asukkaita, vuokra-asunnot laadukkaita ja niiden tarjonta vastaa kysyntään, rakennuslupien lukumäärä kasvaa.</p> <p>Sitoudutaan maahanmuuttoon ja kansainvälisyyteen.</p>	<p>Sitoudutaan maahanmuuttoon ja kansainvälisyyteen.</p> <p>Kunta ottaa vuosittain kiintiöpakolaisia ja henkilöitä hätätapaustilasta sekä oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita ja Euroopan sisäisiä siirtoja yhteensä noin 32-35 henkilöä</p>	<p>Maahanmuuttotyön poikkitoiminnallisen yhteistyön kehittäminen ja resursointi.</p> <p>Perustetaan määrääkainen Hyvinvointikoordinaattorin tehtävä (1 vuosi), joka vastaa myös maahanmuuttotyöstä.</p> <p>Maahanmuuttotyön poikkitoiminnallisen yhteistyön kehittäminen ja resursointi.</p> <p>Amif-hankkeen aloittaminen, mikäli rahoituspäätös on myönteinen.</p>	<p>Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen.</p> <p>Vähintään 2 % kuntalaisista on maahanmuuttaja-taustaisia.</p>	<p>Hyvinvointikoordinaattorin määrääkainen toimi perustettiin ja tämä vastasi maahanmuuttotyöstä.</p> <p>Toiminta on käynnistynyt ja se on käynnissä edelleen.</p> <p>Amif-hanke aloitti 03/2019.</p>
<p>Tulostavoite 2021 Hyvinvoinnin edistämisen painopistealueet</p>	<p>Valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021</p>	<p>Toimenpiteet 2019</p>	<p>Ohjelmakauden tulostavoite 2019 – 2021</p>	<p>Toteuma 2019</p>
<p>a) kaikille ikäryhmille</p> <p>1. liikunnallisen elä-</p>	<p>Voimaa vanhuuteen-hankeen hyvien toimintamallien vakiinnuttaminen</p>	<p>Vertaisveturi-koulutusten jatkaminen</p> <p>Kunnon hoitaja-koulutusten jatkaminen</p>	<p>Ikääntyneille on vertaisten vetämiä liikuntaryhmiä eri puolilla kuntaa.</p>	<p>Koulutus toteutui.</p> <p>Koulutus toteutui.</p>

<p>mäntävan edistäminen</p> <p>2. kansansairauksien ennaltaehkäiseminen</p>		<p>Ulkoiluystävä-toiminnan aloittaminen</p> <p>Seniorikuntosalin perustaminen, toiminnan periaatteiden suunnittelu ja aloittaminen</p>	<p>Työntekijät käyttävät kuntouttavaa työtettä jokapäiväisessä työssään.</p> <p>Ulkoiluystävätoiminnasta on tiedote ja sitä toteutetaan.</p> <p>Seniorikuntosali on ikääntyneiden aktiivisessa käytössä.</p>	<p>Toteutui keväällä, sen jälkeen pienempimuotoisesti järjestöjen omana toimintana.</p> <p>Toimintaa suunniteltu, laitteet kilpailutettiin.</p>
<p>3. päihdetönnön elämäntavan edistäminen ja tukeminen</p>	<p>Tiedostetaan mitä ennalta ehkäisevä päihdetyö on ja toteutetaan sitä.</p>	<p>Päivitetään Ennalta ehkäisevän päihdetyön suunnitelma.</p>	<p>Ennalta ehkäisevää päihdetyötä toteutetaan suunnitelman mukaan kaikissa palveluissa.</p>	<p>Aloitettu yhdessä Oulunkaaren kuntayhtymän kanssa, odotetaan Oulunkaaren kuntayhtymän versiota.</p>
<p>4. turvallisuuden edistäminen</p>	<p>Ikääntyneiden kaatumisten ennaltaehkäisy</p>	<p>Kunta antaa ilmaiset liukuesteet +75- vuotiaalle</p> <p>Liikenneturvallisuustyöryhmän toiminta aktiivista</p>	<p>Liukkaudesta johtuvien kaatumisten määrä vähenee.</p> <p>Puolangantien kevyenliikenteen väylä Lahdensuuhun rakennettu</p>	<p>Hankittiin liukuesteet 70 vuotta täytäneille ja kehitysvammaisille.</p> <p>Kokoontunut suunnitelman mukaisesti.</p>
<p>5. osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen</p>	<p>Vapaaehtoisten toimijoiden tukemisen ja ohjauksen toimintamallin kehittäminen ja toteutus</p>	<p>Toimintamalli kehitetään yhdessä toimijoiden kanssa ja se kuvataan sekä toteutetaan käytännössä.</p>	<p>Innokkaita ja aktiivisia vapaaehtoisia toimijoita on mukana toteuttamassa toimintaa ja he voivat hyvin.</p>	<p>Toimintamalli toteutettu ja käytössä.</p>
<p>b) nuoret ja nuoret aikuiset</p> <p>1. myönteisen itsetunteuksen vahvistaminen</p>	<p>Päivitetään nuorten työpajatoimintaa maankuntauudistusta vastaavaksi.</p>	<p>Tarjotaan nuorille ryhmämuotoista toimintaa työpajalla.</p>	<p>Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen.</p>	<p>Ryhmämuotoinen toiminta toteutunut.</p>
<p>c) työikäiset</p> <p>1. hyvät harrastusmahdollisuudet</p>	<p>Uusien asiakaslähtöisten mahdollisuuksien luominen</p>	<p>Neulontakerhon ym. kuntalaislähtöisten toimintojen edellytysten luomisen jatkaminen ja edelleen kehittäminen</p>	<p>Yhdistysten toimijoilla on hyvät edellytykset toimia, he ovat tyytyväisiä ja aktiivisia ideoijia ja samalla koko kunnan kehittäjiä.</p>	<p>Neulontakahvila, muistikahvila toiminneet koko vuoden. Liikuntaryhmiä järjestetty kahdella sivukylällä.</p>
<p>d) ikäihmiset</p> <p>1. turvallinen asuminen ja</p>	<p>Mummon kamari-toiminta-</p>	<p>Mummon kamari-toimintamallin suunnittelu ja kehittäminen.</p>	<p>Ikääntyneet kokevat olonsa turvallisiksi ja yksinäisyys vähenee</p>	<p>Ei toteutunut, koska ei löytynyt sopivia tiloja toiminnalle.</p>

<p>turvalli- suuden tunne</p> <p>2. yksinäi- syyden vähentä- minen</p>	<p>mallia toteute- taan kumppa- neiden kanssa.</p> <p>Etsivän vanhus- työn toiminta- malli kehitetty ja se on käytössä.</p>	<p>Etsivän vanhustyön suunnittelu ja aloitta- minen.</p>	<p>Toimintamalli selvi- tetty ja toteutuu pai- kallisten reunaehto- jen mukaan.</p>
--	---	--	---

Työllistämispalveluiden palvelusuunnitelma oli hoitaa työllisyyttä ratkaisukeskeisellä toimintamallilla, jossa keskitytään yksilön vahvuuksien vahvistamiseen ja niiden esteiden poistamiseen, jotka ovat tämän työllistymisen esteenä. Toiminta lähtee aina yksilön tarpeesta ja se on luonteeltaan vaativaa moniammatillista verkostotyötä.

Työllisyysuunnitelmassa vuodelle 2019 Työllistämispalvelujen ensisijaisiksi kohderyhmiksi määriteltiin alle 29-vuotiaat nuoret, yli 300 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneet henkilöt sekä monialaisen yhteispalvelun piiriin (TYP) kuuluvat asiakkaat.

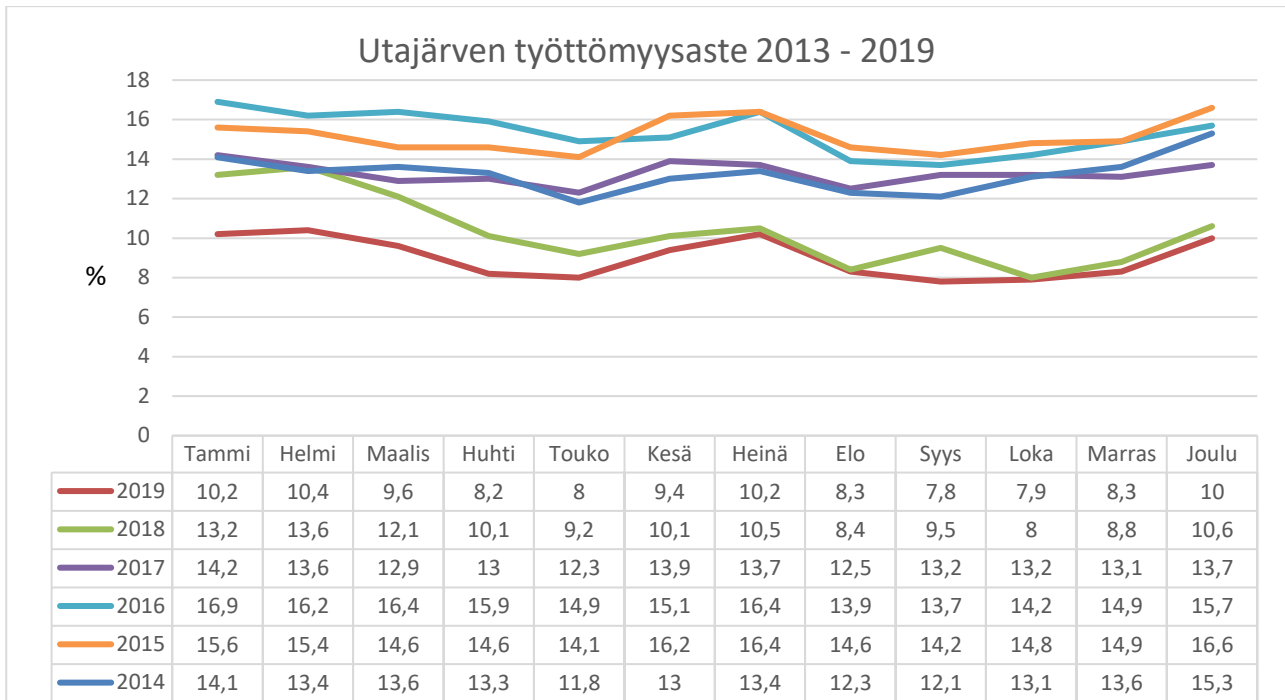
Vuoden 2019 aikana kunnan palkkatukipaikoissa työskenteli 39 henkilöä ja Oulunkaaren kuntayhtymällä kahdeksan henkilöä. Edelleen sijoitettuja yrityksiin oli TyöTakomo –hankkeen kautta kolme henkilöä. Kuntouttavassa työtoiminnassa osallistui 13 henkilöä ja kuntouttavaa työtoimintaa järjestettiin yhteensä 635 toimintapäivää. Työkokeiluun osallistui viisi henkilöä. Nuorten työpajalla oli ohjauksessa 14 nuorta ja etsivä nuorisotyö tavoitti vuoden aikana 30 nuorta. Sama henkilö on voinut osallistua useampaan em. toimenpiteeseen.

Työllisyyspalveluiden tavoite / toteutuma:

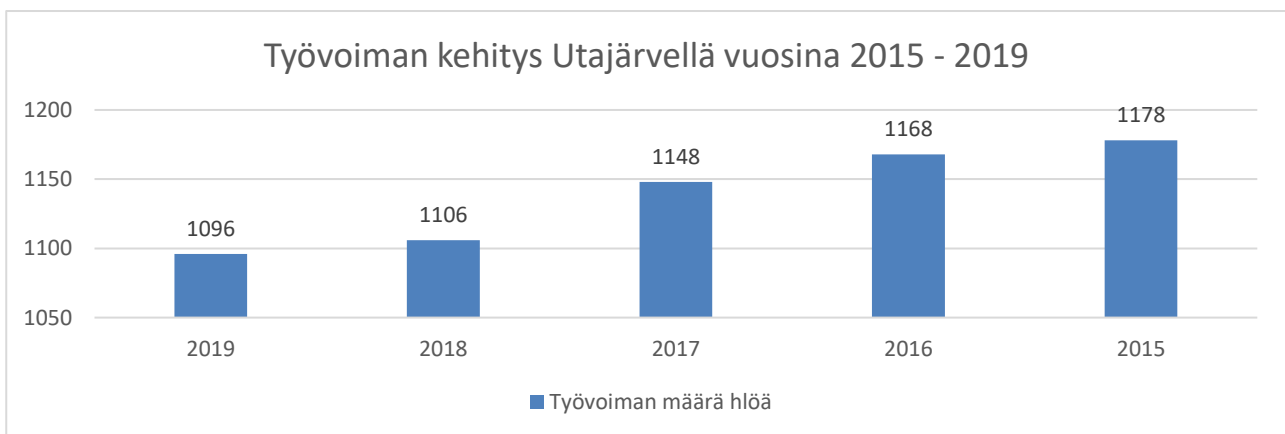
- Työttömyysprosentti on enintään koko maan keskitason tasoa vuoden 2019 loppuun mennessä. Joulukuussa 2019 työttömien osuus työvoimasta oli koko maassa 9,8 % ja Utajärvellä 10,0 %. Pohjois-Pohjanmaalla vastaava luku oli 11,1 %, Vaalassa 13,1 %, lissä 12,6 % ja Pudasjärvellä 12,9 %.
- 300 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneiden henkilöiden määrä ei noude. Luku oli 9 henkilöä joulukuussa 2019, vastaava luku oli 10 henkilöä joulukuussa 2017.
- Työmarkkinatuen kuntaosuus on alle 50 000 €/vuosi. Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin 40 471 €.

	2019	2018	2017
Työttömien työhakijoiden osuus työvoimasta, %	9,0	10,4	13,3
Työttömät työnhakijat	99	115	152
Työttömät työnhakijat, naiset	39	49	67
Työttömät työnhakijat, miehet	60	66	85
Alle 25-vuotiaat työttömät työnhakijat	11	12	18
Yli vuoden työttömänä olleet	17	36	54
Yli 50-vuotiaat työttömät työnhakijat	53	64	81
Avoimet työpaikat	34	10	4

Taulukko: Utajärven kunnan työttömien työnhakijoiden tilanne katsaus 2019, 2018 ja 2017. Lähde: TEM:n työnvälitystilasto.

Kaavio: Utajärven kunnan työttömyysaste kuukausittain 2013 – 2019. Lähde: TEM:n työnvälitystilasto.

Kaavio: Työllisten määrän kehitys Utajärvellä 2015 – 2019. Lähde: TEM:n työnvälitystilasto.

Utajärven kunta oli mukana Euroopan sosiaalirahaston rahoittamassa VALPAS-hankkeessa, jossa kehitetään sektorirajat ylittävää matalan kynnyksen toimintaa yhdessä kumppanikuntien kanssa Nuorten Ystävien valmennuspajamallia soveltaen. Hankkeen kohderyhmänä ovat työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat pohjoissuomalaiset nuoret ja nuoret aikuiset (15-40 vuotiaat), jotka ovat vaikeimmassa työmarkkina-asemassa ja vaarassa tipahtaa palvelujen ulkopuolelle. Hankkeen tavoitteena on:

- Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten ja nuorten aikuisten tavoittaminen
- Matalan kynnyksen toiminnan kehittäminen vaikeimmassa asemassa oleville asiakkaille
- Asiakkaiden osallisuuden, elämänhallinnan ja työelämävalmiuksien vahvistaminen.

Hankkeeseen osallistuvat Muhoksen, Kemijärven, Pudasjärven ja Utajärven kunnat, ja se kesti 31.7.2019 saakka.

Oulunkaaren kuntayhtymän hallinnoimassa *TyöTakomo-hankkeessa* ensisijaisena tavoitteena on työllistää kohdekuntien työttömiä työnhakijoita. Lisäksi vahvistetaan työnhakijoiden työelämävalmiuksia ja edistetään uusien työpaikkojen syntymistä. Hankkeessa luodaan ohjaava linkki elinkeinoelämän ja työnhakijan välille VuokraWerstas-toimintamallin kautta. Hanketta rahoittaa Euroopan rakennerahasto, Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus ja Oulunkaaren kuntayhtymän kunnat, ja se kestää 31.3.2020 asti.

Työllistämispalveluita ja vuoden 2019 suunnitelmia on kuvattu tarkemmin Utajärven kunnan työllistämissuunnitelma 2019 –asiakirjassa.

Nuorten työpajatoiminnan palvelusuunnitelma on toteuttaa nuorten työpajatoimintaa seinättömän työpajamallin mukaisesti ja tarjota nuoren tarpeesta lähtevää yhteiskuntaan sijoittumista tukevaa ja voimavaraistavaa toimintaa yksilöllisesti. Tavoitteena on nuoren osallisuuden tukeminen ja yhteiskuntaan sijoittuminen, koulutusvalmiuksien parantaminen, opintojen loppuun suorittamisen edistäminen ja tukea avoimille työmarkkinoille sijoittumista.

Nuorten työpajatoimintaan on saatiin valtionavustusta 27 700 euroa. Nuorten työpajan palveluja on kuvattu tarkemmin Utajärven nuorten työpajan toiminta- ja kehittämissuunnitelmassa vuodelle 2019.

Etsivän nuorisotyön palvelusuunnitelma on kohderyhmään kuuluvien nuorten tavoittaminen, tukeminen ja auttaminen tarvittaessa sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään heidän kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivään nuorisotyöhön on haettu valtionavustusta 27 250 euroa. Budjetti on sivistyspalvelujen alaisuudessa. Kyseisiä palveluja on kuvattu tarkemmin Utajärven etsivä nuorisotyö 2019 - suunnitelma toiminnasta -asiakirjassa.

Maahanmuuttopalvelujen tehtävänä oli kaikkien kunnassa olevien maahanmuuttajien kotouttaminen, ohjaus ja neuvonta, erityisesti pakolaistaustaisten kuntalaisten. Utajärvi ottaa vuosittain vastaan kiintiöpakolaisia ja oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita, hätätapaustilalta sekä Euroopan sisäisiä siirtoja yhteensä 32-35 henkilöä. Asiasta on olemassa valtuuston pysyvä päätös (28.2.2018 § 18).

Maahanmuuttopalvelut toimivat kotouttamista ohjaavan lain ja Utajärven kotouttamissuunnitelman mukaisesti yhteistyössä kunnan ja Oulunkaaren kuntayhtymän eri toimijoiden sekä muiden viranomaistahojen ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa. Kotouttamistyötä on tehty yhteistyössä ELY-keskuksen, Oulunkaaren kuntayhtymän, SPR:n ja muiden järjestöjen, seurakunnan ja vapaaehtoisten kuntalaisten kanssa.

Vuoden 2019 alussa kunnassa oli 12 kongolaista kiintiöpakolaista, joista kaksi muutti pois alkuvuodesta. Syyrialaisia kiintiöpakolaisia oli 11 ja he muuttivat alkuvuodesta pois kunnasta opiskeluiden vuoksi. Eritrealaisia kiintiöpakolaisia oli kunnassa alkuvuodesta 10, joista kesän alussa muutti pois neljä. Joulukuussa kuntaan tuli 10 eritrealaisia.

Utajärven kunta on toteuttaa yhdessä Pudasjärven kaupungin kanssa Amif-rahaston rahoittamaa hanketta kotouttamistyön edelleen kehittämiseksi. Löydä kotisi uudesta Pohjois-Pohjanmaalta aloitti toimintansa maaliskuussa 2019. Hankkeen tavoitteena on luoda kotouttamisen malli maaseutumaisiin kuntiin. Hankkeessa luodaan maahanmuuttajaperheiden alkuvaiheen kotoutumisen malli molempiin kuntiin. Hankkeessa on tavoitteena luoda monialaiset verkostotyön mallit ja rakenteet perheiden kotoutumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Hankkeessa tehdään perheiden koto-kartoitukset ja kotoutumissuunnitelmat, joissa esille nousseisiin perhekohtaisiin tarpeisiin pyritään

vastaamaan monialaisen verkostotyön avulla. Tavoitteena on myös maahanmuuttajaperheiden kanssa työskentelevien eri alojen ammattilaisten osaamisen kehittäminen täydennyskoulutusten avulla ja yhteistyön vahvistaminen.

Utajärven kunta, Oulunkaaren kuntayhtymän tilinpäätös 2019

KUNTAYHTYMÄN JOHTAJAN KATSAUS

Oulunkaaren kuntayhtymä on vastannut kymmenen vuotta jäsenkuntiensa lin, Pudasjärven, Utajärven ja Vaalan sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta. Simon kunta liittyi kuntayhtymän jäseneksi vuoden 2011 alusta. Kuntayhtymä on tuottanut myös seudullisen kunta-palvelutoimiston palvelut vuodesta 2009 lähtien. Elinkeinojen kehittämistoiminta kuntayhtymän tuottamana päättyi vuonna 2019.

Kuntayhtymän omistajayhteistyötä tiivistettiin vuoden 2019 aikana. Perussopimuksen päivityksen myötä perustettiin omistajaohjauksen neuvottelukunta. Omistajayhteistyöhön liittyen sovittiin strategian päivityksestä kevään 2020 aikana. Nyt voimassa oleva kuntayhtymän strategia päivitettiin vuonna 2016. Kuntayhtymän visio on mielekäs elämä kotona. Strategisiksi tavoitteiksi on määritelty laaja-alainen hyvinvointi, alueellinen vaikuttavuus ja osallisuus. Keinoina strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi on hyvinvointityön yhdyspinnat ja yhdessä tekeminen, omasta ja lähipiirin hyvinvoinnista ja turvallisesta arjesta huolehtiminen sekä lähipalvelut. Digitaaliset palvelut turvaavat osaltaan arjen sujuvuutta. Digipalvelujen kehittämistyö on jatkunut tiiviisti ja digikummin työn tueksi perustettiin digituutori-verkosto. Arvojamme ovat yhdessä tekeminen, vastuullinen omatoimijuus sekä rohkea kehittäminen. Kuntayhtymän strategiassa on huomioitu kansalliset linjaukset sote-uudistuksen tavoitteisiin liittyen.

Kuntayhtymän kehittämistyötä on jatkettu kehittäminen kuuluu kaikille –toimintamallin mukaisesti. Erityisryhmien osallisuutta vahvistettiin kulttuurihyvinvointityön kehittämistoimin ja LÄHDE-hankkeelle haettiin jatkoa. Lapsiperheiden kehittämistyötä tehtiin edelleen Lape-hankkeen puitteissa. Perhe- ja terveystalvelujen yhteiskehittämisen tuloksena syntyi nuorten mielen tuki –toimintamalli. Palvelujärjestelmän kehittämistyötä tehtiin myös tiiviisti kansallisissa verkostoistoissa esimerkkinä Opetushallituksen koordinoima vaativan erityisen tuen VIP-verkosto, jossa palveluja kehitetään sivistys- ja sotepalvelujen sekä erikoissairaanhoidon kanssa yhdessä. Lastensuojelun systeminen toimintamalli on jo vakiintunut osaksi perhepalvelujen palvelujärjestelmää. Ikäihmisten palveluissa jatkettiin palvelujärjestelmän kehittämistyötä ja terveystalveluissa on turvattu hoidon jatkuvuutta ja on edistetty suositusten mukaista hoidon porrastusta. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin koordinoima Sote-ICT-, tietojohtaminen ja hoito- ja palveluketjujen kehittämisen hanke käynnistyi vuoden 2019 loppupuolella. Maakunnan kuntien ja sote-organisaatioiden yhteinen hanketyö hyödynnetään kansallisen sote-uudistuksen jatkovalmisteluissa.

Vuoden 2019 tilinpäätös on koko kuntayhtymän tasolla ylijäämäinen 96.454,74 euroa. Sosiaali- ja terveystalvelujen nettokulut kasvoivat vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna 4,6 % , erikoissairaanhoidon nettomenot pienenivät 0,1 % ja oman toiminnan nettokulut kasvoivat 7,2 %. Oman toiminnan nettokustannukset kasvoivat kaikissa Oulunkaaren jäsenkunnissa (vaihteluväli +2,9 % - +10,4 %) vuoteen 2018 verrattuna. Erikoissairaanhoidon kustannusten osalta kunnittainen vaihteluväli oli -10,1 % - +4,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Sosiaali- ja terveystalvelujen oman toiminnan menot kasvoivat noin 4,7 miljoonaa euroa, ja erikoissairaanhoidon kustannukset pienenivät 25.000 euroa. Oman toiminnan kustannukset nousivat henkilöstökuluissa sekä palvelutarpeiden kasvun myötä palvelujen ostoissa perhepalvelujen vammais- ja lastensuojelupalveluissa sekä vanhus- ja terveystalveluissa. Henkilöstökulujen nousuun vaikutti hoitoalan työntekijäjärjestöjen

kanssa tehty sovintosopimus palkkaharmonisaatioon liittyen ja tämä kustannusvaikutus vuodelle 2019 oli yhteensä 1.802.000 euroa.

Kuntatalouden haasteet heijastuvat Oulunkaarelle mm. ikääntyvän väestön palvelutarpeiden kysynnän kasvun myötä. Ostopalvelujen kysyntää kasvattaa erityistä tukea tarvitsevien kuntalaisten palvelutarpeet. Väestön palvelutarpeiden kasvu edellyttää jatkuvaa palvelurakenteen tarkastelua. Yhtymähallituksen nimeämä talouden tasapainotustyöryhmä on koostanut työsuunnitelman mukaisen talouden tasapainotusohjelman, jossa kuvataan mm. tasapainotustyön tavoitteet, mittarit ja kehittämisprojektien tiekartta.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhteistyö kuntien kanssa on oleellista kustannusten kasvun hillinnän näkökulmasta pitkällä tähtäimellä. Palvelujen järjestämissopimusten laadinnassa on kuntien kanssa huomioitu terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen strategisten tavoitteiden yhteensovittaminen. Pohjois-Pohjanmaan liiton koordinoimana laadittiin maakunnallinen hyvinvointisopimus hyvinvointitoimijoiden verkoston yhteistyönä. Sote-uudistuksen valmistelu jatkuu edelleen. Kuntapalvelutoimiston työssä ovat näkyneet tulorekisterin käyttöönotto ja palkkaharmonisoinnin aiheuttamien saatavien laskentatyöt. Oulunkaaren työterveys Oy aloitti toimintansa vuoden 2020 alussa.

Lämmin kiitos Oulunkaaren väelle ja yhteistyökumppaneille vuodesta 2019.

Leena Pimper-Koivisto
kuntayhtymän johtaja

Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Tilikauden tulos on ylijäämäinen 96.454,74 euroa. Tilikauden ylijäämä jätetään yli-/alijäämättilille ja otetaan huomioon vuoden 2021 Hallinnon ja Elinkeinopalvelujen ennakkolaskutuksen yhteydessä.

Kuntaosuuslaskelma

Kunta	Asukkaat		Vuoden 2019 lopulliset osuudet	Ennakot	Ylijäämä yhteensä
	1.1.2019	%			
Ii	9 862	37,26	276 109,58	312 420,00	36 310,42
Pudasjärvi	7 990	30,19	223 698,59	254 017,00	30 318,41
Simo	3 045	11,50	79 346,02	86 176,00	6 829,98
Utajärvi	2 702	10,21	75 648,76	86 773,00	11 124,24
Vaala	2 869	10,84	80 324,31	92 196,00	11 871,69
Yhteensä	26 468	100,00	735 127,26	831 582,00	96 454,74

Kuntien osuudet yli- ja alijäämistä

Kunta	2012	2017	2018	2018	2019	Yhteensä
	Lomapalkkavelan lisäys	Ylijäämä	Sosiaali- ja terveystoimen alijäämä	Hallinnon ja elinkeinojen ylijäämä	Ylijäämä	
Ii	-473 002,56	38 495,29	-38 495,29	16 620,09	36 310,42	-420 072,05
Pudasjärvi	-485 431,99	47 135,47	-47 135,47	25 396,23	30 318,41	-429 717,35
Simo	-187 150,90	16 587,80	-16 587,80	5 008,92	6 829,98	-175 312,00
Utajärvi	-194 181,28	15 311,70	-15 311,70	9 579,47	11 124,24	-173 477,57
Vaala	-190 233,27	16 363,64	-16 363,64	-1 285,19	11 871,69	-179 646,77
Yhteensä	-1 530 000,00	133 893,90	-133 893,90	55 319,52	96 454,74	-1 378 225,74

Vuoden 2012 lomapalkkavelan lisäyksen käsittelystä on Yhtymävaltuustossa päätetty seuraavaa:
YhtValt§ 16 29.5.2013

Lomapalkkajaksotukseen liittyvä edellisten tilikausien alijäämä 1.530.000 euroa jaetaan laskennallisesti kuntien vastuiksi oman pääoman suhteessa. Alijäämä laskutetaan jäsenkunnilta, mikäli kuntayhtymän omistuksessa tapahtuu muutoksia.

Tilikauden 2017 tulos oli ylijäämäinen 133.893,90 euroa. Ylijäämä jätettiin edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille ja käytettiin vuonna 2018 hallituksen sekä valtuuston päätöksen mukaisesti työn vaativuuden arvioinnin perusteella määritettyyn palkkojen harmonisointiin. Tämän käsittelyn vuoksi sosiaali- ja terveystoimen tuotannon tulos vuonna 2018 oli alijäämäinen 133.893,90 euroa. Hallinnon ja Elinkeinopalveluiden tilikauden tulos oli ylijäämäinen 55.319,53 euroa. Ylijäämä jätettiin yli-/alijäämätilille ja otetaan huomioon vuoden 2020 Hallinnon ja Elinkeinopalvelujen ennakkolaskutuksen yhteydessä. Koko Oulunkaaren tilikauden tulos vuonna 2018 oli alijäämäinen 78.574,37 euroa.

Utajärven palvelutuotanto

KÄYTTÖTALOUS ULKOISET JA SISÄISET	TP 2018	ALKUPERÄINEN TA 2019	TA- MUUTOKSET	LOPULLINEN TA 2019	TP 2019	POIKKEAMA LOPULLISEEN TALOUSARVIOON	KÄYTTÖ %
Utajärven perhepalvelut							
TOIMINTATUOTOT	352 833,32	317 159,00		317 159,00	299 024,53	-18 134,47	94,3
TOIMINTAKULUT	-2 649 986,60	-2 749 694,00	-28 756,00	-2 778 450,00	-2 964 435,01	185 985,01	106,7
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-1 015 749,35</i>	<i>-1 104 816,00</i>	<i>-28 756,00</i>	<i>-1 133 572,00</i>	<i>-1 153 367,99</i>	<i>19 795,99</i>	<i>101,7</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-1 141 677,73</i>	<i>-1 150 165,00</i>		<i>-1 150 165,00</i>	<i>-1 237 481,41</i>	<i>87 316,41</i>	<i>107,6</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 297 153,28	-2 432 535,00	-28 756,00	-2 461 291,00	-2 665 410,48	204 119,48	108,3
Rahoitustuotot ja -kulut					-2 406,53	2 406,53	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 297 153,28	-2 432 535,00	-28 756,00	-2 461 291,00	-2 667 817,01	206 526,01	108,4
Utajärven terveystalvet							
TOIMINTATUOTOT	1 132 757,75	973 237,00		973 237,00	1 063 425,13	90 188,13	109,3
TOIMINTAKULUT	-3 300 608,24	-3 365 142,00	-71 388,00	-3 436 530,00	-3 477 289,52	40 759,52	101,2
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-1 916 705,67</i>	<i>-2 008 639,00</i>	<i>-71 388,00</i>	<i>-2 080 027,00</i>	<i>-1 965 629,49</i>	<i>-114 397,51</i>	<i>94,5</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-824 795,28</i>	<i>-782 247,00</i>		<i>-782 247,00</i>	<i>-909 683,99</i>	<i>127 436,99</i>	<i>116,3</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 167 850,49	-2 391 905,00	-71 388,00	-2 463 293,00	-2 413 864,39	-49 428,61	98,0
Rahoitustuotot ja -kulut					-2 513,83		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 167 850,49	-2 391 905,00	-71 388,00	-2 463 293,00	-2 416 378,22	-46 914,78	98,1
Utajärven vanhuspalvelut							
TOIMINTATUOTOT	840 426,00	484 843,00		484 843,00	1 019 852,84	535 009,84	210,3
TOIMINTAKULUT	-3 465 917,14	-3 040 507,00	-38 856,00	-3 079 363,00	-3 689 762,94	610 399,94	119,8
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-2 144 374,74</i>	<i>-1 289 667,00</i>	<i>-38 856,00</i>	<i>-1 328 523,00</i>	<i>-1 733 557,34</i>	<i>405 034,34</i>	<i>130,5</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-839 729,46</i>	<i>-560 469,00</i>		<i>-560 469,00</i>	<i>-1 363 431,17</i>	<i>802 962,17</i>	<i>243,3</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 625 491,14	-2 555 664,00	-38 856,00	-2 594 520,00	-2 669 910,10	75 390,10	102,9
Rahoitustuotot ja -kulut					-2 523,90		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 625 491,14	-2 555 664,00	-38 856,00	-2 594 520,00	-2 672 434,00	77 914,00	103,0
Utajärven oma toiminta yhteensä							
TOIMINTATUOTOT	2 326 017,07	1 775 239,00		1 775 239,00	2 382 302,50	607 063,50	134,2
TOIMINTAKULUT	-9 416 511,98	-9 155 343,00	-139 000,00	-9 294 343,00	-10 131 487,47	837 144,47	109,0
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-5 076 829,76</i>	<i>-4 403 122,00</i>	<i>-139 000,00</i>	<i>-4 542 122,00</i>	<i>-4 852 554,82</i>	<i>310 432,82</i>	<i>106,8</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-2 806 202,47</i>	<i>-2 492 881,00</i>		<i>-2 492 881,00</i>	<i>-3 510 596,57</i>	<i>1 017 715,57</i>	<i>140,8</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7 090 494,91	-7 380 104,00	-139 000,00	-7 519 104,00	-7 749 184,97	230 080,97	103,1
Rahoitustuotot ja -kulut					-7 444,26	7 444,26	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-7 090 494,91	-7 380 104,00	-139 000,00	-7 519 104,00	-7 756 629,23	237 525,23	103,2
Utajärven esh ja muut ulkop. palv.ostot							
TOIMINTAKULUT	-3 579 988,01	-3 465 000,00		-3 465 000,00	-3 216 927,81	-248 072,19	92,8
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-3 550 222,21</i>	<i>-3 443 000,00</i>		<i>-3 443 000,00</i>	<i>-3 178 345,16</i>	<i>-264 654,84</i>	<i>92,3</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 579 988,01	-3 465 000,00		-3 465 000,00	-3 216 927,81	-248 072,19	92,8
UTAJÄRVI YHTEENSÄ							
TOIMINTATUOTOT	2 326 017,07	1 775 239,00		1 775 239,00	2 382 302,50	607 063,50	134,2
TOIMINTAKULUT	-12 996 499,99	-12 620 343,00	-139 000,00	-12 759 343,00	-13 348 415,28	589 072,28	104,6
<i>Henkilöstökulut</i>	<i>-5 076 829,76</i>	<i>-4 403 122,00</i>	<i>-139 000,00</i>	<i>-4 542 122,00</i>	<i>-4 852 554,82</i>	<i>310 432,82</i>	<i>106,8</i>
<i>Palvelujen ostot</i>	<i>-6 356 424,68</i>	<i>-5 935 881,00</i>		<i>-5 935 881,00</i>	<i>-6 688 941,73</i>	<i>753 060,73</i>	<i>112,7</i>
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10 670 482,92	-10 845 104,00	-139 000,00	-10 984 104,00	-10 966 112,78	-17 991,22	99,8
Rahoitustuotot ja -kulut					-7 444,26	7 444,26	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 670 482,92	-10 845 104,00	-139 000,00	-10 984 104,00	-10 973 557,04	-10 546,96	99,9

Oulunkaaren kuntayhtymässä palveluseteli on käytössä yhtenä palvelun tuottamismuotona tehostetussa asumispalvelussa, kotihoidossa ja sen tukipalveluissa sekä vammaispalveluiden henkilökohtaisessa avussa. Palveluseteliyrittäjiä on saatu lisää, mutta määrä ei vielä vastaa asiakastarvetta.

Perhepalveluiden määrärahojen ylitys johtuu pääasiassa vammaispalvelun kasvaneista tarpeista. Ostopalveluna hankittujen erityisryhmien asumispalvelujen saatavuudessa oli haasteita.

Lasten ja perheiden palveluiden muutosohjelman (LAPE) mukaisesti perhekeskustoimintaa on kehitetty aktiivisesti kunnan toimijoiden kanssa. Perhekeskustoiminnan kehittämisessä toimintamal-

lina on Tuen polku –malli, joka korostaa varhaista puuttumista ja jokaisen lasten ja perheiden parissa toimivan roolia. Yhteistyötä eri toimijoiden välillä tulee edelleen tehostaa perhekeskustoiminnan mukaisesti.

Lastensuojelussa toimitaan systeemisen toimintamallin mukaisesti. Systeemisessä toimintamallissa asiakasperheen kanssa työskennellään tiiviissä moniammatillisessa yhteistyössä. Systeemisen työotteen mukainen toiminta vaatii perhekeskustoiminnalta aktiivista Tuen polku –mallin hyödyntämistä.

Perheneuvola- ja koulupsykologipalveluiden tuottamisessa oli loppuvuoden aikana haasteita, ja palvelut tuotettiin ostopalveluina.

Sosiaalitoimen henkilöstössä oli vaihtuvuutta vuoden 2019 aikana, mutta vakanssit on saatu täytettyä sosiaalityöntekijöiden rekrytointihaasteista huolimatta.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa sosiaalipäivystystapausten määrät ovat kasvaneet viime vuodesta jonkin verran. Syksyllä 2018 hätäkeskuksen käyttöön otettu ERICA-järjestelmä on edelleen nostanut sosiaalipäivystyksen määriä. ERICA-järjestelmän käyttöönoton yhteydessä on määritetty, että se hälyttää automaattisesti sosiaalipäivystystä ennakoivasti myös sellaisissa hälytystapauksissa, joissa aikaisemmin ei ole hälytystä tullut.

Terveyspalveluissa hoitohenkilökuntaa on saatu hyvin rekrytoitua etenkin vakituisiin toimiin ja muun muassa lääkärihenkilöstön pysyvyys on parantunut. Toiminnallisesti vuosi on mennyt järjestämissopimuksen mukaisesti. Maahanmuuttajien tarkastuksiin on käytetty ulkopuolisia erikoislääkäripalveluita, joista on saatu hyvää palautetta.

Utajärvellä osallistuttiin aktiivisesti muuntojoustavan vuodeosaston suunnitteluun. Rakennustyöt valmistuivat loppuvuodesta ja uusiin tiloihin päästiin muuttamaan marraskuussa 2019. Kuluneen vuoden aikana on myös aloitettu uuden hyvinvointikeskuksen suunnittelu, johon on osallistuttu aktiivisesti koko henkilöstön voimin.

Digitaalisten ja etäyhteyksiä hyödyntävien palvelutuotteiden käyttöä on jatkettu entiseen tapaan ja lisäksi vuoden aikana otettiin laboratorioissa käyttöön Cobas IT –järjestelmä, joka on mahdollistanut erilaisten laboratoriolaitteiden osalta tutkimustulosten siirtymisen potilastietojärjestelmään viivakoodinlukijoita hyödyntäen. Tätä ominaisuutta voidaan käyttää hyödyksi myös lyhytaikaisosastoilla erilaisten vieritesteinä tehtävien laboratoriotulosten osalta ja toiminnallisuus otetaan käyttöön vuoden 2020 aikana osastohoidon osalta.

Lainsäädäntöön perustuvaa työterveyshuollon yhtiöittämistä on valmisteltu tiiviisti vuoden 2019 aikana ja työterveyshuolto irtaantuu omaksi yhtiökseen alkuvuodesta 2020. Pääomistajina perustettavassa yhtiössä toimivat Oulunkaaren jäsenkunnat.

Utajärven terveyspalveluiden hyvää budjettitoteumaa selittää arvioitua suuremmat maksutuotot. Lyhytaikaisen vuodeosaston potilaspaiikkoja myytiin ulkokuntalaisille menestyksekkäästi vuoden aikana.

Kotihoidossa asiakkaiden palvelutarpeet ovat muuttuneet sairaanhoidollisempaan suuntaan ja yhä vaativampia asiakkaita hoidetaan omaan kotiin. Asumispalvelut ja hoiva tuotetaan v. 2019 alusta

lähtien kokonaisuudessaan palvelusetelillä, joka on tuonut ajoittain haasteita äkillisiin palveluntarpeisiin ja palveluiden joustavuuteen.

Attendo Kirkkopuisto Mariankartanon hoivatoiminta siirtyi Valviran päätöksellä 28.2. – 15.12.2019 Oulunkaaren vastuulle. Keskeytyksen ajaksi Oulunkaari ja Attendo Kirkkopuisto Mariankartano tekivät erillisen sopimuksen. Oulunkaaren kuntayhtymälle keskeytyksestä sopimuksen mukaisesti aiheutui ylimääräisiä kuluja n. 250.000 €, jotka on laskutettu tammikuussa 2020 Attendo Kirkkopuisto Mariankartanolta ja lopputilitys on vielä kesken.

Laskelma kuntien maksuosuuksista 2018-2020

II	TP 2018	TA 2019/ENNAKOT	TP 2019	ERO TA - TP 2019	Tot-%	MUUTOS TP 2018-2019	Muutos, %	TA 2020	MUUTOS TP 2019-TA 2020	Muutos, %
Yleinen	302 244	312 420	276 110	-36 310	88,4	-26 134	-8,6	290 832	14 722	5,3
Kuntapalvelutoimisto	677 197	715 027	815 213	100 186	114,0	138 016	20,4	792 267	-22 946	-2,8
Sote	31 088 501	32 426 534	33 624 792	1 198 258	103,7	2 536 292	8,2	32 196 000	-1 428 792	-4,2
YHTEENSÄ	32 067 941	33 453 981	34 716 115	1 262 134	103,8	2 648 173	8,3	33 279 099	-1 437 016	-4,1

PUDASJÄRVI	TP 2018	TA 2019/ENNAKOT	TP 2019	ERO TA - TP 2019	Tot-%	MUUTOS TP 2018-2019	Muutos, %	TA 2020	MUUTOS TP 2019-TA 2020	Muutos, %
Yleinen	245 744	254 017	223 699	-30 318	88,1	-22 045	-9,0	235 978	12 279	5,5
Kuntapalvelutoimisto	563 422	552 414	503 967	-48 447	91,2	-59 455	-10,6	524 894	20 927	4,2
Sote	35 042 207	34 576 549	36 230 385	1 653 836	104,8	1 188 178	3,4	34 263 000	-1 967 385	-5,4
YHTEENSÄ	35 851 372	35 382 980	36 958 051	1 575 071	104,5	1 106 678	3,1	35 023 872	-1 934 179	-5,2

UTAJÄRVI	TP 2018	TA 2019/ENNAKOT	TP 2019	ERO TA - TP 2019	Tot-%	MUUTOS TP 2018-2019	Muutos, %	TA 2020	MUUTOS TP 2019-TA 2020	Muutos, %
Yleinen	83 947	86 773	75 649	-11 124	87,2	-8 298	-9,9	79 712	4 063	5,4
Kuntapalvelutoimisto	261 655	299 056	268 705	-30 351	89,9	7 050	2,7	289 178	20 473	7,6
Sote	10 680 058	10 856 531	10 983 449	126 917	101,2	303 391	2,8	10 986 000	2 551	0,0
YHTEENSÄ	11 025 659	11 242 360	11 327 802	85 442	100,8	302 143	2,7	11 354 890	27 088	0,2

VAALA	TP 2018	TA 2019/ENNAKOT	TP 2019	ERO TA - TP 2019	Tot-%	MUUTOS TP 2018-2019	Muutos, %	TA 2020	MUUTOS TP 2019-TA 2020	Muutos, %
Yleinen	89 193	92 196	80 324	-11 872	87,1	-8 869	-9,9	84 761	4 437	5,5
Kuntapalvelutoimisto	226 176	222 585	261 615	39 030	117,5	35 439	15,7	267 846	6 231	2,4
Sote	14 186 553	14 406 119	14 308 595	-97 524	99,3	122 042	0,9	14 405 000	96 405	0,7
YHTEENSÄ	14 501 922	14 720 900	14 650 535	-70 365	99,5	148 612	1,0	14 757 607	107 073	0,7

SIMO	TP 2018	TA 2019/ENNAKOT	TP 2019	ERO TA - TP 2019	Tot-%	MUUTOS TP 2018-2019	Muutos, %	TA 2020	MUUTOS TP 2019-TA 2020	Muutos, %
Yleinen	86 160	86 176	79 346	-6 830	92,1	-6 814	-7,9	89 218	9 872	12,4
Kuntapalvelutoimisto	165 365	164 872	181 476	16 604	110,1	16 111	9,7	188 267	6 791	3,7
Sote	12 777 939	12 357 013	13 448 649	1 091 636	108,8	670 710	5,2	12 516 000	-932 649	-6,9
YHTEENSÄ	13 029 465	12 608 061	13 709 471	1 101 411	108,7	680 007	5,2	12 793 485	-915 986	-6,7

YHTEENSÄ	TP 2018	TA 2019/ENNAKOT	TP 2019	ERO TA - TP 2019	Tot-%	MUUTOS TP 2018-2019	Muutos, %	TA 2020	MUUTOS TP 2019-TA 2020	Muutos, %
Yleinen	807 287	831 582	735 127	-96 455	88,4	-72 160	-8,9	780 501	45 374	6,2
Kuntapalvelutoimisto	1 893 815	1 953 954	2 030 976	77 022	103,9	137 161	7,2	2 062 452	31 476	1,5
Sote	103 775 258	104 622 746	108 595 870	3 973 125	103,8	4 820 613	4,6	104 366 000	-4 229 870	-3,9
YHTEENSÄ	106 476 360	107 408 282	111 361 974	3 953 692	103,7	4 885 613	4,6	107 208 953	-4 153 021	-3,7

Laskelmassa esitettyissä sosiaali- ja terveystoimen TP 2018 maksuosuuksissa ei ole huomioitu vuoden 2017 ylijäämän vaikutusta.

Maksuosuuksien jakautuminen vuonna 2019

Asukkaat 1.1.2019	li	Pj	Uj	Va	Si	Yht
Asukkaat	9 862	7 990	2 702	2 869	3 045	26 468
%	37,26	30,19	10,21	10,84	11,50	100,00
Asukkaat	9 862	7 990	2 702	2 869		23 423
%	42,10	34,11	11,54	12,25		100,00

HALLINTO, ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

HALLINTO		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
1101	Yhtymävaltuusto	x	x	x	x	x	17 934,56	6 682,43	5 413,98	1 830,86	1 944,02	2 063,27	17 934,56
1102	Tarkastuslautakunta	x	x	x	x	x	29 191,92	10 876,93	8 812,28	2 980,07	3 164,26	3 358,37	29 191,92
1103	Yhtymähallitus, tiimit	x	x	x	x	x	42 340,78	15 776,21	12 781,58	4 322,38	4 589,53	4 871,08	42 340,78
1201	Yleinen toimisto	x	x	x	x	x	348 395,98	129 812,65	105 171,67	35 566,19	37 764,40	40 081,07	348 395,98
1204	Arkisto	x	x	x	x	x	46 398,80	17 288,23	14 006,59	4 736,65	5 029,40	5 337,93	46 398,80
1205	Viestintä	x	x	x	x	x	79 370,62	29 573,56	23 959,92	8 102,59	8 603,38	9 131,16	79 370,62
1206	Tietohallinto	x	x	x	x	x	98 876,21	36 841,36	29 848,15	10 093,83	10 717,69	11 375,17	98 876,21
8001	Rahoitus	x	x	x	x	x	-4 954,50	-1 846,05	-1 495,63	-505,78	-537,04	-569,99	-4 954,50
HALLINTO YHTEENSÄ							657 554,37	245 005,33	198 498,54	67 126,79	71 275,63	75 648,07	657 554,37

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
2101	Elinkeinoneuvonta	x	x	x	x		44 914,57	18 910,79	15 321,16	5 181,20	5 501,43		44 914,57
2102	Osallisuushankkeet	x	x	x	x		514,70	216,71	175,57	59,37	63,04		514,70
2815	OK#Kasvuverkosto-hanke	x	x	x	x	x	17 637,26	6 571,66	5 324,23	1 800,51	1 911,79	2 029,07	17 637,26
2816	TyöTakomo-hanke	x	x	x	x	x	14 506,36	5 405,08	4 379,09	1 480,89	1 572,42	1 668,88	14 506,36
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN YHTEENSÄ							77 572,89	31 104,24	25 200,05	8 521,97	9 048,68	3 697,95	77 572,89
HALLINTO JA ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN YHTEENSÄ V 2019							735 127,26	276 109,58	223 698,59	75 648,76	80 324,31	79 346,02	735 127,26

KUNTAPALVELUTOIMISTON TUOTANTO

Kuntapalvelutoimisto	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Kunnat yhteensä	Oulunkaari	Kaikki yhteensä
Henkilöstöpalvelut	696 325,90	124 213,22	86 961,00	54 900,75	43 838,08	36 723,46	346 636,51	349 689,39	696 325,90
Talouspalvelut	1 002 976,63	211 564,75	167 552,72	117 259,68	88 615,53	65 122,15	650 114,83	352 861,80	1 002 976,63
Tietopalvelut	1 765 063,25	479 434,64	249 453,48	96 544,67	129 161,23	79 630,40	1 034 224,42	730 838,83	1 765 063,25
Kuntapalvelutoimisto yhteensä	3 464 365,78	815 212,61	503 967,20	268 705,10	261 614,84	181 476,01	2 030 975,76	1 433 390,02	3 464 365,78

SOTEN TUOTANTO

SOTE-HANKKEET		Kunnat					Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Kp	Nimi	li	Pj	Uj	Va	Si							
4802	Sote osallishankkeet	x	x	x	x	x	7 000,00	2 608,21	2 113,12	714,60	758,77	805,31	7 000,00
4830	Digikummi	x	x	x	x	x	62 398,01	23 249,56	18 836,33	6 369,93	6 763,63	7 178,55	62 398,01
4832	Lähde	x	x	x	x	x	26 853,43	10 005,61	8 106,35	2 741,35	2 910,78	3 089,34	26 853,43
4899	Soten kehittämistoiminta	x	x	x	x	x	642,69	239,47	194,01	65,61	69,66	73,94	642,69
SOTE-HANKKEET YHTEENSÄ							96 894,13	36 102,85	29 249,81	9 891,49	10 502,84	11 147,14	96 894,13

Soten tuotanto	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
Perhepalvelut	23 619 221,79	7 591 576,77	8 058 165,90	2 667 817,01	3 107 308,51	2 194 353,60	23 619 221,79
Terveyspalvelut	22 299 993,15	7 309 712,57	7 023 324,21	2 416 378,22	3 060 415,36	2 490 162,79	22 299 993,15
Vanhuspalvelut	25 029 072,66	6 719 347,34	9 467 020,58	2 672 434,00	3 007 035,65	3 163 235,09	25 029 072,66
Oma tuotanto yhteensä sis soten hankkeet	71 045 181,73	21 656 739,53	24 577 760,50	7 766 520,72	9 185 262,36	7 858 898,62	71 045 181,73
Erikoissairaanhoido	37 550 688,76	11 968 052,82	11 652 624,33	3 216 927,81	5 123 332,99	5 589 750,81	37 550 688,76
SOTE YHTEENSÄ	108 595 870,49	33 624 792,35	36 230 384,83	10 983 448,53	14 308 595,35	13 448 649,43	108 595 870,49

Kuntien maksuosuudet yhteensä	Maksuosuus	li	Pudasjärvi	Utajärvi	Vaala	Simo	Yhteensä
V 2019	111 361 973,51	34 716 114,53	36 958 050,63	11 327 802,39	14 650 534,51	13 709 471,46	111 361 973,52

2.1.4 SIVISTYSPALVELUT

Sivistyspalveluiden kokonaisuuteen kuuluvat opetuspalvelut, kirjasto, kansalaisopisto, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut, liikuntapalvelut ja varhaiskasvatuspalvelut.

Sivistyspalveluiden talousarvion toteutuminen

	TA 2019	muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	337 740		337 740	540 436,16	202 696,16	160,0
Toimintamenot	5 577 129		5 577 129	5 410 042,45	167 086,55	97,0
Netto (toimintakate)	5 239 389		5 239 389	4 869 606,29	369 782,71	92,9
Sisäiset						
Toimintatulot	28 000		28 000	42 966,00	14 966,00	153,5
Toimintamenot	922 281		922 281	1 037 750,23	115 469,23	112,5
Netto (toimintakate)	894 281		894 281	994 784,23	100 503,23	111,2
Yhteensä						
Toimintatulot	365 740		365 740	583 402,16	217 662,16	159,5
Toimintamenot	6 499 410		6 499 410	6 447 792,68	51 617,32	99,2
Netto (toimintakate)	6 133 670		6 133 670	5 864 390,52	269 279,48	95,6

Sivistyspalveluiden talousarvion toimintakate alittui 269 279,48 €.

Seuraavassa taulukossa vertaillaan sivistyspalveluiden toteutumaa toiminnan mukaan jaoteltuna

TUNNUSLUKU / MITTARI	2015	2016	2017	2018	2019
sisäiset- ja ulkoiset menot (netto)	as. 2857	as. 2824	as. 2760	as. 2693	as. 2676
Sivistyspalvelut/ nettomenot €/asukas	1985	2163	2086	2114	2191
Esi- ja perusopetus €/asukas	1020	1080	1175	1173	1282
Koulujen yhteiset/kuljetus €/as.		220	198	164	181
Lukio €/asukas	193	222	244	247	269
Kansalaisopisto €/asukas	8,9	8,9	10,5	11,5	9,3
Kirjasto €/asukas	69	75	80	72	76
Kulttuuritoimi €/asukas	14,2	13,8	14	14	15,6
Liikuntatoimi €/asukas	54,4	52,3	48	48	52
Nuorisotoimi €/asukas	21,6	29	29	31	32
Päivähoito €/asukas	316	434	379	403	423

Sivistyspalvelujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2019

Tulostavoite 2021 ja valtuustotason toimenpiteet 2019-2021	Ohjelmaston toimenpiteet 2019 – 2021	Toimenpiteet 2019	Ohjelmakauden tulostavoite 2019 – 2021	Toteuma 2019
<p>Laadukkaiden ja ihmislähtöisten palveluiden jatkuva rohkea kehittäminen</p>	<p>Laadukkaat ja ihmislähtöiset palvelut</p> <p>Opetus- ja kasvatusympäristön kehittäminen</p> <p>Esi-, perus-, ja lukion opetussuunnitelmien sekä varhaiskasvatuksen suunnitelman toteuttaminen</p> <p>Koulun tvt strategia</p>	<p>Uuden oppimisympäristön mukainen kalustaminen ja digi toiminnan kehittäminen jatkuu</p> <p>Opetussuunnitelmia ja varhaiskasvatussuunnitelmaa käytössä</p> <p>Toimenpiteet toteutuvat</p>	<p>Uuden oppimisympäristön mukainen kalustaminen ja digi toiminnan kehittäminen jatkuu</p> <p>Opetussuunnitelmia ja varhaiskasvatussuunnitelmaa käytössä</p> <p>Kehittäminen jatkuu</p>	<p>investoinnin hankinnat toteutettu</p> <p>Opetussuunnitelman mukainen toiminta suoritettu</p> <p>Strategian mukaista</p>
<p>Järjestetään yksi kesän päätapahtuma ja eri väestöryhmille suunnattuja tapahtumia.</p> <p>Onnellisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävien tapahtumien järjestäminen yhdessä yritysten, kyläyhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.</p>	<p>Kotiseutuviikko</p>	<p>Laaditaan tapahtumajärjestäjän abc-toimintaohjepaketti (sis. kuntaesitteet, roll-upit, katokset, teltat, siirrettävä äänentoistosetti) ja tapahtumien toteuttaminen.</p>	<p>Tapahtumat on valmiiksi kiinnitetty osaksi kunnan vuosittaista toimintaa.</p>	<p>Kotiseutuviikko toteutettiin 6.7.-13.7. Tapahtumia oli eri puolilla kuntaa, sellaisia tapahtumia jotka järjesti kunta tai joita kunta tuki oli seitsemän ja niihin osallistui reilut 900 henkilöä.</p> <p>Näitä on järjestetty: kulttuuri yksin tai yhdistysten kanssa järjestänyt 81 erilaista tilaisuutta ja tapahtumaa ja niihin osallistui yli 4000 henkilöä. Lisäksi kirjasto järjestänyt 81 (luvussa kyllä kirjavinkit mukana) ja osallistujia niissä n. 1700.</p> <p>Hyvinvoinnin puolella omia juttuja.</p>

Tulostavoite 2021 Hyvinvoinnin edistämisen painopiste	Valtuustotason toimenpiteet 2018-2021	Toimenpiteet 2019	Ohjelmankauden tulostavoite 2019-2021	Toteuma 2019
Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen				
a) kaikille ikäryhmille	Liikuntaohjelman toteuttaminen	Liikuntaohjelman mukainen toiminta	Liikuntaohjelman mukainen toiminta	Toteutettu
1. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen	Kulttuuriohjelma	Kulttuuriohjelman mukainen toiminta	Kulttuuriohjelman mukainen toiminta	Toteutettu
2. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen	Lasten, varhaisnuorten ja nuorten kerhojen ja tapahtumien kehittämien	Kerhojen määrä ja tapahtumia on vähintään nykyinen taso	Kerhojen määrä ja tapahtumia on vähintään nykyinen taso	Toteutunut
	Kansalaisopistotarjonta	Kurssitarjonnan mahdollistaminen kuntalaisten tarpeista käsin	Toiminnan kehittäminen jatkuu	Toteutunut
b) lapset	Lasten, varhaisnuorten ja nuorten kerhojen ja tapahtumien kehittämien	Lasten, varhaisnuorten ja nuorten kerhojen ja tapahtumien kehittämien	Toiminnan kehittäminen jatkuu	Harrastemahdollisuuksia parannettu
1. Jokaisella lapsella mielekästä tekemistä	Kansalaisopistotarjonta	Kurssitarjonnan mahdollistaminen kuntalaisten tarpeista käsin	Toiminnan kehittäminen jatkuu	Tarjontaa suoritettu kiinnostuksen mukaan
c) työkäiset				
1. Hyvät harrastusmahdollisuudet				

Esiopetus, peruskoulu ja lukio

Utajärven koulussa toimii esiopetus, perusopetus ja lukio. Koulu järjestää myös kunnan aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan. Perusopetusta annetaan yhtenäisen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. Lukiolla ja esiopetuksella on omat opetussuunnitelmat. Oppilaita Utajärven koulussa on yhteensä noin 426 ja henkilökuntaa noin 45.

Toteutuma: Utajärven koulu antoi tasokasta opetusta ja kasvatusta ajanmukaisessa ja viihtyisässä oppimisympäristössä, jossa tavoitteen mukaisesti vallitsee turvallinen, kiireetön ja innostava ilmapiiri. Lukion oppilasmäärän positiivinen kehitys jatkui.

Varhaiskasvatus

Utajärven Keisarintien päiväkodissa on neljä ryhmää. Päiväryhmiä (avoinna 6.30-17) ovat 0-3-vuotiaiden Koiramäki 12 paikkaa, 3-6-vuotiaiden Kissankulma, jossa on 24 paikkaa. Vaahteramäki on 3-6-vuotiaiden ryhmä, jossa on 24 paikkaa.

Vuorohoitoryhmä Huvikumpu on avoinna lasten etukäteisen ilmoitettujen hoitoaikojen mukaan ja ryhmässä 24 paikkaa 0-6-vuotiaille lapsille. Päiväkodissa on paikka 84 lapselle ja henkilökuntaa 22.

Viimeinen omassa kodissaan työskentelevä perhepäivähoitaja jäi eläkkeelle 1.11.2019.

Varhaiskasvatuksen kysyntä on pysynyt korkeana ja päiväkotitoiminta on ollut optimaalisesti täytetty. Varhaiskasvatuksen tarpeen kasvuun vastattiin 12/19 kunnanhallituksen päätöksellä perustamalla uusi ryhmäpäiväkotitoiminta, koska päiväkotitoimintaan ei enää mahtunut lisää lapsia. Varsinkin alle 3-vuotiaiden ikäryhmässä on ollut lisäpaikkojen tarvetta ja uusi ryhmäpäiväkotitoiminta vastasi hyvin tähän tarpeeseen. Varhaiskasvatushakemukset on käsitelty hyvinkin nopeasti ja paikka on pystytty tarjoamaan kaikille sitä hakeneille perheille. Huoltajille tehtiin laatuun liittyvä kysely 12/19 ja varhaiskasvatukseen kokonaisuutena oltiin hyvin tyytyväisiä. Työntekijät saivat erityiskiitokset mm. lämpimästä vuorovaikutuksesta sekä lasten, että huoltajien kanssa, kuin myös turvallisuudesta ilmapiiristä. Kehittämistoiveena kyselyistä nousi luonnon saaminen lähemmäs arkea; tähän on vastattu esim. retkiä lisäämällä ja luontokasvatusta kehittämällä. Päiväkodin pihaan on tehty uusi pihankehittämissuunnitelma kunnan puutarhurin kanssa ja suunnitelman toteutus aloitetaan keväällä 2020.

Koko varhaiskasvatuksen kehittämiskohteena on elokuussa 2019 alkaneella toimintakaudella laadun arvioinnin kehittäminen. Varhaiskasvatukseen on aloitettu tekemään laatuindikaattoreita Karvin (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) laatuksikriteerien pohjalta. Työ on vielä kesken ja sitä jatketaan vuonna 2020. Utajärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelman päivytystä on myös aloitettu liittyen samoihin Karvin kriteereihin ja sekin työ jatkuu vuonna 2020.

Vasitetiimi on Utajärven kunnan vapaan sivistystyön ja vapaa-aikapalveluiden henkilöstön tiimi. Siihen kuuluvat kirjaston, nuorisopalveluiden, liikuntapalveluiden ja kulttuuripalveluiden henkilökunta. Tiimi vastaa lisäksi kansalaisopistoyhteistyöstä.

Toteutuma:

Tiimin tehtävänä on kirjaston, nuorisopalveluiden, liikunta- ja kulttuuripalveluiden sekä kansalaisopiston toiminnan suunnittelu, seuranta ja kehittäminen.

Kansalaisopisto tarjoaa mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen. Palvelut ostetaan Muhoksen kunnalta. Utajärven kunta korvaa Muhoksen kunnalle kustannukset niistä kursseista, jotka järjestetään Utajärvellä. Hallintokuluista Utajärven kunta maksaa osansa samassa suhteessa kuin opiston tunnit jakautuvat Muhoksen ja Utajärven kuntien välillä.

Toteutuma:

Kansalaisopisto järjesti Utajärvellä 1134 opetustuntia vuoden 2019 aikana. Lapsille suunnattuja kursseja oli yhdeksän. Osallistujia näillä kursseilla oli 68. Utajärveläisten netto-opiskelijoiden määrä laski vuonna 2019 427 opiskelijaan. Vuoden 2019 aikana kunnassa otettiin käyttöön OjO-setelit, joilla saa alennusta kansalaisopiston kurssimaksuihin. Seteleitä haettiin 118 kpl ja niiden arvo oli 1820 €. Setelit palvelevat Utajärvellä järjestettäviin kursseihin osallistuvia utajärvisiä. Kansalaisopiston toiminta tarjoaa mahdollisuuksia yhdessä tekemiseen ja oppimiseen, joten se edistää elinikäistä oppimista sekä osallisuutta. Utajärven kunnan luottamushenkilöedustajilla on Oulujoki Opiston neuvottelukunnassa kehittävä ote. Kulttuurisihteeri osallistuu luottamushenkilöiden lisäksi Oulujoki Opiston neuvottelukunnan kokouksiin. Kansalaisopiston budjetti oli tilinpäätösvuonna 34400 €.

Helmikuussa 2020 Muhoksen kunta palautti Utajärven kunnalle 4695 euroa liikaa maksettuja kansalaisopistotoiminnan ennakoita vuodelta 2019. Budjetin toteutuma oli 72,5 %.

Kirjasto. Kirjastolain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on edistää: väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Toteutuma:

Kirjasto tarjosi vuoden 2019 aikana kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti kirjavinkkauksia ja kirjastonkäytönopetusta 0-9 -luokkalaisille. Lisäksi kirjasto järjesti 62 tapahtumaa lähinnä kirjastossa tai koululla, näihin osallistui n. 1350 henkilöä.

Kirjaston itsepalvelu on ollut käytössä koko vuoden. Palvelusta on saatu hyvää palautetta ja se vapauttaa henkilökunnan työaika muuhun työhön. Kirjastolla oli Lue, älä luule! -hanke. Kirjaston budjetin toteutuma oli 98,7 %.

Kulttuuripalvelut – Vuonna 2019 säädettiin uusi laki kulttuuritoimintalaki. Kunnan kulttuuritoiminnalla laissa tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Lisäksi lain mukaan kulttuurityön tavoitteena on tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen, vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin, luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin.

Toteutuma:

Kulttuuripalvelut toteuttaa yhdessä koulun kanssa kulttuurikasvatussuunnitelmaa. Tämä mahdollistaa tasapuolisesti utajärvisien lasten ja nuorten pääsyn käymään oikeissa taidelaitoksissa (teatteri, museo, konserttisali) ja myös paikallistuntemuksen lisääminen on vahvasti suunnitelmassa mukana (mm. paikalliset museot ja kotiseutuarkisto). Suunnitelman toteuttaminen vuosittain on mittava tehtävä, jokaiselle oppilaalle taataan koettavaa ja oppimista kuudesta eri kulttuurin genrestä. Mittava asia vuonna 2019 oli kunnanhallituksen päätös palkata kuntaan kulttuurituottaja. Rekrytointi suoritettiin syksyllä 2019.

Kulttuurikasvatussuunnitelmaan liittyvien tapahtumien lisäksi kulttuuripalvelut järjesti joko yksin, vastaten organisoinnista tai yhdessä eri toimijoiden kanssa 71 tapahtumaa, joihin osallistui n. 3250 osallistujaa. Näistä keskeisimpiä olivat Kotiseutuviikko (8 yksittäistä tapahtumaa ja n. 900 osallistujaa) sekä Taiteiden Yö (13 yksittäistä tapahtumaa ja kirjattuja osallistumisia 700 kpl). Kulttuuripalveluiden budjetin toteutuma oli 98,5 %.

Liikuntapalvelut - Kuntien tehtävänä on yleisten edellytysten luominen liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Liikuntapalvelut ostetaan yksityiseltä yrittäjältä. Liikuntapalveluiden budjetti ilman ostopalveluita oli n. 37 000 euroa käytettävissä liikuntatoimintaan.

Toteutuma:

Liikuntapalvelut tekevät laajasti yhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa. Yhteistyön tuloksena Utajärvellä kokoontuu ohjattuja sekä vapaita ryhmiä. Ikäjakaumaltaan ryhmät ovat 3-5 -vuotiaiden naperokerhosta, lasten, nuorten ja työikäisten liikuntaryhmien kautta aina ikäihmisten voima- ja ta-sapainojumppaan. Vuonna 2019 panostettiin työikäisten liikkumisen edistämiseen, perustettiin mm. remonttiryhmä (30 osallistujaa) ja erilaisia ryhmiä jääkiekon parissa (yli 70 osallistujaa). Utajärven Urheilijat tarjosivat kuntalaisille mahdollisuuden osallistua ohjattuun kuntosaliryhmään sekä kunto-piiriin. Viikoittain erilaisissa ryhmissä kokoontui liikuntaa ja kuntoilua harrastamaan Nuorisoliikunta-talolla n. 150 henkilöä. Myös erilaiset sähly- ja lentopallovuorot jatkuivat kuten kuntosaliryhmätkin. Jääkiekkoryhmiä lukuun ottamatta ryhmät olivat avoimia ja maksuttomia. Lasten ja nuorten liikunta-kerhot liikuntapalvelut järjesti yhdessä urheiluseurojen kanssa. Yhteensä kerhoja oli viisi kpl/viikko. Kerhoissa oli osallistujia keskimäärin 10 osallistujaa / kerho.

Liikuntasalin käyttöaste oli n. 90 %, päivisin se on koulun ja iltaisin kuntalaisten käytössä. Liikunta-toimi vastaa myös osaltaan kunnan liikunta- ja elintapaneuvonnasta. Lisäksi liikuntatoimi oli mu-kana mm. Voimaa vanhuuteen- sekä Kyläkisälli -hankkeissa. Jäähallin käyttöaste noussut vuosit-tain. Liikuntapalveluiden budjetin toteutuma oli 99,8 %.

Nuorisopalvelut - Nuorisolain tavoitteena on mm. edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismah-dollisuuksia, tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä tukea nuorten harrasta-mista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Nuorisotyö eli nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osal-lisuuden tukeminen ja nuorisopolitiikka eli nuorten kasvu- ja elinolojen sekä sukupolvien välisen vuorovaikutuksen parantaminen kuuluvat kunnan tehtäviin.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille (alle 29 v.) suun-nattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan tulee olla tarpeen mu-kaan tehdä yhteistyötä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisolan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Nuorisopalvelut ostetaan yksityiseltä yrittäjältä.

Toteutuma:

Nuorisopalvelut tekee laajasti yhteistyötä mm. järjestöjen, seurakunnan, muiden kunnallisten toimi-joiden sekä nuorisoliikuntatalolla toimivan iltapäiväkerhon kanssa. Yhteistyön tuloksena nuorille järjestetään erilaista toimintaa (esim. peli-tapahtumat, erilaiset retket, kesäpäivätoiminta maahan-muuttajaperheiden lapsille, leikkikenttätoimintaa, kesäpäivätoimintaa, kesäleirit, Taiteiden Yö). Las-ten ja varhaisnuorten perinteiset kerhot järjestetään yhdessä Utajärven 4H-yhdistyksen ja Utajär-ven seurakunnan kanssa. Kerhoja on yhteensä 8 ja niissä käy keskimäärin 10 osallistujaa / kerho. Nuorisotilat ovat avoinna arkisin klo 15-20. Nuorisovaltuusto kokoontuu kerran kuukaudessa. Nuorisopalveluilta on edustus nuorten ohjaus ja palveluverkostossa, nuorisopalvelut on myös vas-tannut useiden tapahtumien äänentoistosta ja valotekniikasta (esim. Retrohiihdot, Tervahiihto, Hal-loween-tapahtuma, Osuuspankin tilaisuus). Nuorisopalveluiden budjetin toteutuma oli 104,1 %.

2.1.5 ELINYMPÄRISTÖPALVELUT

Elinympäristöpalveluiden tehtäväalue

Elinympäristöpalvelut vastaavat mm. kiinteistöomaisuuden hallinnasta, yhdyskuntasuunnittelusta, asuntosektorista, ympäristön viihtyisyydestä, rakentamisen ohjauksesta sekä kunnan ruoka- ja sii-

vouspalveluista. Oulunkaaren ympäristöpalvelut järjestää Pudasjärven kaupunki, jonka kustannukset ovat elinympäristöpalveluiden budjetissa. Kunnan vesi- ja viemärilaitos toimii omana taseyksikkönään elinympäristöpalveluiden alla.

Elinympäristöpalveluiden palveluiden talousarvion toteutuminen

	TA 2019	muutos	TA muutoksen jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Käyttö %
Ulkoiset						
Toimintatulot	2 109 920	-50 000	2 059 920	2 367 600,57	307 680,57	114,9
Toimintamenot	3 775 760	200 000	3 975 760	4 205 523,66	229 763,66	105,8
Netto (toimintakate)	1 665 840	250 000	1 915 840	1 837 923,09	77 916,91	95,9
Sisäiset						
Toimintatulot	966 192		966 192	1 132 156,45	165 964,45	117,2
Toimintamenot	185 621		185 621	252 124,94	66 503,94	135,8
Netto (toimintakate)	780 571		780 571	880 031,51	99 460,51	112,7
Yhteensä						
Toimintatulot	3 076 112	-50 000	3 026 112	3 499 757,02	473 645,02	115,7
Toimintamenot	3 961 381	200 000	4 161 381	4 457 648,60	296 267,60	107,1
Netto (toimintakate)	885 269	250 000	1 135 269	957 891,58	177 377,42	84,4

Elinympäristöpalveluiden talousarvion toimintakate alittui 177 377,42 euroa.

Elinympäristöpalveluiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuma 2019

Tulostavoite 2021 valtuustotason toimenpiteet 2018 – 2021	Ohjelmaston toimenpiteet 2019 - 2021	Toimenpiteet 2019	Ohjelmakauden tulostavoite 2019 – 2021	Toteuma 2019
Yrityksien määrän lisääminen. Monipuolinen kaavoitus.	Monipuolista kaavoitusta tehdään aktiivisesti.	Lämpötien asemakaavan työstäminen ja tonttien ennakkomarkkinointi.	Lämpötien asemakaava ja Mustikkakan-kaan asemakaavan päivitys tehty. Uusia yrittäjiä alueella.	Lämpötien asemakaava luonnosvaiheessa nähtävillä. Mustikkakan-kaan kaavoitus käynnissä. Uutta kaavatietä rakennettu 1,6 km. Sahan toiminta laajenee voimakkaasti ja investoinnit isoja.
Väkiluvun ja väestörakenteen kehitys ovat positiivisia, lisää uusia asukkaita,			20 asunnon yhteisö ja osittain valmis.	Asumisentyöryhmä perustettu. Toimet vuokra-asumisen kehittä-

<p>vuokra-asunnot laadukkaita ja niiden tarjonta vastaa kysyntään, rakennuslupien lukumäärä kasvaa</p> <p>Mahdollistetaan moderni asuminen, etätyö ja liiketoiminta myös maaseutumaisessa ympäristössä.</p> <p>Kehitetään asuntotuotantoa ja markkinoidaan asuntomme, viihtyisää</p>	<p>Suunnitellaan ekologisen ja helpon arjen yhteisöllinen sekä älykäs asuinalue lapsiperheille ja ikäihmisille.</p> <p>Monipuolinen kaavoitus Ekologisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi huomioidaan kaavoituksessa yleisesti.</p> <p>Mahdollistetaan yksityisten maa-alueiden kaavoitusta.</p> <p>Strategiset kyläyleiskaavat yhdessä kyläseurojen/maanomistajien kanssa.</p> <p>Kunnan omistuksessa olevien rantatonttien rakentamisen mahdollistaminen.</p> <p>Strategisesti hyviä asuinpaikkoja kartoitetaan ja lähestytään maanomistajia.</p> <p>Välivuokrausmalli otetaan käyttöön.</p>	<p>Älykkään ja helpon arjen asuinympäristön esiselvitys- ja toteutushankkeen toimeenpano.</p> <p>Määtänisaaren aluesuunnitelua jatketaan.</p> <p>Kirkonmutkan asemakaavan valmistuminen ja tonttimarkkinointi sekä infran rakentaminen kysynnän mukaisesti.</p> <p>Strategiset asemakaavamahdollisuudet ovat kartalla.</p> <p>Vuokrattavat asunnot ja muut vuokrattavat kiinteistöt ovat koottuna samaan palveluun ja ovat helposti löydettävissä.</p> <p>Teiden rakentaminen (4 rakennuspaikkaa).</p> <p>Strategisesti hyviä asuinpaikkoja kartoitetaan ja lähestytään maanomistajia.</p> <p>Välivuokrausmallia kehitetään.</p> <p>Uudisrakentamisen ostamisen periaatemalli on käytössä.</p> <p>Asumisen agentin poikkitoiminnallinen toimenkuva on laadittu, toiminta sekä palvelun markkinointi käynnistyvät.</p> <p>Humanpolis ja Rokua Geopark yhteistyö</p>	<p>Määtänisaaren kaavoitus on valmis Kaikki tontit on myyty ja rakennuslupien määrä kasvaa. Asuntotuotanto ja –tarjonta ovat kasvaneet.</p> <p>Tontit myyty ja rakentaminen käynnissä.</p> <p>Yksi uusi asemakaavoitettava paikka on löydetty.</p>	<p>miseen suunniteltu. Geohouse hanke edennyt pienin askelin ja syntynyt uusia malleja asumisen kehittämiseen.</p> <p>Määtänisaaren kaavoitusta ei ole aloitettu.</p> <p>Kirkonmutkan asemakaava on valmis</p> <p>Kaavoituksen mahdollisuudet ja tarpeet on kartoitettu</p> <p>Vuokra-asuntojen markkinointia on kokeiltu</p> <p>Teitä on rakennettu tarpeen mukaisesti</p> <p>Pälli-Taajama alueen kaavoitus käynnistetty</p> <p>Sijoittajien kanssa käyty keskusteluja, mutta ei toteutuneita kohteita</p> <p>Rakennettaviin uudiskohteisiin käytetty 1/5 osto-sääntöä Asuisen agentin toimenkuvaa on</p>
---	---	--	--	---

<p>ja maaseutumaista ympäristöämme sekä luontoharrastus-mahdollisuuksia.</p> <p>Väkiluvun ja väestörakenteen myönteisen kehittymisen tueksi muodostetaan uusia vetovoimatekijöitä.</p>	<p>Kunta ostaa uudisrakentamisesta asunto-osakkeita 1:5 periaatteella.</p> <p>Asumisagentin tehtävä perustetaan ja toimenkuva määritellään.</p> <p>Humanpolis ja Rokua Geopark yhteistyö</p>		<p>Välivuokrausmalli on toimiva ja käytössä. Uudisrakentamisen ostamisen periaatemalli on käytössä.</p>	<p>Laadittu, mutta kokonaiskuva kuinka, kenelle ja mitä on auki. Rokuan alueen kehittämissuunnitelma tehty.</p>
<p>Taajaman veto-voimaisuuden lisääminen. Tehdään elinympäristön viihtyisyyden kehittämisen toimenpidesuunnitelma taajaman siisteyden, kunnossapidon ja kauneuden ylläpitämiseksi.</p>	<p>Laaditaan taajaan viheraluesuunnitelma. Suunnitelman toteutus.</p>	<p>Kirkonkylän asemakaavan vahvistaminen ja Kirkkotien haltuunotto.</p>	<p>Asumisen agentin palvelut ovat laadukkaita ja helposti löydettävissä.</p> <p>Kuntaan muutaneiden määrä lisääntyy</p> <p>Kunnossapito toimien taso ja toteuttaminen vakiintunut.</p>	<p>Kirkonkylän asemakaavan päivitys etenee. Kirkkotien haltuunotosta on sovittu elyn kanssa.</p>
<p>Tulostavoite 2021 Hyvinvoinnin painopiste</p>	<p>Valtuustotason toimenpiteet 2018-2021</p>	<p>Toimenpiteet 2019</p>	<p>Ohjelmakauden tulostavoite 2019-2021</p>	<p>Toteuma2019</p>
<p>Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen</p> <p>a) kaikille ikäryhmille</p> <ol style="list-style-type: none"> Liikunnallisen elämäntavan edistäminen Turvallisuuden edistäminen <p>b) lapset</p> <ol style="list-style-type: none"> Jokaisella 	<p>Tarjota kuntalaisille hyvin hoidettuja, turvallisia ja siistejä virkistysalueita sekä harrastusmahdollisuuksia.</p> <p>Tarjotaan lapsille mielekästä tekemistä turvallisessa ja siistissä ympäristössä.</p>	<p>Taajaman ja lähivirkistysalueiden hoito ja kunnossapito.</p> <p>Yleisten uimarantojen turvallisuudesta ja siisteydestä vastaaminen.</p> <p>Leikkikenttien turvallisuudesta ja siisteydestä vastaaminen.</p> <p>Kuntoilu- ja ulkoilureittien raivaus ja kunnossapito.</p> <p>Taukopaikkojen rakentaminen hyvinvointiraitille</p> <p>Yleisurheilukentän kunnossapito investointi</p> <p>Juoksuradan pinnoitus.</p>	<p>Taajama ja virkistysalueet ovat hoidettuja ja niiden kunnossapito on ajan tasalla.</p> <p>Uimarannat ovat siistejä ja turvallisia.</p> <p>Leikkikentät ovat turvallisia ja siistejä.</p> <p>Kuntoilu- ja ulkoilureitit on raivattu.</p>	<p>Taajaman ulkoalueiden hoidosta on saatu positiivista palautetta.</p> <p>Uimarantojen kunnossapito suoritetaan huolto-ohjelmien mukaisesti</p> <p>Leikkikenttien kunnossapito suoritetaan huolto-ohjelmien mukaisesti</p> <p>Kuntoilu- ja ulkoilureittien kunnossapito suoritetaan huolto-ohjelmien mukaisesti</p>

lap- sella on miele- käästä teke- mistä 2. Onnel- linen ja turvalli- nen lap- suus		Pyritään hakemaan Leader rahoitusta uimaranta-alueen perusparannukseen ja valaistun ladun hankesuunnitteluun.	Taukopaikat on rakennettu Hyvinvointiraitille. Juoksuradan pinnoitus on toteutettu. Leader rahoituksen hakeminen on selvitetty.	Taukopaikat rakennettu. Yleisurheilukentän kunnostus tehty Siiransaarenkehittämishankkeen Leaderrahoitus haettu ja saatu
--	--	---	--	--

Tunnuslukuja

TUNNUSLUKU/ MITTARI	2015	2016	2017	2018	2019
Nettomenot €/as(2676).(ulk ja sis.)	334	274	232	162	357
Kiinteistöjen ylläpito					
sähkö yht. €	164 750	175277	185100	202 000	222183
lämmitys yht. €	207 860	225812	246167	253 174	297453
rakenn.kunn.p.palv. ja tarvikkeet yht.€	221 691	265827	191261	203 988	238330
Kaavatiet.kunnossap €/km (14,6km)	4 990	6683	4796	5161	7034
Yksityist.kunnossap. €/km (88km)	988	813	1216	709	1585
Pumpattu vesi/ myyty vesi m3	271948/210620	279108/213953	256797/210662	249136/205000	255157/213733
Vast.otet.jätevesi/ las- kutet. jätev. m3	186054/ 105028	173651/105537	163254/98423	146359/94039	151120/103264
Vesi / Jätevesi -hintaa €	1,09 / 2,34	1,14/2,46	1,20/2,57	1,26/2,70	1,26/2,70
Suovit.Ateria hinta € / suoritteet, kpl	4,89 123122	4,89 121972	4,96 113852	5,25 109427	5,30 76961
Ateriapäivän hinta € hoitopäivät, kpl	22,39 9239	22,39 9309	22,30 8219	18,37 8001	18,22 4087
Koulun Aterian hinta € suoritteet, kpl	2,73 97871	2,93 101410	2,84 106854	2,95 109411	3,01 107779

Yhdyskuntasuunnittelu kaavoitus ja maankäyttö

Vuonna 2019 maankäytön suunnittelun osalta työstettiin eteenpäin lähinnä asemakaavoja. Kirkonmutkan asemakaava valmistui 2019 vuoden aikana. Kirkonmutkan alue muodostetaan isojen tonttien ja turvallisen asumisen alueeksi lähelle palveluita.

Lämpötien asemakaava-alueen luonnosvaiheen suunnitelmat selkenivät ja sopivin kaavarunko saatiin päätettyä. Kirkonkylän asemakaavayhdistelmä saatiin luonnosvaiheeseen ja valmiiksi nähtäville asettamista varten. Mustikkakankaan teollisuusalueen kaavoituskokonaisuus päätettiin jakaa eteläiseen ja pohjoiseen osaan. Molemmista muodostettiin omat kaavoitusprosessit ja ne etenevät hieman eri aikaisesti. Eteläosa saatiin vuoden 2019 aikana ehdotusvaiheeseen ja pohjoisosassa

luonnosvaiheen suunnitelmia edistettiin. Alueen suunnittelun raamit on otettu alueella olemassa olevien yrityksiä laajenemistarpeet huomioiden. Mustikkakankaalle suunnitellaan myös uusi pääristeys valtatieltä.

Yleiskaavojen osalta vietiin eteenpäin Maaselän tuulivoimapuiston osayleiskaavaa, joka päätettiin vuoden lopussa asettaa luonnoksena nähtäville. Sotkajärvi-Alakylän osayleiskaavan osalta ei tehty toimenpiteitä vuoden 2019 aikana.

Koko kuntaa koskeva osoitejärjestelmän päivitysprojekti eteni ja projektiin on nivoutunut olemassa olevan rakennuskannan tarkastelu. Projektityö jatkuu edelleen tietohallintosihteerin toimesta, joka on palkattu vakituiseksi resurssiksi hoitamaan myös rakennusvalvonnan sihteerin tehtäviä. Utajärven osoitejärjestelmä päivitetään naapurikuntien kanssa yhdenmukaiseksi sekä samalla annetaan vapaa-ajan asunnoille osoitteet. Kaikille rakennetuille kiinteistöille on tärkeää olla osoitteet mm. jätehuoltojärjestelmän ylläpitoa varten sekä pelastuslaitoksen toimintaa selkiyttää osoitteisto, joka ei mene kuntarajoilla sekaisin naapurikuntien osoitteiden kanssa.

Ympäristö ja puistopalvelut

Ympäristö ja puistopalveluissa työskenteli vuoden 2019 aikana vakituisen puutarhurin lisäksi yhdeksän määräaikaista henkilöä työllisyyspalveluiden kautta. Urheilukentän juoksuradan pinnoitus valmistui elokuussa 2019. Siiransaaren kehittämishankkeen suunnittelu ja hankehakemus valmistui.

Reitistöjen ja ympäristöjen raivauksia suoritettiin kesän ja syksyn aikana kahden henkilön työpanoksella. Ympäristö ja puistopalvelut osallistuivat messuosaston rakentaminen rakentajanmessuille sekä, vuodeosaston avoimien ovien päivän järjestelyihin.

Toimitila- ja Kiinteistöpalvelut

Kiinteistötiimissä työskentelee 3 vakituista henkilöä ja 1 oppisopimusopiskelija

- Kiinteistötiimin työnjohtaja, työnjohto/operatiivinen toiminta
- 2 vakituista kiinteistöhoitajaa, operatiivinen toiminta (vakituinen)
- 1 hlö opiskelee kiinteistöhoitajaksi oppisopimuksella (määräaikainen) sopimus loppuu 2021
- Tytäryhtiöiden tekninen kiinteistöhallinta ja isännöinti on elinympäristöpalveluiden tuottama palvelua konsernin sisällä.

Kiinteistöhoitoon asiakastytyväisyys on yleisesti suhteellisen hyvä. Kiinteistöjen käyttäjien palvelupyynnöt on hoidettu järjestelmällisesti. Huoltokirjan toiminnanohjaus on tuonut kiinteistöhoitoon seurattavuutta ja järjestelmällisyyttä.

Huoltokirjan raportoinnilla pystytään seuraamaan tarkasti toiminnan laatua ja täsmällisyyttä. Palvelupyynnöt oli vuoden 2019 aikana 1402 kpl.

Kissankulmassa ilmenneet sisäilmaongelmat johtuivat mitä ilmeisemmin sisäilmaan päässeestä villan pölystä. Tiivistykset ja ilmastoinnin säädöt tehtiin kesänaikana. Tilat saatiin käyttöön syksyllä, jolloin MT puolen palveluita siirtyi tiloihin.

Terveyskeskuksen sisäilman laadusta alkoi tulla ilmoituksia kesällä 2019. Ilmoitusten perusteella käyttäjille tehtiin kysely. Tiloihin asennettiin Sisäilmälähettien reaaliaikainen sisäilmaseuranta. Tilanteen selvittämiseksi perustettiin sisäilmatyöryhmä. Syksyllä rakennukseen tehtiin kuntotutkimus, jossa ilmeni, ettei rakennuksella ole peruskorjauksennattavuutta. Tiloihin lisättiin huonekohtaiset ilmanvaihtokoneet, joiden ansiosta tilanne saatiin stabiloitumaan. Uuden terveyskeskuksen suunnittelu aloitettiin loppuvuodesta.

Koulun sisäilmaongelmia korjaavia toimenpiteitä suoritettiin kesän aikana. Ongelma tiloista poistettiin lattiamatot. Lattiat hiottiin, jonka jälkeen ne kapseloitiin. Ongelmat kuitenkin jatkuivat alakerran luokissa heti koulutyön alettua. Syysloman aikana tehtiin samat toimenpiteet myös luokkaan 10. Ongelmat kuitenkin jatkuivat alakerran luokissa heti koulutyön alettua. Ongelmien aiheuttajaksi paljastui mineraalivillan kuidut alas lasketun katon yläpuolella.

Akuuttivuodeosasto valmistui lokakuun lopussa. Vuodeosaston toiminta siirrettiin Suvituulesta marraskuun alusta uusiin tiloihin.

Koulun keittiön logistiikkalaajennuksen arvioitu valmistuminen joulukuun loppuun. Tiloihin siirretään maaliskuussa 2020 alusta keittiötoiminta Suvituulesta, tällöin koulun keittiöstä tulee keskuskeittiö.

Kiinteistöjen jätteiden keräys muuttuu vuonna 2020. Suunnittelu, astioiden hankinta ja kuljetusten kilpailutus tehtiin 2019 vuoden lopussa.

Kiinteistöhoiton päivystysaika ei kata arki-iltoja ja öitä. Tämä on riski, joka tiedostetaan, mutta päivystyksen ulottaminen 24/7 kattavaksi tarkoittaisi huomattavaa resurssilisäystä henkilöstöön.

Rakennustiimi

Rakennustiimissä työskentelee yksi vakituinen kirvesmies. Rakennustiimi suorittaa kuntakonsernissa pienempiä rakennus- ja korjaustöitä. Suurin tiimin vuoden 2019 aikana tekemä hanke oli koulun keittiön ja ruokalan laajennus.

Rakennusvalvonta

Utajärvellä myönnettiin vuonna 2019 (2018) rakennuslupia 72 (42) kpl, toimenpidelupia 32 (12) kpl, ilmoituslupia 32 (14) kpl ja purkamisluvat 2 (2)kpl. Yhteensä päätöksiä tehtiin 138 (75) kpl. Uusia omakotitalojen rakennuslupia myönnettiin 3 (2) kpl sekä käyttötarkoituksen muutoksia vapaa-ajan asunnosta vakituiseksi asunnoksi 2 (1) kpl. Uusia vapaa-ajan asuntojen rakennuslupia myönnettiin 4 (3) kpl. Vuoden aikana on jouduttu puuttumaan myös luvattomaan rakentamiseen.

Vesi ja viemäritoiminta

Vuoden 2019 aikana myytiin vesiliittymiä 9 kpl ja viemäri liittymiä 4 kpl. Näistä tuli kaava-alueelle 4 kpl ja 5 kpl haja-asutusalueelle. Verkostoon pumpattu vesimäärä oli 255 157 m³ ja laskutettu vesimäärä 213 733 m³. Runkovesijohtovuotoja oli vuoden aikana 5 kpl ja pienempiä talohaaraputkirikkoja 3 kpl. Kokonaisjätevesimäärä oli 151 120 m³ ja laskutettu jätevesimäärä 103 264 m³.

Vuoden aikana vesijohtoverkostoa laajennettiin Utanen-Ylikettula alueelle 1350 m, hankkeella luotiin mahdollisuus osayleiskaavan mukaiseen rakentamiseen. Ahmas-Kormu vesijohtoverkoston laajennuksella 6673 m saatiin turvattua Kormunkylän suurten maitotilojen ja sikalan vedenjakelu. Uusi syöttölinja turvaa myös kuntataajaman vedenjakelu varmuutta. Nahkurintien kaavatien kunnallistekniikka kirkonkylällä ja Rokualla Vaulujärventien kunnallistekniikka rakennettiin vuoden aikana

Vedenjakeluvarmuus on nyt varavoimakoneiden ansiosta korkealla tasolla, laajankin äkillisen sähkökatkon aikana ainoastaan Yli-Utoksen vedenottamalla ei ole automaattista varavoimakonetta.

Veden hinta on 1,26 €/m³ ja jäteveden hinta oli 2,70 €/m³.

Yhdyskuntarakenteet

Puolangantien varteen rakennettiin kevyen liikenteen väylä. Mustikkakankaalle aloitettiin vuoden 2019 lopulla rakentamaan 1,6 kilometrin pituista kaavatietä.

Ruokapalvelut

Ruokapalveluiden toiminta on toteutunut talousarvion mukaisesti. Ruokapalvelut on toiminut seitsemän viikon seudullisen ruokalistan mukaan ja olemme myös mukana yhdeksän kunnan yhteisessä Jamix-tuotannonohjaus järjestelmässä. Hankinnoissa olemme mukana Monetran kilpailutuksessa. Työjärjestelyjen avulla on pystytty minimoimaan ulkopuolisten vuosiloma- ja sairauslomomittajien tarve ja tarvittaessa on käytetty ulkopuolista työvoimaa.

Vakituisia työntekijöitä ruokapalvelussa vuonna 2019 oli yhteensä 9,7 joista 5,5 Suvituulen keittiöllä, 3,5 koulun keittiöllä, päiväkodin keittiöllä 0,7 sekä lisäksi ruoka- siivouspalvelupäällikkö 0,7. Suvituulen keittiö toimii seitsemänä päivänä ja viikonlopun työvoimatarve on saatu vähenemään kahdesta henkilöstä yhteen, asiakasmäärien vähentymisen ja toimintojen uudelleen järjestelyn seurauksena. Toimintojen uudelleenjärjestely on aiheuttanut palvelujen supistamista. Samalla yhden eläkkeelle siirtyneen tilalle ei ole palkattu uutta työntekijää.

Aterioiden hinnat Suvituulen osata laskettiin suoriteperusteisesti keittiön kokonaiskustannuksista. Suoritteen veroton hinta vuonna 2019 oli 6,23 €.

Koulun keittiön hinnat laskettiin suoriteperusteisesti koulun keittiön välittömistä kustannuksista sekä lisäämällä 24 % välillisiä kustannuksia. Suoritteen veroton hinta vuonna 2019 oli 2,705 €.

Päiväkodin keittiö toimii jakelukeittiönä.

Siivouspalvelut

Vuonna 2019 Utajärven kunnan siivouspalveluiden hoidettavana oli Suvituulen palvelukeskuksen, terveyskeskuksen, virastotalojen, yhteiskoulun, nuoriso- ja liikuntatalon, kirjaston, paloaseman, teknisen varikon, eläinlääkärin ja sosiaalitoimiston tilat sekä Utajärven kunnan omana palveluna tuottamien pienten remontti- ja saneerauskohteiden loppusiivous sekä muuttosiivoukset. Siivouspalvelujen henkilömäärä oli vuonna 2019 8, joista määräaikaisia oli 2 henkilöä, sekä siivous- ja ruokapalvelupäällikkö 0,25. Lisäksi Kissankulman iltasiivoukseen on palkattu määräaikaisesti osa-aikainen työntekijä sekä varikon siivous on hoidettu ostopalveluna 1 x viikko.

Suvituulen akuuttiosaston viikonloppu- ja arkipyhäsiivous on ostettu SOL-palvelulta. Marraskuussa 2019 Suvituulen akuuttiosasto muutti uusiin tiloihin. Kohteelle tehtiin mitoitus ja siivoustyöntekijän työtehtäviin lisättiin akuuttiosaston astiahuolto. Samalla ruokapalvelusta siirtyi ½:n työntekijän työpanos siivouspalveluihin. Hankinnoissa olemme mukana Monetran kilpailutuksessa.

Vuonna 2019 suurin osa yhden päivän äkillisistä sairauslomituksista on pystytty hoitamaan palvelua hetkellisesti supistamalla. Pidempiin tai useamman laitoshuoltajan yhtäaikaisiin sairauslomituksiin on palkattu sijainen tai käytetty ostopalvelua SOL-siivouspalveluilta.

2.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

ulkoiset + sisäiset	TP 2018	Budjetti 2019	Muutos 2019	Budj+muut. 2019	Toteutuma 2019 01-12	%	Poikk.
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	3 640 538,80	2 827 265	-50 000	2 777 265	3 256 624,89	117,3	479 360
Maksutuotot	169 811,85	105 098		105 098	203 359,61	193,5	98 262
Tuet ja avustukset	559 317,71	464 619		464 619	484 321,00	104,2	19 702
Muut toimintatuotot	1 417 381,18	761 320		761 320	923 693,19	121,3	162 373
TOIMINTATUOTOT	5 787 049,54	4 158 302	-50 000	4 108 302	4 867 998,69	118,5	759 697
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut	-7 279 045,10	-7 110 924		-7 110 924	-6 853 757,31	96,4	-257 167
Palvelujen ostot	-15 803 995,67	-15 835 597	-126 000	-15 961 597	-16 246 573,27	101,8	284 976
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-1 798 374,09	-1 326 574	-104 000	-1 430 574	-1 527 752,68	106,8	97 179
Avustukset muille	-326 835,71	-394 000		-394 000	-319 223,43	81,0	-74 777
Muut toimintakulut	-375 669,66	-276 002		-276 002	-372 572,34	135,0	96 570
TOIMINTAKULUT	-25 583 920,23	-24 943 097	-230 000	-25 173 097	-25 319 879,03	100,6	146 782
TOIMINTAKATE	-19 796 870,69	-20 784 795	-280 000	-21 064 795	-20 451 880,34	97,1	-612 915
Verotulot	9 873 674,70	10 397 000		10 397 000	10 269 135,21	98,8	-127 865
Valtionosuudet	11 539 974,00	11 323 020		11 323 020	11 555 348,00	102,1	232 328
Rahoitustuotot- ja kulut							
Korkotuotot	54 230,60	45 020		45 020	40 060,82	89,0	-4 959
Muut rahoitustuotot	6 353,60	7 800		7 800	10 349,24	132,7	2 549
Korkokulut	-102 293,76	-125 000		-125 000	-101 156,20	80,9	-23 844
Muut rahoituskulut	-8 324,99	-1 150		-1 150	-541,51	47,1	-608
Rahoitustuotot ja -kulut	-50 034,55	-73 330		-73 330	-51 287,65	69,9	-22 042
VUOSIKATE	1 566 743,46	861 895	-280 000	581 895	1 321 315,22	227,1	739 420
Poistot ja arvonalenn.							
Suunn. muk. poistot	-1 052 680,30	-983 414	-45 000	-1 028 414	-1 034 010,33	100,5	5 596
Kertaluonteiset poistot							0
Arvonalentumiset					-119 605,36		119 605
Poistot ja arvonalent.	-1 052 680,30	-983 414	-45 000	-1 028 414	-1 153 615,69	112,2	125 202
							0
TILIKAUDEN TULOS	514 063,16	-121 519	-325 000	-446 519	167 699,53	-37,6	614 219
Poistoeron lis.(-)/väh.(+)	11 071,50	28 857		28 857	20 833,34	72,2	-8 024
Varausten lis.(-)/väh.(+)							
Rahastojen lis.(-)/väh.(+)	-500 000,00						
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	25 134,66	-92 662	-325 000	-417 662	188 532,87	-45,1	606 195

Toiminnan rahoitustulot

	Tilinpäätös 2018	Budjetti 2019	Ta- muutos	Budj+muut. 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama
VALTIONOSUUDET						
Peruspalvelujen valtionosuus	11 303 052	11 139 070		11 139 070	11 256 406,00	117 336,00
Opetusja kulttuuritoimen rahoitus	236 922	183 950		183 950	298 942,00	114 992,00
VALTIONOSUUDET YHTEENSÄ	11 539 974	11 323 020	0	11 323 020	11 555 348,00	232 328,00
VEROTULOT						
Kunnan tulovero	6 335 193	6 850 000		6 850 000	6 576 989,92	-273 010,08
Kiinteistövero	2 682 436	2 647 000		2 647 000	2 809 152,80	162 152,80
Osuus yhteisöveron tuotosta	856 046	900 000		900 000	882 992,49	-17 007,51
VEROTULOT YHTEENSÄ	9 873 675	10 397 000	0	10 397 000	10 269 135,21	-127 864,79
TOIMINNAN RAHOITUS	21 413 649	21 720 020	0	21 720 020	21 824 483,21	104 463,21
Kunnan tuloveron määräytyminen	Tulovero %	Verotettava ansiotulo valtionverotuksessa	Muutos			
Verovuosi 2010	19,5	31 175 882				
Verovuosi 2011	19,5	32 474 910	4,2 %			
Verovuosi 2012	19,5	34 108 434	5,0 %			
Verovuosi 2013	19,5	35 219 890	3,3 %			
Verovuosi 2014	19,5	35 878 571	1,9 %			
Verovuosi 2015	20,5	36 426 393	1,5 %			
Verovuosi 2016	20,5	36 824 543	1,1 %			
Verovuosi 2017	20,5	36 554 248	-0,7 %			
Verovuosi 2018	20,5	37 553 286	2,7 %			
Verovuosi 2019	20,5	tieto julk. 11/2020				
Kunnan kiinteistöveroprosentit	Yleinen	Vakituiset asunnot	Voimal. rakenn.	Muut asuinrakenn.	Rakentamat- tomat	
Verovuosi 2010	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %	
Verovuosi 2011	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %	
Verovuosi 2012	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %	
Verovuosi 2013	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %	
Verovuosi 2014	0,80 %	0,40 %	2,85 %	0,95 %	3,00 %	
Verovuosi 2015	1,00 %	0,45 %	2,85 %	1,05 %	3,00 %	
Verovuosi 2016	1,00 %	0,45 %	3,10 %	1,15 %	4,00 %	
Verovuosi 2017	1,00 %	0,45 %	3,10 %	1,15 %	4,00 %	
Verovuosi 2018	1,10 %	0,45 %	3,10 %	1,25 %	6,00 %	
Verovuosi 2019	1,10 %	0,45 %	3,10 %	1,25 %	6,00 %	
Arvonlisäveron palautukset	Alv 130 § 10%,14%,24%	Alv 130a§ Lasken. 5%	Yhteensä			
2010	808 910	20	808 930			
2011	1 154 340	0	1 154 340			
2012	735 454	113	735 567			
2013	844 406	33	844 439			
2014	692 082	81	692 163			
2015	1 326 169	191	1 326 360			
2016	982 299	195	982 494			
2017	907 872	57	907 929			
2018	729 949	45	729 994			
2019	937 551	0	937 551			

2.3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Investointibudjetin alkuperäinen kustannusarvio oli 2 966 350 €. Budjettia kasvatettiin vuoden aikana 695 000 eurolla 3 661 350 euroon. Lopullinen kokonaistoteutuma oli jonkin verran alle tämän, eli 3 546 146,59 €.

Kohteittain onnistuttiin budjeteissa pysymään pääosin. Joitakin pieniä ylityksiä tuli. Myös tuloissa oli ylityksiä. Esimerkiksi Oulun kaupunki palautti Utajärven kunnalle jäsenosuutensa jätehuollon yhteistoiminnasta 87 181,64 €. Lisäksi tuloksi on kirjattu KOy Rokuanrivin ja As.Oy Sillankartion osakkeiden tasearvo.

Talonrakennusosiossa molemmat investointikohteet ylittyivät. Akuuttivuodeosasto otettiin käyttöön loppuvuodesta. Kohteen aloittaminen viivästyi vuoden 2018 puolella ja siitä aiheutui painetta vuoden 2019 budjetille. Kohteen kokonaisbudjetti (2,45milj) ylitettiin n. 11 000 eurolla. Koulun keittiön laajennus aloitettiin 2019 vuoden puolella ja se jatkuu vielä vuonna 2020. Vuoden 2019 budjetin osalta ylitys aiheutui palkkakuluista.

Uudet tiet -kohteen ylitys oli n. 3 500 €. Kohteessa toteutettiin Vaulujärventien jatkaminen Rokualla ja taajaman alueella Nahkurintien jatkaminen.

Mustikkakankaan alueella oli kaksi erillistä kohdetta. Molemmat kohteet ylittyivät. Ylitys johtui pääosin siitä, että kohteen suunnittelun edetessä päädyttiin siirtämään liittymän sijaintia alkuperäisestä sijainnista muutama sata metriä taajamaan päin. Tästä aiheutui lisäkuluja.

Seuraavan sivun taulukossa on esitetty kohteittain investointien toteutuminen vuonna 2019.

INVESTOINTIOSA sis. Liittymätulot	Ed. vuosien käyttö	Alkuper. talousarvio 2019	TA-muutok- set	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma 2019
MUU KÄYTTÖMAISUUS					
Osakkeiden osto(asunnot)	-1438	-130 000	-20 000	-150 000	-157 239,83
menot		-130 000	-20 000	-150 000	-161 780,90
tulot					4 541,07
Osakkeiden myynti	119 773				364,00
Liittynismaksun palautus					87 181,64
YHTEENSÄ nto		-130 000	-20 000	-150 000	-69 694,19
TALONRAKENNUS					
Muuntojoustava akuuttios.	-286 437	-1 780 000	-365 000	-2 145 000	-2 175 101,08
Koulun keittiön laajennus		-400 000	25 100	-374 900	-378 057,93
YHTEENSÄ nto		-2 180 000	-339 900	-2 519 900	-2 553 159,01
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS					
Kiinteistön myynti	221 699				4 396,03
Kiinteistön osto			-25 100	-25 100	-25 100,00
Kohdentamaton saneeraus		-50 000	38 000	-12 000	0,00
Puolangantien kevytliikenne	-26 810	-140 000	-75 000	-215 000	-197 530,55
Urheilukentän parannustyöt	-7 065	-99 350	-12 000	-111 350	-110 996,35
menot		-155 000	-12 000	-167 000	-158 996,35
tulot		55 650		55 650	48 000,00
Lisävesiputki O.Joki-Utajärvi		-22 000		-22 000	-13 520,70
menot		-220 000		-220 000	-13 520,70
tulot		198 000		198 000	0,00
Uudet tiet		-35 000		-35 000	-38 460,69
Mustikkakangas kaavatiet			-160 000	-160 000	-165 716,20
Mustikkakangas aluerakent.			-26 000	-26 000	-43 232,49
		-346 350	-260 100	-606 450	-590 160,95
VESI- JA VIEMÄRILAITOS					
Vesijohtoverkko Ahmas-Kormu		-160 000	-25 000	-185 000	-185 591,10
Verkosto, vesi	29 606		-30 000	-30 000	-5 655,20
menot		0	-30 000	-30 000	-18 255,20
tulot					12 600,00
Verkosto, viemäri	46 570		-20 000	-20 000	-4 538,56
menot			-20 000	-20 000	-9 038,56
tulot					4 500,00
IRTAIN OMAISUUS					
Kuntosalilaitteet		0		0	0,00
menot		-54 000		-54 000	
tulot		54 000		54 000	
Koulun AV -laitteet		-90 000		-90 000	-89 329,00
Koulun opetusymp. rakent.		-60 000		-60 000	-48 018,58
YHTEENSÄ nto		-310 000	-75 000	-385 000	-333 132,44
KAIKKI YHTEENSÄ nto		-2 966 350	-695 000	-3 661 350	-3 546 146,59
Liittymätulot(vesi/viemäri)					17 100,00

2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSOSA	TP 2018	TA 2019	Muutos 2019	TA.muutok- sen jälkeen	Toteutuma 2019	Käyttö %	Poikkeama
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	1 566 743,46	861 895	-280 000	581 895	1 321 315,22	227,1	-739 420,22
Satunnaiset erät							
Tulorahoituksen korjauserät	-528 134,79	-10 000		-10 000	-74 957,26	749,6	64 957,26
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-1 412 049,46	-3 274 000	-695 000	-3 969 000	-3 707 729,33	93,4	-261 270,67
Rahoitusosuudet inv.men.	44 079,24	307 650		307 650	48 000,00		
Pysyvien vast. hyödykkeiden luov.tulo	983 131,00	10 000		10 000	171 440,00	1714,4	-161 440,00
Toiminta ja investoinnit	653 769,45	-2 104 455	-975 000	-3 079 455	-2 241 931,37	72,8	-1 097 174
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys	-18 772,50				-19 106,15		19 106,15
Antolainasaamisten vähennykset	125 831,47			0	127 763,08		-127 763,08
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000,00			0	2 000 000,00		-2 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 216 067,82			0	-1 150 867,49		1 150 867,49
Lyhyt.aik.lainojen muutos							
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksia. varojen ja po:n muutos	15 457,31				-2 175,99		2 175,99
Vaihto-omaisuuden muutos							
Saamisten muutos	156 546,48				726 277,16		-726 277,16
Korottomien velkojen muutos	6 212,38				-120 275,39		120 275,39
Rahoituksen rahavirta	69 207,32	0		0	1 561 615,22	100,0	-1 561 615,22
Rahavarojen muutos	722 976,77	-2 104 455	-975 000	-3 079 455	-680 316,15	100,0	-680 316,15
Rahavarojen muutos							
Rahavarat 31.12	2 143 368,21				1 463 052,06	100,0	-1 463 052,06
Rahavarat 1.1	1 420 391,44				2 143 368,21	100,0	-2 143 368,21
Rahavarojen muutos	722 976,77				-680 316,15	100,0	680 316,15

2.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

KÄYTTÖTALOUSOSA(ulk.+sis.)	Sitov.	Määrärahat				
NETTOMENOT	Netto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Hallintopalvelut	N	1 478 712	30 000	1 508 712	1 404 777,20	103 934,80
Elinvoimapalvelut	N	625 953	0	625 953	578 012,12	47 940,88
Hyvinvointipalvelut	N	11 661 191	0	11 661 191	11 646 808,92	14 382,08
Sivistyspalvelut	N	6 133 670	0	6 133 670	5 864 390,52	269 279,48
Tekniset palvelut	N	885 269	250 000	1 135 269	957 891,58	177 377,42
YHTEENSÄ		20 784 795	280 000	21 064 795	20 451 880,34	612 914,66
TULOSLASKELMAOSA	Sitov.	Määrärahat				
TULOT	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	B	10 397 000		10 397 000	10 269 135,21	127 864,79
Valtionosuudet	B	11 323 020		11 323 020	11 555 348,00	-232 328,00
Korkotulot	B	45 020		45 020	40 060,82	4 959,18
Muu rahoitustulot	B	7 800		7 800	10 349,24	-2 549,24
MENOT						
Korkokulut	B	125 000		125 000	101 156,20	23 843,80
Muut rahoituskulut	B	1 150		1 150	541,51	608,49
YHTEENSÄ		21 646 690	0	21 646 690	21 773 195,56	-126 505,56
INVESTOINTIOSA(sis. liit.tulot)	Sitov.	Määrärahat				
NETTOMENOT	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Hallintopalvelut	B	130 000,00	20 000	150 000,00	156 875,83	-6 875,83
Elinvoimapalvelut	meno	220 000,00		220 000,00	13 520,70	206 479,30
	tulo	198 000,00		198 000,00		198 000,00
	N	22 000		22 000,00	13 520,70	8 479,30
Hyvinvointipalvelut	meno	54 000		54 000,00	0,00	54 000,00
	tulo	54 000		54 000,00	0,00	54 000,00
	N	0		0,00	0,00	0,00
Sivistyspalvelut	B	150 000		150 000,00	137 347,58	12 652,42
Tekniset palvelut	meno	2 720 000	675 000	3 395 000,00	3 395 080,15	-80,15
	tulo	55 650		55 650,00	156 677,67	-101 027,67
	N	2 664 350	675 000	3 339 350	3 238 402,48	100 948
YHTEENSÄ		2 966 350	695 000	3 661 350	3 546 146,59	106 724
RAHOITUSOSA	Sitov.	Määrärahat				
TULOT	Brutto	Talousarvio	muutos	Ta+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Antolainasaamisten vähennykset	B	80 000		80 000	127 763,08	47 763,08
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	3 185 000	0	3 185 000	2 000 000,00	-1 185 000,00
MENOT						
Antolainasaamisten lisäykset	B				19 106,15	19 106,15
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	1 160 000		1 160 000	1 150 867,00	9 133,00
YHTEENSÄ		2 105 000	0	2 105 000	957 789,93	-1 175 867,00
YHTEENSÄ	menot	25 070 945	975 000	26 045 945	25 412 854,76	633 090,24
	tulot	25 093 490	0	25 093 490	24 159 334,02	934 155,98
	nto	22 545	-975 000	-952 455	-1 253 520,74	301 065,74
liittymätulot		0,00		0,00	17 100,00	

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 TULOSLASKELMA

(ulkoinen)	01.01.-31.12. 2019		01.01.-31.12. 2018	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 894 337,98		2 119 993,20	
Maksutuotot	160 408,61		169 811,85	
Tuet ja avustukset	484 321,00		559 317,71	
Muut toimintatuotot	919 532,19	3 458 599,78	1 417 381,18	4 266 503,94
Valmistus omaan käyttöön				
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 496 404,75		-5 855 666,82	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 310 070,48		-1 352 576,62	
Muut henkilösivukulu	-47 282,08		-70 801,66	
Palvelujen ostot	-14 931 480,65		-14 564 174,16	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 476 397,39		-1 517 650,00	
Avustukset	-276 272,43		-326 835,71	
Muut toimintakulut	-372 572,34	-23 910 480,12	-375 669,66	-24 063 374,63
Toimintakate				
Verotulot	10 269 135,21		9 873 674,70	
Valtionosuudet	11 555 348,00		11 539 974,00	
Rahoitustuotot- ja kulut				
Korkotuotot	40 060,82		54 230,60	
Muut rahoitustuotot	10 349,24		6 353,60	
Korkokulut	-101 156,20		-102 293,76	
Muut rahoituskulut	-541,51	21 773 195,56	-8 324,99	21 363 614,15
VUOSIKATE		1 321 315,22		1 566 743,46
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman muk. poist	-1 034 010,33		-1 052 680,30	
Kertaluonteiset poistot	0,00		0,00	
Arvonalentumiset	-119 605,36	-1 153 615,69	0,00	-1 052 680,30
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS		167 699,53		514 063,16
Poistoeron lis. (-)/vähenn. (+)		20 833,34		11 071,50
Varausten lis. (-)/vähenn. (+)		0,00		0,00
Rahastojen lis. (-)/vähenn. (+)		0,00		-500 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ		188 532,87		25 134,66

3.2 KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12. 2019		01.01.-31.12. 2018	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 321 315,22		1 566 743,46	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	-74 957,26	1 246 357,96	-528 134,79	1 038 608,67
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-3 707 729,33		-1 412 049,46	
Rahoitusosuudet inv.men.	48 000,00		44 079,24	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutust.	171 440,00	-3 488 289,33	983 131,00	-384 839,22
Toiminnan ja investointien rahavirta		-2 241 931,37		653 769,45
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-19 106,15		-18 772,50	
Antolainasaamisten vähennykset	127 763,08	108 656,93	125 831,47	107 058,97
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 000 000,00		1 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 150 867,49		-1 216 067,82	
Lyhyt.aik.lainojen muutos		849 132,51		-216 067,82
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksia. varojen ja po:n muutos	-2 175,99		15 457,31	
Vaihto-omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	726 277,16		156 546,48	
Korottomien velkojen muutos	-120 275,39	603 825,78	6 212,38	178 216,17
Rahoituksen rahavirta		1 561 615,22		69 207,32
Rahavarojen muutos		-680 316,15		722 976,77
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	1 463 052,06		2 143 368,21	
Rahavarat 1.1	2 143 368,21	-680 316,15	1 420 391,44	722 976,77

3.3 KUNNAN TASE

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	25 972 265,24	23 671 291,27	OMAPÄÄOMA	14 832 720,68	14 644 187,81
Aineettomat hyödykkeet	503 561,33	398 447,03	Peruspääoma	9 054 605,45	9 054 605,45
Muut pitkävaikuttiset menot	503 561,33	398 447,03	Muut omat rahastot	500 000,00	500 000,00
Aineelliset hyödykkeet	15 008 846,01	12 886 205,24	Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	5 089 582,36	5 064 447,70
Maa- ja vesialueet	1 152 158,06	1 149 204,09	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	188 532,87	25 134,66
Rakennukset	10 233 306,02	8 532 212,03	POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.	966 491,97	987 325,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 794 224,24	2 697 328,60	Poistoero	666 491,97	537 325,31
Koneet ja kalusto	150 258,92	65 545,06	Vapaaehtoiset varaukset	300 000,00	450 000,00
Muut aineelliset hyödykkeet	121 603,94	121 603,94	PAKOLLISET VARAUKSET	194 187,60	194 187,60
Ennakkomak. ja kesk.hankinn.	557 294,83	320 311,52	Muut pakolliset varaukset	194 187,60	194 187,60
Sijoitukset	10 459 857,90	10 386 639,00	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	89 066,93	94 467,03
Osakkeet ja osuudet	8 002 576,31	7 820 700,48	Lahjoitusrahastojen pääomat	89 066,93	94 467,03
Muut lainasaamiset	2 457 281,59	2 565 938,52	VIERAS PÄÄOMA	12 306 404,72	11 577 547,60
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	6,04	3 230,15	Pitkäaikainen	9 377 639,35	8 524 390,94
Valtion toimeksiannot	6,04	0,00	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	8 923 207,59	8 087 409,18
Lahjoitusrahastojen varat	0,00	3 230,15	Muut velat/Liittymism.	454 431,76	436 981,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 416 600,62	3 823 193,93	Lyhytaikainen	2 928 765,37	3 053 156,66
Saamiset	953 548,56	1 679 825,72	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1 097 534,92	1 084 200,82
Pitkäaikaiset saamiset	54 000,00	54 000,00	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	899 548,56	1 625 825,72	Saadut ennakot	813,92	2 789,89
Myyntisaamiset	542 660,79	630 091,85	Ostovelat	608 546,92	483 065,68
Lainasaamiset	0,00	0,00	Muut velat	161 471,49	165 728,63
Muut saamiset	245 223,85	262 377,99	Siirtovelat	1 060 398,12	1 317 371,64
Siirtosaamiset	111 663,92	733 355,88			
Rahoitusarvopaperit	27 000,00	23 250,00			
Osakkeet ja osuudet	27 000,00	23 250,00			
Rahat ja pankkisaamiset	1 436 052,06	2 120 118,21			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	28 388 871,90	27 497 715,35	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	28 388 871,90	27 497 715,35

3.4 KONSERNILASKELMAT

Konsernituloslaskelma

					2019		2018
Toimintatuotot					29 290 142,63		28 935 884,72
Toimintakulut					-48 584 365,13		-48 035 094,36
Osuus osakkuusyht.voitosta (tapp.)					2 989,04		5 456,65
Toimintakate					-19 291 233,46		-19 093 752,99
Verotulot					10 247 880,40		9 845 633,18
Valtionosuudet					11 555 348,00		11 539 974,00
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot			56 031,54			94 356,49	
Muut rahoitustuotot			21 428,18			28 031,78	
Korkokulut			-117 099,94			-133 594,84	
Muut rahoituskulut			-14 871,01			-14 231,21	
Vuosikate					2 457 483,71		2 266 416,41
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot			-2 108 742,06			-1 968 513,67	
Tilikauden yli- ja alipariarvot							
Arvonalentumiset			-119 605,36		-2 228 347,42	-585 012,17	-2 553 525,84
Satunnaiset erät							288 286,49
Tilikauden tulos					229 136,29		1 177,06
Tilinpäätössiirrot					26 610,88		-509 349,87
Tilikauden verot					-1 564,88		-1 444,43
Laskennalliset verot					-7 601,60		-1 604,93
Vähemmistöosuudet					-5 529,92		-3 877,54
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)					241 050,77		-515 099,71

Konsernin rahoituslaskelma

	2019	2018	
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	2 457 483,71	2 266 416,41	
Tilikauden verot ja laskenall.verot	-1 564,88	-1 444,43	
Satunnaiset erät		288 286,49	
Tulorahoituksen korjauserät	-138 835,48	-808 020,37	1 745 238,10
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-5 369 930,56	-2 469 409,87	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	48 000,00	44 079,24	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	197 359,73	1 610 284,81	-815 045,82
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 807 487,48		930 192,28
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaam. lisäykset	-19 566,56	-18 772,50	
Antolainasaam. vähennykset	128 223,49	108 656,93	163 401,83
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 304 495,00	1 383 675,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 804 992,18	-2 117 998,97	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-4 735,06	1 494 767,76	-3 195,30
Oman pääoman muutokset		-77 206,94	31 679,32
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant. varojen ja pääom. muutok.	-2 312,95	13 661,24	
Vaihto-omaisuuden muutos	1 032,07	-4 063,89	
Saamisten muutokset	541 089,26	325 926,01	
Korottomien velkojen muutokset	55 570,97	595 379,35	-370 970,87
Rahoituksen rahavirta	2 121 597,10		-577 885,63
Rahavarojen muutos	-685 890,38		352 306,65
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	4 518 533,44		5 204 423,81
Rahavarat 01.01.	5 204 423,82		4 852 117,16
Rahavarojen muutos	-685 890,38		352 306,65

Konsernin tase

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	26 865 227,45	24 046 652,85	OMAPÄÄOMA	13 914 277,88	13 726 722,30
Aineettomat hyödykkeet	838 656,67	731 694,98	Peruspääoma	9 054 605,45	9 054 605,45
Aineettomat oikeudet	94 714,45	62 560,41	Muut omat rahastot	587 663,38	584 835,58
Muut pitkävaikutteiset menot	695 108,45	612 111,62	Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	4 030 958,27	4 602 380,98
Ennakkomaksut	48 833,77	57 022,95	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	241 050,78	-515 099,71
Aineelliset hyödykkeet	23 198 870,37	20 592 654,61	VÄHEMMISTÖOSUUDET	66 831,92	76 074,26
Maa- ja vesialueet	1 738 037,19	1 572 933,13			
Rakennukset	15 657 140,30	14 340 028,05	POISTOERO JA VAPAAEHT.		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 038 599,47	2 953 206,84	VARAUKSET	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	915 901,83	815 992,42	Poistoero	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	125 164,27	127 730,95	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Ennakkomaks. ja kesk.hankinn.	1 724 027,31	782 763,22			
Sijoitukset	2 827 700,41	2 722 303,26	PAKOLLISET VARAUKSET	485 835,42	558 034,71
Osakkuusyhteisöosuudet	63 660,79	61 365,22	Muut pakolliset varaukset	485 835,42	558 034,71
Muut osakkeet ja osuudet	819 977,93	632 102,11	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	269 533,09	213 061,33
Joukkovelkakirjasaamiset	14 542,65	14 542,65	Valtion toimeksiannot	26 438,87	41 158,21
Muut lainasaamiset	1 929 519,04	2 014 293,28	Lahjoitusrahastojen pääomat	89 066,93	94 467,03
			Muut toimeksiantojen pääomat	154 027,29	77 436,09
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	178 394,65	119 609,94			
Valtion toimeksiannot	26 444,91	41 158,21	VIERAS PÄÄOMA	20 593 357,59	18 818 512,25
Lahjoitusrahastojen varat	0,00	3 230,15	Pitkäaikainen	13 174 192,91	11 390 861,07
Muut toimiksiantojen varat	151 949,74	75 221,58	Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	11 953 133,37	9 996 635,94
			Lainat julkisyhteisöiltä	766 627,78	957 243,37
VAIHTUVAT VASTAAVAT	8 286 213,80	9 226 142,06	Muut velat/Liittymism. ja m. velat	454 431,76	436 981,76
Vaihto-omaisuus	98 041,02	99 073,10			
Aineet ja tarvikkeet	98 041,02	99 073,10	Lyhytaikainen	7 419 164,68	7 427 651,18
			Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	1 236 746,83	1 522 088,93
Saamiset	3 669 639,34	3 922 645,15	Lainat julkisyhteisöiltä	183 596,90	174 782,87
Pitkäaikaiset saamiset	332 641,28	362 656,40	Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Myyntisaamiset	28 641,28	58 656,40	Saadut ennakot	11 867,56	14 049,42
Muut saamiset	304 000,00	304 000,00	Ostovelat	1 998 923,77	1 754 867,96
Lyhytaikaiset saamiset	3 336 998,06	3 559 988,75	Muut velat	467 966,14	482 555,99
Myyntisaamiset	2 474 271,85	2 095 246,15	Siirtovelat	3 487 378,66	3 442 001,99
Muut saamiset	546 118,60	499 581,84	Laskennalliset verovelat	32 684,82	37 304,02
Siirtosaamiset	316 607,61	965 160,76			
Rahoitusarvopaperit	142 915,69	133 541,21			
Osakkeet ja osuudet	27 160,61	23 410,61			
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	115 755,08	110 130,60			
Rahat ja pankkisaamiset	4 375 617,75	5 070 882,60			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	35 329 835,90	33 392 404,85	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	35 329 835,90	33 392 404,85

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston 30.5.2017 § 53 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden, varsinkin kiinteiden rakenteiden ja laitteiden poistoajoja tarkistettu 1.1.2017 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleenarviointiin ja menojäännöspoistojen muuttamiseen tasapoistoiksi.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintamenoa vähennykseksi.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Kunnan konsernitilinpäätös käsittää konsernituloslaskelman, konsernitaseen, konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitteenä ilmoitettavat tiedot. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistellään rivi riviltä peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa niiden kuntayhtymien tase, tuloslaskelma ja liitetiedot, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkuusyhteisöistä yhdistellään yhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Noudatetaan olennaisuuden periaatetta.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt; Utajärven Yrityspuisto Oy, Kiinteistö Oy Järvenneito ja Kiinteistö Oy Mäyrä sekä osakkuusyhteisöistä Humanpolis Oy. Kiinteistö Oy Rokuanrivin osakkeet on myyty vuonna 2019 ja myyntivoitto on tuloutettu konsernin tilikauden tulokseen.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä; Oulunkaaren kuntayhtymä, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri ja Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Keskinäiset palautuskelpoiset liittymämaksut on siirretty maa-alueisiin ja eliminoitu ed. tilikauden yli- /alijäämästä Kunnan ja tytäryhteisöjen sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuusien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmilte tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei ole

Poikkeavat tilikaudet

Kaikilla tilikausi 1.1. - 31.12.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6 Toimintatuotot kunnan määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina

Liiketoimintojen toimintatuotot esitetään tehtäväalueisiin tai kuntayhtymän tulolajeihin sisällytettynä. Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymistä omistuksen osuus

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

Vuosi	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Yleishallinto	1 446 939,78	1 594 689,32	550 563,05	769 042,46
Sosiaali- ja terveystalvet	24 346 943,37	23 277 264,97	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuripalvelut	540 436,16	595 807,83	540 436,16	595 807,83
Yhdyskuntapalvelut	2 319 726,46	2 914 206,17	1 731 503,71	2 347 737,22
Muut palvelut, muu taseyksikkö	636 096,86	553 916,43	636 096,86	553 916,43
Toimintatuotot yhteensä	29 290 142,63	28 935 884,72	3 458 599,78	4 266 503,94

7	Verotulojen erittely		
		2019	2018
	Kunnan tulovero	6 576 989,92	6 335 193,28
	Osuus yhteisöveron tuotosta	882 992,49	856 045,56
	Kiinteistövero	2 809 152,80	2 682 435,86
	Muut verotulot		
	Verotulot yhteensä	10 269 135,21	9 873 674,70

8	Valtionosuuksien erittely		
		2019	2018
	Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	11 256 406,00	11 303 052,00
	Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 551 212,00	2 503 116,00
	Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	298 942,00	236 922,00
	Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
	Valtionosuudet yhteensä	11 555 348,00	11 539 974,00

9	Palvelujen ostot eriteltyinä:		
		Kunta	
	Palvelujen ostojen erittely	2019	2018
	Asiakaspalvelujen ostot	11 112 326,26	10 793 976,89
	Muiden palvelujen ostot	3 819 154,39	3 770 197,27
	Kunnan palvelujen ostot yhteensä	14 931 480,65	14 564 174,16

11 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan. Poistot on tehty Kv 13.12.2012 § 65, vahvistetun poistosuunnitelman mukaan ennen vuotta 2017 valmistuneista hyödykkeistä ja 2017 valmistuneista hyödykkeistä Kv 30.5.2017 § 53, vahvistetun poistosuunnitelman mukaan. Tarkennuksia tehty muiden pitkävaikutteisten menojen ja rakennusten poistojen suhteen.

Muut pitkävaikutteiset menot

- 1) Poistot aloitetaan heti syntymäkauden alusta lukien.

Rakennukset ja rakennelmat

- 2) Aloitetaan sen kuukauden alusta, kun rakennus tai peruskorjaus valmistuu, otetaan käyttöön tai on hankittu
- 3) Peruskorjaus lisätään alkuperäiseen hankinta-arvoon
- 4) Peruskorjaukselle, joka on huomattavaa laatua ja rakennuksen arvo olennaisesti nousee, määritellään oma poistosuunnitelma.

Kiinteät rakenteet ja laitteet (kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet, vesi-, viemäri- ja lämpöverkot ym)

- 1) Tehdään puolen vuoden poisto, koska ei ole mahdollista määritellä käyttöönottohetkeä.

Koneet ja kalusto

- 1) Sen kuukauden alusta lukien, jolloin otettu käyttöön, tai koko vuoden poisto, jos käyttöönottohetkeä vaikea selvittää.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät

	Ennen v. 2017 valmistuneet		V. 2017 ja sen jälk. valmistun.	
	Poisto aika	Poistomenet.	Poisto aika	Poistomenet.
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet				
Aineettomat oikeudet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot				
Atk-ohjelmistot	2 v	tasapoisto	2 v	tasapoisto
Osall. toisen yhteisön tihankkeisiin			15 v	tasapoisto
Osake- ja vuokrahuon. perusp.menot			5 v	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 - 20 v	tasapoisto	2 - 10 v	tasapoisto
	Päätetään tapauskohtaisesti		Päätetään tapauskohtaisesti	
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet				
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat				
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 v/kiint.koht.	tasapoisto	30 v/kiint.koht.	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v	tasapoisto	20 v	tasapoisto
Asuinrakennukset	30 v	tasapoisto	30 v	tasapoisto
Muut rakennukset	20 v	tasapoisto	20 v	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Kadut, tiet, muut maa- ja vesirakenteet	20 %	menoj.poisto		
Kadut, tiet, torit, puistot			15 v	tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet			15 v	tasapoisto
Vesi- ja viemäriverkostot	10 %	menoj.poisto	30 v	tasapoisto
Kaukolämpöverkostot	15 %	menoj.poisto	20 v	tasapoisto
Atk-verkot, puhelinverkot ja keskukset	10 v	tasapoisto		
Atk-verkot, sähköjohdot ja ulkovalaist.			15 v	tasapoisto
Sähkö-, vesi yms.laitosten koneet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet			15 v	tasapoisto
Muut kiinteät koneet, rakent. ja laitteet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Koneet ja kalusto				
Kuljetusvälineet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet			5 v	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 v	tasapoisto	10 v	tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v	tasapoisto	5 v	tasapoisto
Atk-laitteet	3 v	tasapoisto	3 v	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v	tasapoisto	3 v	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet				
Luonnonvarat			käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa		Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat				
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa		Ei poistoa	
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET				
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa		Ei poistoa	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuuskirjanpito tehdään CGI:n Pro Economica-ohjelmalla.

12 Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisällyvistä pakollisten varausten muutoksista

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Eläkevastuu 1.1	0,00	0,00		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00		
Eläkevastuu 31.12	0,00	0,00		
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1	0,00	0,00		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00		
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12	0,00	0,00		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	499 255,70	544 151,62		
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00		
Vähennykset tilikaudella	30 470,80	44 895,92		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12. (ky)	468 784,90	499 255,70		

13 Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisällyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappioista

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	12 515,02	61 130,00	12 515,02	61 130,00
Rakennusten luovutusvoitot	18 000,00	378 300,71	18 000,00	378 300,71
Muut luovutusvoitot	47 966,36	89 726,55	47 966,36	89 726,55
Luovutusvoitot yhteensä	78 481,38	529 157,26	78 481,38	529 157,26
Muut toimintakulut				
Osakkeiden luovutustappio	3 341,07	0,00	3 341,07	0,00
Luovutustappiot yhteensä	3 341,07	0,00	3 341,07	0,00

14 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Satunnaiset tuotot				
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	0,00	332 197,54	0,00	0,00
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot				
Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	332 197,54	0,00	0,00
Satunnaiset kulut				
Utajärven Yrityspuisto Oy	0,00	0,00	0,00	0,00
Vaihtuv. vastaav. poikk. arvonalentuminen				
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	0,00	47 292,95		
Oulun Medikiinteistöt Oy:n osakkeiden luovutustappio				
Satunnaiset kulut yhteensä	0,00	47 292,95	0,00	0,00

15 Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2019	2018
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöstä	0,00	0,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	5 183,44	4 705,22
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	5 183,44	4 705,22

16 Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	129 166,66	250 354,67
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)	0,00	0,00
Poistoeron muutokset yhteensä	129 166,66	250 354,67

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

- poistamaton hankintameno tilikauden alussa
- lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana, samoin kuin siirrot erien välillä
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot
- tilikauden arvonalentumiset ja niiden palautukset
- tilikauden aikana kirjanpitolain 4 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitetulla tavalla hankintamenoon luettujen korkojen määrä
- tilikauden rahoitusosuudet

Maa- ja vesialueisiin sisältyvät kiinteistöihin kohdistuvat siirtokelpoiset, mutta ei palautettavat liittymismaksut

Maa- ja vesialueet erittely

Maa- ja vesialueet

Kiinteistöjen liittymismaksut

Muut maa- ja vesialueet

Maa- ja vesialueet yhteensä

Sijoitukset: Liite 1

PYSYVÄT VASTAAVAT TASE-ERÄKOHTAISESTI 2019

LIITE 1										
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskener. työt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		398 447,03	398 447,03	1 149 204,09	8 532 212,03	2 697 328,60	65 545,06	121 603,94	320 311,52	12 886 205,24
Lisäykset tilikauden aikana		5 896,07	5 896,07	7 350,00	5 016,31	294 578,04	137 347,58	0,00	3 070 760,43	3 515 052,36
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00		0,00	-48 000,00	0,00	0,00	48 000,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana		-87 181,64	-87 181,64	-4 396,03	0,00	0,00	0,00			-4 396,03
Muut investointitulot										0,00
Siirrot erien välillä		218 444,13	218 444,13		2 449 271,89	166 061,10	0,00	0,00	-2 881 777,12	-266 444,13
Tilikauden sumupoisto		-32 044,26	-32 044,26		-637 697,87	-311 634,48	-52 633,72			-1 001 966,07
Tilikauden kertal. poistot					-115 496,34	-4 109,02	0,00	0,00		-119 605,36
Arvonlennukset ja niiden palaut.										
Poistamaton hankintameno 31.12.		503 561,33	503 561,33	1 152 158,06	10 233 306,02	2 794 224,24	150 258,92	121 603,94	557 294,83	15 008 846,01
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.		503 561,33	503 561,33	1 152 158,06	10 233 306,02	2 794 224,24	150 258,92	121 603,94	557 294,83	15 008 846,01
	Osakkeet ja osuudet					Joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset				
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kyltä	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	4 853 061,22	10 000,00	2 330 008,25	627 631,01	7 820 700,48		604 518,66		1 961 419,86	2 565 938,52
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00		186 780,90	186 780,90		0,00		0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00					0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-4 541,07	0,00		-364,00	-4 905,07		-4 776,54		-103 880,39	-108 656,93
Muut investointitulot					0,00					0,00
Siirrot erien välillä		0,00		0,00	0,00					0,00
Tilikauden sumupoisto					0,00					0,00
Tilikauden kertal. poistot					0,00					0,00
Arvonlennukset ja niiden palaut.					0,00					0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 848 520,15	10 000,00	2 330 008,25	814 047,91	8 002 576,31	0,00	599 742,12	0,00	1 857 539,47	2 457 281,59
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 848 520,15	10 000,00	2 330 008,25	814 047,91	8 002 576,31	0,00	599 742,12	0,00	1 857 539,47	2 457 281,59

20 - 22 Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät sekä osakkuusyhteisöt

	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Vähem- mistö- osuus %	Kuntakonsernin osuus		
					omasta pääomasta	tilikauden voi- tosta / tappios	vieraasta pääomasta
TYTÄRYHTEISÖT							
Yhdistelty nimellisiarvomenetelmällä							
Utajärven Yrityspuisto, Utajärvi	Utajärvi	100,00	100,00		2 344 269,83	-63 763,83	472 067,32
Kiinteistö Oy Järvenneito, Utajärvi	Utajärvi	100,00	100,00		193 855,63	-29 163,70	1 540 364,14
Kiinteistö Oy Mäyrä, Utajärvi	Utajärvi	82,00	82,00	18,00	39 869,61	18,27	106 005,99
Yhteensä					2 577 995,07	-92 909,26	2 118 437,45
Kiinteistö Oy Rokuanrivi, Utajärvi	Utajärvi	Osakkeet myyty vuonna 2019					
KUNTAYHTYMÄT							
Yhdistelty suhteellisesti perus- pääomaosuuden mukaan							
Oulunkaaren kuntayhtymä	li	12,69200	12,69200		-159 360,42	12 242,04	2 033 246,76
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	1,53470	1,53470		2 728 199,02	101 408,69	4 665 712,64
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	0,87148	0,87148		12 742,00	291,47	68 583,79
Yhteensä					2 581 580,60	113 942,19	6 767 543,18
OSAKKUUSYHTEISÖT							
Humanpolis Oy	Utajärvi	33,32	33,32	66,68	-10 000,00	785,55	
Ei ole yhdistelty, koska ei olenn. konsernin kannalta							
Asunto Oy Utajärven Anttilanhovi	Utajärvi	21,4	21,4	78,6			
Muut omistusyhteisyhteisöt							
Ei yhdistellä, koska omistusosuus alle 20 %							
As Oy Utajärven Jokihovi	Utajärvi						
As Oy Utarivi	Utajärvi						
As Oy Utajärven Sillankulma	Utajärvi						
As.Oy Sillankartio	Utajärvi	Osakkeet myyty vuonna 2019					

23 Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja omistusyhteisöiltä

Saamisten erittely	2019		2018	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		17 850,19		42 058,06
Lainasaamiset	530 635,97		554 518,66	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	530 635,97	17 850,19	554 518,66	42 058,06
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		37 153,04		66 621,01
Lainasaamiset				
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset		37 635,22		14 162,96
Yhteensä	0,00	74 788,26	0,00	80 783,97
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	3 027,12
Lainasaamiset	50 000,00		50 000,00	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	50 000,00	0,00	50 000,00	3 027,12
Saamiset yhteensä	580 635,97	92 638,45	604 518,66	125 869,15

24 Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	85 562,98	85 570,77	32 000,00	32 000,00
Eu-tuet ja avustukset	32 341,34	86 130,36	31 234,64	84 687,24
Muut tulojäämät	193 799,07	811 592,35	48 429,28	616 668,64
<i>Tulojäämät yhteensä</i>				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	311 703,39	983 293,48	111 663,92	733 355,88

- 25** Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana
Vuoden 2018 vertailutietoa on korjattu edellisten tilikausien yli-/alijäämän osalta -46.568,26 €

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45	9 054 605,45
Arvonkorotusrahassto 1.1				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahassto 31.12				
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	584 835,58	72 177,67		
Siirrot rahastoon	2 827,80	512 657,91		500 000,00
Siirrot rahastosta	0,00	0,00		
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	0,00	0,00		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	587 663,38	584 835,58	500 000,00	500 000,00
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisten tilikausien virheen oikaisu	-56 323,00	-22 341,99		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä yht 31.12	4 030 958,27	4 602 380,98	5 089 582,36	5 064 447,70
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	241 050,78	-515 099,71	188 532,87	25 134,66
Oma pääoma yhteensä	13 914 277,88	13 726 722,30	14 832 720,68	14 644 187,81

26 Erittely poistoerosta

Erittely poistoerosta	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	666 491,97	537 325,31
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00
Poistoero yhteensä	666 491,97	537 325,31

27 Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat jotka erääntyvät 1.1.2025 tai sen jälkeen

Pitkäaikaiset velat

	2019	2018
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 819 997,99	4 391 712,28
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 819 997,99	4 391 712,28

29 Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä, jos se on tarpeen tase-erien selventämiseksi**Pakolliset varaukset**

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus	0,00	0,00		
Vahingonkorvausvaraus				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä			194 187,60	194 187,60
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	468 784,90	499 255,70		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	468 784,90	499 255,70	194 187,60	194 187,60

30 Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä, ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma

	2019		2018	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		664,67		909,75
Liittymismaksut ja muut velat				
Siirtovelat		0,00		124 000,00
<i>Yhteensä</i>		664,67		124 909,75
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		13 976,17		10 982,10
Liittymismaksut ja muut velat		0,00		0,00
Siirtovelat		126 917,49		84 988,07
<i>Yhteensä</i>		140 893,66		95 970,17
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		61,34		438,10
Liittymismaksut ja muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		61,34		438,10
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	0,00	141 619,67	0,00	221 318,02

32 Erittely Muut velat -erän jakautumisesta liittymismaksuihin ja muihin velkoihin**Muiden velkojen erittely**

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut velat				
Liittymismaksut	453 931,76	436 831,76	453 931,76	436 831,76
Muut velat	500,00	150,00	500,00	150,00
Muut velat yhteensä	454 431,76	436 981,76	454 431,76	436 831,76

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	152 819,56	505 261,21	13 865,36	354 690,96
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen	2 307 308,88	2 097 562,92	598 156,03	568 370,83
jaksotukset				
Muut palkkojen ja henkilösivukul. jaksotuk-	305 134,96	139 951,32		
set				
Korkojaksotukset	22 027,57	22 980,93	18 382,32	16 196,46
Muut menojäämät	700 087,69	676 245,61	429 994,41	378 113,39
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	3 487 378,66	3 442 001,99	1 060 398,12	1 317 371,64
Siirtovelat yhteensä	3 487 378,66	3 442 001,99	1 060 398,12	1 317 371,64

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

- 34** Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan, eriteltyinä vakuuslajeittain kultakin kirjanpitolain 1:6 §:n mukaan taseen vastattavissa esitettävän vieraan pääoman erältä

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta	0,00	53 923,22		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	262 082,00		
Lainat julkisyhteisöiltä	926 674,68	1 092 776,24		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 109 880,00	3 109 880,00		
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	3 109 880,00	3 371 962,00		

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Pantatut osakkeet yhteensä				

- 38** Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma

Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa	808 266,59	833 774,83		
30.11.2037 asti P-P sairaanhoitopiiri	360 161,31	341 825,00		
1.12.2030 asti Oulunkaaren kuntayhtymä	442 016,03	482 506,05		
31.7.2021 asti P-P liitto	6 089,25	9 443,78		
- seuraavalla tilikaudella maksett. osuus	219 082,60	102 536,06		
- sopimukseen sisältyvät lunastusvelvoitteet				
Leasingvastuut yhteensä	483 067,63	479 513,77	33 877,53	67 524,71
- seuraavalla tilikaudella maksett. osuus	214 460,95	253 676,60	25 053,28	33 902,64
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut				
Yhteensä	1 291 334,22	1 313 288,60	33 877,53	67 524,71

Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

- 39 Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta
 40 Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vastuusitoumukset Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3 565 384,18	3 565 384,18	3 422 657,08	3 422 657,08
Jäljellä oleva pääoma	1 271 146,92	1 206 402,76	1 185 042,75	1 108 638,63
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	727 509,11	1 133 531,70	725 000,00	1 125 000,00
Jäljellä oleva pääoma	140 009,11	246 031,70	137 500,00	237 500,00
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista			2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			16 266836,00	15 802 309,00
Kunnan osuus takauskesk.kattamattomista takausvastuista 31.12.			0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			10 702,00	10 152,25

- 41 Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt.
 (esim. yhteistyö- ja kumppanuussopimuksista aiheutuvat vastuut, ympäristövastuut jne.
 jos ei voi ilmoittaa rahamäärää niin ilmoitetaan vastuun olemassaolo)

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Sopimusvastuut				
Maankäyttö Sopimuksista kunnalle aiheutuvat velvoitteet				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus Maankäyttö Sopimus A				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sitoumukset avustukseen				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimukseen sisältyvät palautusvastuut	43 318,13	32 494,27		
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	5 501,98	5 217,39		
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Elinkaarimallilla toteutettu kiinteistö X:n palvelumaksu yhteensä x euroa vuoden 2030 loppuun asti				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sopimusvastuut yhteensä	43 318,13	32 494,27		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä			194 187,60	194 187,60
Arvonlisäveron palautusvastuut	203 147,42	203 147,42		
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt**Järjestelyjen tarkoitus**

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj				
Koronvaihtosopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suojaa osittain lainaa. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen. Sopimus erääntyy 10.10.2021.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	153 470,00	153 470,00		
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	-3 672,09	-4 782,65		
Koronvaihtosopimus Handelsbanken				
Koronvaihtosopimus Handelsbankenin kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Koronvaihtosopimukseen sisältyy myös korkokatto. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 15.7.2019.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	0,00	11 989,84		
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	0,00	-64,04		
Korkokattosopimus SEB				
Korkokattosopimus Skandinaviska Enskilda Bankenin kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Korkokattosopimuksella rajoitetaan lainasta maksettavaa korkoa. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 15.7.2019				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	0,00	23 979,69		
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	0,00	614,25		
Koronvaihtosopimus Danske Bank				
Koronvaihtosopimus Danske Bankin kanssa on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 31.12.2019.				
Laina ja koronvaihtosopimus ovat kertalyhenteisiä.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	0,00	245 552,00		
Käypä arvo yhteensä (pankin illm. Mukaan)	0,00	-1 518,36		

Henkilöstöä koskevat liitetiedot**42 Henkilöstön lukumäärä**

Määrät annetaan Kunta-alan henkilöstöraporttisuosituksen mukaisesti:

vakinaiset

määräaikaiset

työllistetyt

EI:

Perhe- ja omaishoitajia
sopimuspalokuntalaisia
kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia työntek.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2019	2019	2018
Hallintopalvelut	12	11
Hyvinvointipalvelut	19	22
Elinvoimapalvelut	0	1
Sivistyspalvelut	86	88
Elinympäristöpalvelut	41	41
Yhteensä	158	163

43 Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilöstökulut (ellei eritelty tuloslaskelmassa)

Henkilöstökulut	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	6 853 757,31	7 279 045,10
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	121 100,83	27 568,93
Henkilöstökulut yhteensä	6 974 858,14	7 306 614,03

Sis. kelan korvaukset (ei I-etuja)

44 **Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetty luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)**

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut

	2019	2018
Suomen Keskusta/Utajärvi	2 824,13	4 615,14
Perussuomalaiset/Utajärvi	1 268,00	1 350,00
Suomen Sos.dem. puolue/Utajärvi	573,00	735,00
Vasemmistoliitto/Utajärvi	623,25	833,25
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 288,38	7 533,39

45 **Tilintarkastajan palkkiot**

	2019	2018
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	23 894,93	16 636,31
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot	16 943,35	347,19
Palkkiot yhteensä	40 838,28	16 983,50

46 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Kunta on antanut omistamilleen tytäryhteisöille rahalainaa, joista 31.12.2019 on avoimena:

Kiinteistö Oy Järvenneito	459 997,01
Kiinteistö Oy Mäyrä	70 638,93
Kiinteistö Oy Rokuanrivi (Osakkeet myyty 2019)	0,00

Lainoista ei peritä lyhennystä eikä korkoa aj. 2010 - 2020. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetuista lainoista. Kunnan arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Kunta on antanut v. 2016 osakkuusyhteisölleen Humanpolis Oy pääomalainan	50 000,00
--	-----------

31.12.2019 pääomalaina on edelleen täysimääräinen.

Tilikaudella 2017 kunta on tehnyt tytäryhteisö Utajärven Yrityspuisto Oy:lle pääomasijoitukset

yhtiön lainoja Kuntarahoitus Oyj:ltä vastaan yhteensä	2 798 400,00
Lainoja on avoimena 31.12.2018	2 366 800,00
ja alipainekuivaamohallin yhtiölle siirtymistä vastaan	120 000,00

Kunta on myöntänyt avustusta tytäryhteisöille	2019	2018
Kiinteistö Oy Mäyrä	20 000,00	40 000,00
Kiinteistö Oy Järvenneito	50 000,00	40 000,00
Kiinteistö Oy Rokuanrivi	2 879,45	2 879,45

Kunta ostaa vuosittain elinkeinopalvelujen kehittämistä	2019	2018
Utajärven Yrityspuisto Oy:ltä	116 000,00	200 000,00

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kahdentoista kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta. Erokorvaus sisältää irtisanomisajan palkan. Johtajasopimus on hyväksytty valtuustossa 11.10.2017 § 93.

ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5 MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET

MUU TASEYKSIKKÖ / VESI- JA VIEMÄRILAITOS

(ulkoiset ja sisäiset luvut)

TULOSLASKELMA		1.1.-31.12.2019		1.1.-31.12.2018
Liikevaihto		681 175,55		600 322,18
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-59 723,92		-68 137,57	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	-291 979,09	-351 703,01	-197 885,58	-266 023,15
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-98 507,49		-107 399,80	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-17 275,67		-18 729,51	
Muut henkilösivukulut	-2 282,29	-118 065,45	-2 197,54	-128 326,85
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-149 884,68	-149 884,68	-145 411,96	-145 411,96
Arvonalentumiset				
Liiketoiminnan muut kulut		-9 786,96		-12 683,08
Liikelylijäämä (-alijäämä)		51 735,45		47 877,14
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta	-89 698,42		-89 698,42	
Muut rahoituskulut		-89 698,42		-89 698,42
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä		-37 962,97		-41 821,28
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		-37 962,97		-41 821,28
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		18 333,34		11 071,50
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00		0,00
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-19 629,63		-30 749,78

RAHOITUSLASKELMA	2019		2018	
Toiminnan rahavirta				
Liikeliikettä (-alijäämä)	-37 962,97		-41 821,28	
Poistot ja arvonalentumiset	149 884,68		145 411,96	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Satunnaiset erät				
Tuloverot				
Tulorahoituksen korjauserät				
	111 921,71	111 921,71	103 590,68	103 590,68
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-212 884,86		-352 133,73	
Rahoitusosuudet investointimenoihin				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		-212 884,86		-352 133,73
Toiminnan ja investointien rahavirta		-100 963,15		-248 543,05
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset		0,00		0,00
Lainakannan muutokset		0,00		0,00
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	17 100,00		85 240,00	
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä				
Saamisten muutos muilta	106 589,07		6 923,86	
Korottomien velkojen muutos kunnalta/ky:ltä				
Korottomien velkojen muutos muilta	16 014,66	139 703,73	-53 132,71	39 031,15
Rahoituksen rahavirta		38 740,58		-209 511,90
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.				
Rahavarat 1.1.				

TASE	1.1.2019	Muutos	31.12.2019
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	1 051,00		1 051,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 647 821,42	84 078,06	1 731 899,48
Koneet ja kalusto	177 619,77	-21 077,88	156 541,89
Sijoitukset			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	147 352,88	-106 589,07	40 763,81
Rahoitusarvopaperit			
Rahat ja pankkisaamiset			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 973 845,07	-43 588,89	1 930 256,18
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	1 494 973,63		1 494 973,63
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-1 720 981,81		-1 720 981,81
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-19 629,63	-19 629,63
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
Poistoero	537 325,31	-18 333,34	518 991,97
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET			
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	1 213 261,83	-38 740,58	1 174 521,25
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	436 831,72	17 100,00	453 931,72
Siirtovelat			
Lyhytaikainen			
Ostovelat	12 434,39	16 014,66	28 449,05
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 973 845,07	-43 588,89	1 930 256,18

UTAJÄRVEN KUNTA

Käytetyt kirjanpito kirjat tilikaudella 1.1. - 31.12.2019

Tositelaji	Ohjelma	Arkistointi
Päivä- ja pääkirjat	Pro Economica	Rondo
032 Muistiotositteet		
033 Rondon muistiotositteet	Rondo/ Pro Economica	
034 Rondon sisäiset laskut	Rondo/ Pro Economica	
040 Käyttöomaisuusviennit		
100 Ostoreskontran suoritukset		
110 Myyntireskontran viitesuoritukset		
125 Jaksotukset		
130 Myyntireskontran suoritukset		
Tiliotekirjaukset	Basware-maksuliikenne	Atk-tuloste + liitteet
201 Tiliotteet		Kunnan arkisto
Palvelukassakirjaukset	CPU-palvelukassa	Atk-tuloste + liitteet
210 Palvelukassa		Kunnan arkisto
Palkkakirjanpito		
301 Palkat	Pegasos-palkat	Rondo
65 Populus matkalaskut	Populus	
Ostoreskontra	Pro Economica	Rondo
470 Kierrätettävät ostolaskut/Rondo	Rondo/ Pro Economica	
Yleislaskutus	Pro Economica	Rondo
601 Myyntilaskut/Kehittämispalvelut		
650 Sivistystoimi		
680 Teollisuus- ja toimitilojen vuokrat		
685 Muu kiinteistötoimi/Maa-alueet		
690 Liike- ja palvelutoiminta		
691 Teknisentoimen yleislaskutus		
765 Muu pääomatalous/Antolainat		
770 Rahoitus		
620 Päivähoito	Pro Consona	Rondo
721 Vesilaskut/Komartek	Komartek	Rondo
Tase		sidottuna
Tase-erittely		sidottuna/nidottuna
Alv-laskelmat		Rondo
Tuloslaskelma		Rondo
Rahoituslaskelma		Rondo
Talousarvion toteutuminen		Rondo

6 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

UTAJÄRVEN KUNTA

Vuoden 2019 tilinpäätöksen allekirjoitukset

Utajärvi 31.3.2020

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Utajärvi ____ / ____ 2020

Sakari Syrjälä